

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **leśnictwo**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Data przeprowadzenia wizytacji: **27-28 stycznia 2025 r.**

Warszawa, 2025

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	15
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	28
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	38
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	42
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	47
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	50
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	54
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	57
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	59

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. inż. Grażyna Jaworska, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Mirela Tulik, członek PKA
2. dr hab. inż. Jerzy Skrzyszewski, ekspert PKA
3. Anna Bąkiewicz, ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. Marcin Pioch, ekspert PKA reprezentujący studentów
5. mgr Beata Sejdak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Kierunek leśnictwo prowadzony na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu został wyznaczony do oceny programowej w roku akademickim 2024/2025 zgodnie z harmonogramem prac Polskiej Komisji Akredytacyjnej w związku z upływem okresu, na jaki wydana była pozytywna ocena programowa. Kierunek leśnictwo był już poddawany ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej (18.11.2004 r.- pozytywna; 03.09.2009 r.- pozytywna; 10.02.2011- wyróżniająca). Ostatnia ocena PKA została przeprowadzona w 2017, w wyniku której kierunek leśnictwo otrzymał ocenę wyróżniającą- Uchwała Prezydium PKA Nr 477/ 2017 z dnia 21 września 2017 r.

W powyższej uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z raportem Zespołu Oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, a także kierując się sprawozdaniem Zespołu nauk przyrodniczych oraz rolniczych, leśnych i weterynaryjnych w sprawie oceny programowej na kierunku leśnictwo prowadzonym na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydało ocenę wyróżniającą, bowiem stwierdziło, iż wysoka ocena jakości kształcenia prowadzonego na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu na kierunku leśnictwo oraz stopień spełnienia przyjętych kryteriów jakościowych oceny programowej uzasadniają wydanie oceny wyróżniającej. Ocenę „wyróżniająco” otrzymały kryteria: koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni; program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia; skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia; kadra prowadząca proces kształcenia; współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia oraz infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia. Pozostałe kryteria, tj.: umiędzynarodowienie procesu kształcenia, a także opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia - uzyskały ocenę „w pełni”.

Aktualne postępowanie oceniające zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej prowadzonej przez Polską Komisję Akredytacyjną stacjonarnie z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość.

Przed rozpoczęciem wizytacji dokonano podziału obowiązków pomiędzy ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Zespół wytypował do oceny prace dyplomowe i prace etapowe oraz

wybrał zajęcia do hospitacji. Ponadto w porozumieniu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego przed wizytacją zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny i załącznikach do raportu przedłożonych przez władze Uczelni oraz opracował raport wstępny. W zakresie wyznaczonej odpowiedzialności za przydzielone kryteria członkowie zespołu oceniającego wypełnili karty spełnienia standardów jakości kształcenia, które stanowiły podstawę do przygotowania wykazu pytań i wątpliwości wymagających dodatkowego wyjaśnienia jeszcze przed wizytacją.

Wizytację poprzedzono wewnętrznym spotkaniem zespołu oceniającego, które posłużyło wymianie wstępnych refleksji na temat ocenianego kierunku studiów. Podczas spotkania omówiono kryteria oceny oraz raport wstępny zespołu oceniającego. Ponadto dokonano ostatecznego potwierdzenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji, w tym spotkań oraz podziału odpowiedzialności pomiędzy członkami zespołu oceniającego w trakcie wizytacji.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z Władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, Samorządem Studenckim, z reprezentacją studentów oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku leśnictwo, przedstawicielami otoczenia społeczno- gospodarczego, z osobami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz politykę jakości kształcenia.

W toku wizytacji przeprowadzono hospitacje zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku oraz dokonano przeglądu udostępnionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej m.in. realizacji procesu kształcenia, w tym prac dyplomowych i etapowych, umiędzynarodowienia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wsparcia studentów w procesie kształcenia i osiągania efektów uczenia się. Ponadto dokonano oglądu infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia, w tym obiektów bazy dydaktycznej Uczelni i biblioteki.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu oceniającego odbywała się na bieżąco podczas spotkań zaplanowanych zgodnie z harmonogramem wizytacji. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego, podczas którego omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

W wyniku ścisłej współpracy członków zespołu oceniającego, a w szczególności sekretarza zespołu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni na bieżąco prowadzono koordynację działań wspierających sprawny i zgodny z harmonogramem przebieg wizytacji.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów¹

Nazwa kierunku studiów	leśnictwo	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki leśne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	S: 7 semestrów; NS: 8 semestrów /212 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych/liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	150 godz./ 6 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	inżynier	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	395	508
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2497	1550
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	ZO PKA – ok. 109 Uczenia podaje - 130	75
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	139	139
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	59	59

Nazwa kierunku studiów	leśnictwo
------------------------	-----------

¹ Źródło: Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów - wynik analizy eksperckiej poczynionej w związku z wizytacją; pozostałe dane - raport samooceny

Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki leśne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	S: 3 semestry; NS: 4 semestry /90 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. gospodarka leśna 2. gospodarka leśna z łowiectwem 3. gospodarka leśna z rynkiem drzewnym	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	38	106
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	792	500
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	ZO PKA – ok. 50 Uczelnia podaje - 60	31
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	62	62
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	39	39

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA kryterium spełnione/ kryterium spełnione
---	--

	częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Oceniany kierunek jest prowadzony na jednym z najstarszych wydziałów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (UPP). Tradycja kształcenia leśników sięga 1919 r. W 2020 r. Wydział Leśny połączony został z Wydziałem Technologii Drewna, tworząc wspólną jednostkę pod nazwą Wydział Leśny i Technologii Drewna (WLiTD).

Koncepcję kształcenia kierunku leśnictwo wyróżnia dążenie do łączenia zainteresowań badawczych z praktyką. Nacisk położony jest na równowagę między zawodowymi problemami związanymi z leśnictwem oraz ogólnym wykształceniem akademickim. Program studiów, obejmuje oba stopnie kształcenia, w formach stacjonarnej i niestacjonarnej. Celem kształcenia studiów pierwszego stopnia jest uzyskanie wiedzy i umiejętności w zakresie zapewnienia trwałości funkcjonowania ekosystemów leśnych, sporządzania i realizacji planów gospodarczych, ochronnych i finansowych, projektowania i realizacji inżynierskiego zagospodarowania lasu oraz doskonalenia poziomu technizacji prac leśnych, a także wykształcenie przydatnych w zawodzie leśnika kompetencji społecznych. Cel kształcenia na studiach drugiego stopnia to pogłębiona wiedza o leśnictwie wielofunkcyjnym i prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej. Absolwent, wykorzystując zdobyte kompetencje społeczne ma świadomie wpływać na postrzeganie leśnictwa w życiu społecznym i gospodarczym. Dzięki takiej koncepcji kształcenia absolwenci mogą realizować swoją aktywność zawodową w różnych działach gospodarki leśnej oraz działaniach powiązanych z leśnictwem (sektor leśno-drzewny, ochrona środowiska, ochrona przyrody). Studia II stopnia mają kształtować przyszłą kadrę kierowniczą, a także przygotować do pracy naukowej, dając możliwość dalszego rozwoju w ramach studiów doktoranckich.

Przedstawiona koncepcja i cele kształcenia na kierunku leśnictwo są ściśle związane z wizją i misją WLiTD, wpisującą się w strategię rozwoju UPP. Obowiązującymi dokumentami w tym zakresie są: Strategia rozwoju UPP na lata 2022–2027 (dokument z 2022 r.) oraz Wizja i Misja WLiTD (dokument z 2020 r.). W Strategii UPP podaje się, że „... *kluczowe będzie wykorzystanie szans zewnętrznych, takich jak szybki rozwój działów gospodarki i technologii związanych z rolnictwem, leśnictwem i przetwórstwem rolno-spożywczym, zmiany klimatu, ekologiczne i prozdrowotne trendy życia społecznego, czy też rosące zapotrzebowanie pracodawców na wyspecjalizowane kadry o wysokich kwalifikacjach ...*”. W dokumencie, UPP jest wymieniany jako kluczowy partner naukowy dla biznesu między innymi w leśnictwie, w branżach związanych z ekologią i wnoszący wkład w zrównoważony rozwój społeczny oraz poszanowanie środowiska przyrodniczego. *„Kadra akademicka aktywnie identyfikuje pola badawcze i tworzy zespoły specjalistów, często integrując różne dyscypliny naukowe oraz krajowe i międzynarodowe środowiska badaczy. Osiągnięcia naukowe, rozbudowana oferta kształcenia, w tym w języku angielskim, a także przyjazna, otwarta kultura Uniwersytetu wpływa na atrakcyjność studiowania i pracy naukowej na UPP dla osób z zagranicy”*. Dbałość o kulturę i politykę jakości jest widoczna w celu strategicznym 2 omawianego dokumentu. Misją WLiTD jest kształcenie wysoko kwalifikowanej kadry dla Lasów Państwowych, Parków Narodowych, instytucji rządowych i samorządowych związanych ze środowiskiem przyrodniczym. W zakresie leśnictwa, misja zakłada stałą współpracę z przemysłem oraz przyczynianie się do rozwoju zrównoważonej gospodarki leśnej a także podnoszenie poziomu dydaktyki i nauki w dyscyplinie nauki leśne. Dalekosiężnym celem jest zachowanie dla przyszłych pokoleń racjonalnie zarządzanych i chronionych, zrównoważonych ekosystemów leśnych oraz zapewnienie ekologicznych i odnawialnych surowców.

Priorytetami strategii UPP jest stałe podnoszenie jakości kształcenia przez systematyczne poddawanie procesu dydaktycznego ocenie i usprawnianiu, a także rozwój naukowy kadry, między innymi, w dyscyplinie nauki leśne i infrastruktury dydaktycznej. Przyjęto, że wykształcenie ma odpowiadać potrzebom współczesnej gospodarki i społeczeństwa opartego na wiedzy. Studiowanie na UPP

powinno też kształtować osobowość i postawę obywatelską młodzieży akademickiej. Podkreślono także, że kształcenie powinno być ściśle związane z badaniami naukowymi.

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie nauki leśne, do której kierunek został przyporządkowany w 100%.

Przedstawione zespołowi oceniającemu charakterystyki nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku leśnictwo zawierają wykaz ich publikacji. Analiza tego materiału wskazuje, że dorobek naukowy pracowników WLiTD jest wartościowy, mieszczący się w dyscyplinie nauki leśne i zbieżny z prowadzonymi zajęciami. Badania prowadzone na Wydziale obejmują szeroki zakres tematyczny związany z leśnictwem, w tym w szczególności z hodowlą lasu, urządzeniem lasu, dendrometrią, inżynierią leśną, przyrodniczymi podstawami leśnictwa (botaniką, gleboznawstwem, typologią leśną, entomologią) oraz łowiectwem. Efektem badań są publikacje w wysoko notowanych czasopismach reprezentujących nauki leśne. Z przedstawionego zestawienia bibliometrycznego wynika, że w okresie 2018-2024, średnio na pracownika (autorskie i współautorskie razem), łączna liczba prac wynosi 22 w tym z IF 12, wartość IF 36, a sumaryczna liczba punktów 1285. Znaczna część badań realizowanych przez nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku leśnictwo ma charakter wdrożeniowy i prowadzona jest na zlecenie, różnych przedsiębiorstw (głównie Lasów Państwowych). Pracownicy naukowo-dydaktyczni związani z kierunkiem leśnictwo w latach 2017-2024 uczestniczyli w projektach zleconych przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych (ich wyniki mają duży potencjalny wpływ na kształt programów studiów i zakres poszczególnych modułów kształcenia), finansowanych ze środków NCN, NCBiR oraz funduszy Unii Europejskiej. Na stronie internetowej WLiTD znajduje się wykaz 14 tematów badawczych związanych z leśnictwem zrealizowanych od 2017 roku. W latach 2017-2024 Wydział zorganizował lub współorganizował 30 konferencji krajowych i międzynarodowych związanych z leśnictwem. W tym w 7 przypadkach organizatorami byli studenci, a w 3 przypadkach młodzi pracownicy naukowo-dydaktyczni (Konferencje Młodych Naukowców).

Koncepcja i cele kształcenia są wyraźnie skoncentrowane na potrzebach różnych jednostek Lasów Państwowych, Biur Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Parków Narodowych, Zakładów Usług Leśnych, Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska i innych jednostek o profilu przyrodniczym.

W kształtowaniu koncepcji kształcenia duże znaczenie ma też udział pracowników WLiTD w Kolegium Lasów Państwowych (5 osób), stanowiącym organ opiniotwórczo-doradczy Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, a także w licznych organach opiniodawczo-doradczych związanych z Lasami Państwowymi (np. Rady Naukowo-Społeczne sześciu Leśnych Kompleksów Promocyjnych, Rada Naukowa Leśnego Banku Genów Kostrzyca, Rada Naukowa Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie). Pracownicy aktywnie uczestniczyli w pracach Zespołów do spraw nowelizacji Instrukcji: Ochrony Lasu, Urządzania Lasu i Hodowli Lasu. Łącznie wykazano 16 osób współpracujących z otoczeniem gospodarczym w sposób sformalizowany. W spotkaniu zespołu oceniającego z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczyli wysoko decyzyjni pracownicy Lasów Państwowych i Parków Narodowych oraz Biur Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej. Interesariusze w swoich wypowiedziach manifestowali bardzo duże zaangażowanie we współpracę i zainteresowanie koncepcją i programem kształcenia, podawali kreatywne przykłady szeregu inicjatyw bezpośrednio wpływających na różne elementy programu (zmiana koncepcji, treści, bezpośredni udział w działalności dydaktycznej, doskonaleniu zajęć terenowych, praktyk, realizacji prac dyplomowych). Dowodem na to są również zapisy w protokołach Spotkań Rady Pracodawców Wydziału Leśnego. Zespołowi oceniającemu przedstawiono także konkretne przykłady modyfikacji efektów i treści

poszczególnych zajęć (np. *pozyskiwanie drewna i urządzanie lasu*), jako skutek współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wspomniano również o bezpośredniej propozycji utworzenia specjalności a nawet kierunku wypełniającego zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu urządzania lasu w dobie rosnących społecznych funkcji lasu. Ilustracją zbieżności koncepcji kształcenia z potrzebami zawodowego rynku pracy są też wyniki ankiet monitorujących losy absolwentów, w których zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem studiów deklaruje, rok po ukończeniu studiów, 72% absolwentów (dla II stopnia studiów, dla absolwentów z rocznika 2022/2023), natomiast 5 lat po ukończeniu studiów niemal 94% (dla II stopnia studiów, dla absolwentów z rocznika 2018/2019).

W doskonaleniu koncepcji kształcenia systematycznie uczestniczą również interesariusze wewnętrzni (studenci, absolwenci, kadra uniwersytecka) w ramach Rady Programowej Kierunku Studiów Leśnictwo (RPKSL). Działania pracowników WLiTD w doskonaleniu koncepcji kształcenia, programu studiów i efektów uczenia się odpowiadają oczekiwaniom otoczenia społeczno-gospodarczego, czego potwierdzeniem było uzyskanie przez Wydział prestiżowego tytułu „Symbol Nowoczesnego Kształcenia 2020” przyznanego przez Kapitułę programu Symbol 2020. UPP regularnie utrzymuje w kategorii Uczelni przyrodniczo-leśnych najwyższe notowania w Rankingu „Perspektywy” (2023 – 1 miejsce ex aequo ze Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego oraz Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu; 2022 r. – 2 miejsce, 2021 – 3 miejsce).

Koncepcja i cele kształcenia nie przewiduje nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Na studiach I i II stopnia obu form studiów, w zakresie wiedzy i umiejętności obejmują one wszystkie działy gospodarki leśnej takie jak: urządzanie, hodowla, ochrona i użytkowanie lasu oraz inżynieria leśna.

Kierunkowe efekty uczenia się dla studiów I stopnia obejmują: 20 efektów w zakresie wiedzy, 14 efektów w zakresie umiejętności i 7 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Specyfiką efektów uczenia się na studiach I stopnia jest koncentracja uwagi na: w zakresie wiedzy - absolwent posiada wiedzę z zakresu nauk leśnych poszerzoną o podstawową wiedzę ogólnoakademicką; w zakresie umiejętności - absolwent zdobyte umiejętności umie wykorzystać w pracy zawodowej z zachowaniem zasad merytorycznych, etycznych i prawnych. Posiada umiejętności rozwiązywania problemów zawodowych, a także gromadzenia, przetwarzania oraz pisemnego i ustnego przekazywania informacji. Umie wykonywać podstawowe analizy statystyczne z pomocą narzędzi informatycznych. Potrafi prezentować osiągnięcia zawodowe służące transferowi wiedzy oraz popularyzacji nauk leśnych; w zakresie kompetencji społecznych - absolwent posiada umiejętności pracy zespołowej i jest przygotowany do pracy w instytucjach publicznych. Do kluczowych kierunkowych efektów uczenia się na studiach I stopnia zalicza się wiedzę w zakresie: botaniki leśnej, dendrologii i zoologii leśnej oraz ekologii i fizjologii roślin, grzybów i zwierząt leśnych, ich roli w ekosystemach, zależnościach między nimi i oddziaływaniu na środowisko przyrodnicze (L1A_W03); gleboznawstwa leśnego, hydrologii oraz typologii leśnej i siedliskoznawstwa leśnego (L1A_W04, L1A_W06); surowca drzewnego oraz maszyn urządzeń do jego pozyskania, jak również pozyskania i wykorzystania użytków ubocznych dostarczanych przez las (L1A_W07, L1A_W09, L1A_W08); hodowli lasu (L1A_W10); ochrony lasu przed czynnikami abiotycznymi i biotycznymi (L1A_W12); planowania i zarządzania działaniami związanymi z leśnictwem (L1A_W17, L1A_W18); ochrony przyrody (L1A_W14). Umiejętności: rozpoznawania grzybów, roślin i zwierząt oraz warunków ich bytowania (L1A_U02, L1A_U03, L1A_U04, L1A_U05,

L1A_U07, L1A_U08); przeprowadzania inwentaryzacji zasobów leśnych (L1A_U09); posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 wg ESOKJ - wystarczającym do podstawowego porozumiewania się i korzystania z literatury z zakresu leśnictwa (L1A_U01). Kompetencje społeczne: konieczne do wykonywania zawodu związanego z leśnictwem, zarówno pod kątem pracy w grupie, jak i przewodzenia grupie i przyjmowania odpowiedzialności za efekty pracy zespołu (L1A_K01, L1A_K02, L1A_K04).

Kierunkowe efekty uczenia się dla studiów II stopnia obejmują: 20 efektów w zakresie wiedzy, 18 efektów w zakresie umiejętności i 7 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Specyfiką efektów uczenia się na studiach II stopnia jest koncentracja uwagi na: w zakresie wiedzy - absolwent posiada wiedzę specjalistyczną i kompetencje umożliwiające mu efektywne funkcjonowanie na szczeblach kadry zarządzającej, jak również w roli organizatora życia społecznego; w zakresie umiejętności - absolwent jest przygotowany do samodzielnej realizacji złożonych wyzwań zawodowych. Umie projektować badania jakościowe i ilościowe. Umie korzystać z podstawowych technik badań terenowych oraz umie interpretować uzyskane wyniki. Absolwent potrafi wykorzystywać teoretyczny dorobek dyscypliny nauki leśnej i analizować dane empiryczne odwołując się do pojęć i modeli teoretycznych. W szczególności umie projektować, monitorować i ewaluować programy służące rozwiązywaniu bieżących problemów nauk leśnych; w zakresie umiejętności społecznych - absolwent jest przygotowany do podjęcia pracy we wszystkich typach instytucji życia zbiorowego, zarówno w sektorze publicznym (administracja rządowa i samorządowa), jak i tak zwanym trzecim sektorze (organizacje pozarządowe). Absolwent jest także przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia. Do kluczowych kierunkowych efektów uczenia się na studiach II stopnia zalicza się: w zakresie wiedzy - ma zaawansowaną wiedzę o leśnictwie wielofunkcyjnym i prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej oraz istocie leśnictwa proekologicznego, a także sposobach wdrażania proekologicznego modelu gospodarstwa leśnego (L2A_W15); zna i rozumie przepisy i procedury prawne dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej, ochrony przyrody, ochrony środowiska, szkodnictwa leśnego, certyfikacji gospodarki leśnej, prawa pracy, ochrony pracy, zamówień publicznych oraz prawa autorskiego, ochrony własności przemysłowej i informacji patentowej (L2A_W20); zna w zaawansowanym stopniu zagadnienia dotyczące gospodarki łowieckiej i jej wpływu na kształtowanie populacji zwierząt w ekosystemach (L2A_W11); zna w stopniu zaawansowanym problematykę ochrony przyrody, sieci „Natura 2000”, edukacji przyrodniczo-leśnej i public relations. W zakresie umiejętności, potrafi - rozpoznać wśród gatunków roślin krajowe gatunki chronione, najważniejsze gatunki introdukowane i inwazyjne oraz gatunki wskaźnikowe runa występujące w lasach Polski (L2A_U02); rozpoznać gatunki grzybów i owadów stwarzających zagrożenie dla ekosystemów leśnych oraz ustalić środki i sposoby profilaktyki i zwalczania (L2A_U03, L2A_U04); przeprowadzić kompleksową inwentaryzację i ocenę ekosystemu leśnego i zasobów leśnych oraz dokonać wielostronnej analizy wyników i przedstawić długofalową prognozę rozwoju lasu, ze szczególnym uwzględnieniem sporządzania planów gospodarczych i ochronnych (L2A_U09); wielokierunkowo pozyskiwać, przetwarzać, integrować i prezentować informacje z zakresu leśnictwa posługując się technologiami informatycznymi, w tym technikami innowacyjnymi (L2A_U13); posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+wg ESOKJ - wystarczającym do porozumiewania się i korzystania z literatury z zakresu leśnictwa (L2A_U01). W zakresie kompetencji, jest gotów do ustawicznego uczenia się, wykazuje inicjatywę ciągłego poszerzania wiedzy i umiejętności w zakresie wykonywanego zawodu (L2A_K06); do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, w szczególności w zakresie związanym z funkcjonowaniem podmiotów usługodawstwa leśnego (L2A_K07); wykonywania zawodu z uwzględnieniem aspektów społecznych i etycznych oraz odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego (L2A_K04).

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Efekty uczenia się niosą w swej treści informację o konkretnych kompetencjach, które może uzyskać absolwent. Są nowoczesne i uwzględniają współczesne zdobycze nauk leśnych uzasadniając przyjęcie profilu ogólnoakademickiego. Nie mają one tylko charakteru haseł czytelnych dla specjalistów, ale są adresowane do szerokiego grona odbiorców. Wszystkie kierunkowe efekty uczenia się znajdują odzwierciedlenie w efektach sformułowanych dla zajęć.

Opisy zakładanych efektów uczenia się dla kierunku leśnictwo (I i II stopień obu form kształcenia) zbudowane zostały z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji odpowiednio na poziomie 6 i 7 PRK typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Poziom osiągnięcia kwalifikacji dla studiów I stopnia określany jest w sformułowaniach efektów, jako podstawowy a dla studiów II stopnia, jako zaawansowany. Jeżeli dany efekt dotyczy efektów wiedzy ogólnej tworzącej podstawy teoretyczne, właściwej dla innych niż nauki leśne dyscyplin np. z zakresu chemii, informatyki, prawa, nauk społecznych itp. stopień ich osiągnięcia będzie rzeczywiście podstawowy, natomiast, jeżeli efekt dotyczy wiedzy zawodowej związanej ściśle z leśnictwem to stopień jego osiągnięcia powinien być dla studiów I stopnia zaawansowany a dla studiów II stopnia pogłębiony. Analiza efektów i treści zajęć zawodowych wskazuje, że tak właśnie jest, zajęcia zawodowe na I stopniu kształcenia realizują efekty w stopniu zaawansowanym a na II w stopniu pogłębionym, mimo zapisów niezgodnych z odpowiednimi poziomami PRK.

Proponowane efekty uczenia się, zarówno kierunkowe jak i dla zajęć są specyficzne dla kierunku leśnictwo i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki leśne. Analiza dorobku publikacyjnego nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku leśnictwo wskazuje, że również z zakresem ich działalności naukowej w tej dyscyplinie. Zainteresowania naukowe nauczycieli znajdują pełne odzwierciedlenie w treści efektów uczenia się na studiach obu form i poziomów.

Jak już wspomniano, student studiów I stopnia ma możliwość uzyskania znajomości języka obcego na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (efekt L1A_U01). W przypadku studiów II stopnia celem zajęć z zakresu kształcenia językowego jest rozwijanie kompetencji językowych, pozwalających na rozumienie, tłumaczenie i posługiwanie się słownictwem specjalistycznym z zakresu leśnictwa na poziomie B2+ (efekt L2A_U01). Z tego też względu w programie dla tego stopnia studiów znalazły się zajęcia *General forestry/Język obcy B2+*.

Efekty uczenia się pozwalają uzyskać kompetencje badawcze. Na studiach I stopnia są to efekty: zna podstawowe narzędzia statystyczne i przestrzenne oraz bazy danych wykorzystywane do charakterystyki środowiska leśnego i procesów w nim zachodzących (L1A_W05), zna w stopniu podstawowym zagadnienia z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych umożliwiającą interpretowanie zagadnień związanych z leśnictwem (L1A_W01), potrafi analizować i opisywać zjawiska przyrodnicze zachodzące w ekosystemach leśnych, potrafi przeprowadzić inwentaryzację i ocenę ekosystemu leśnego i zasobów leśnych oraz dokonać analizy wyników i przedstawić prognozę rozwoju lasu, ze szczególnym uwzględnieniem sporządzania planów gospodarczych i ochronnych (L1A_U09), potrafi pozyskiwać, przetwarzać, integrować i prezentować informacje z zakresu leśnictwa posługując się technologiami informatycznymi, w tym technikami innowacyjnymi (L1A_U13). Na studiach II stopnia: zna w stopniu zaawansowanym zagadnienia z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych umożliwiającą interpretowanie zagadnień związanych z leśnictwem (L2A_W01), zna

zaawansowane narzędzia statystyczne i przestrzenne oraz bazy danych wykorzystywane do charakterystyki środowiska leśnego i procesów w nim zachodzących (L2A_W05), potrafi przeprowadzić kompleksową inwentaryzację i ocenę ekosystemu leśnego i zasobów leśnych oraz dokonać wielostronnej analizy wyników i przedstawić długofalową prognozę rozwoju lasu, ze szczególnym uwzględnieniem sporządzania planów gospodarczych i ochronnych (L2A_U09). Wymienione efekty uczenia się w większości uwzględniają kompetencje badawcze pośrednio. Jedynym efektem nawiązującym wprost do kompetencji badawczych jest zaproponowany na studiach II stopnia efekt - potrafi przygotować prace pisemne o charakterze naukowymi wystąpienia publiczne, elokwentnie wygłosić prezentację oraz prowadzić dyskusję na tematy związane z leśnictwem w różnych środowiskach i na różnych poziomach w zakresie ogólnym, zawodowym i edukacyjnym (L2A_U14).

Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Na studiach I stopnia program studiów obejmuje pełen zakres efektów umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, niezależnie od dokonywanych przez studenta w trakcie studiów wyborów zajęć bądź grup zajęć. Kompetencje inżynierskie w zakresie wiedzy uzyskiwane są na studiach I stopnia między innymi przez następujące efekty uczenia się: L1A_W04, L1A_W09, L1A_W10, L1A_W13, L1A_W16, L1A_W17. Są one uzyskiwane w trakcie realizacji między innymi takich przedmiotów, jak: *maszyny leśne, inżynieria leśna, transport leśny, typologia leśna*. Efektami uczenia się prowadzącymi do osiągania kompetencji inżynierskich w zakresie umiejętności są między innymi: L1A_U09, L1A_U11, L1A_U07, L1A_U13, związane z realizacją między innymi takich przedmiotów, jak: *typologia leśna, zarządzanie lasu, inżynieria leśna*. Uwzględniono również inżynierskie kompetencje miękkie, np.: L1A_K03 oraz L1A_K05, uzyskiwane w trakcie realizacji między innymi takich przedmiotów, jak: *typologia leśna czy inżynieria leśna*.

Na studiach II stopnia nadawany jest tytuł zawodowy magistra.

Analiza sylabusów pod kątem proponowanych efektów uczenia się dla zajęć i ich związku z efektami kierunkowymi wskazuje, że cały program studiów wykazuje pełną realizację kierunkowych efektów uczenia się przez efekty zajęć. Główny nacisk położono na realizację efektów o charakterze zawodowym.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją i strategią Uczelni oraz polityką jakości, mieszczą się w dyscyplinie nauki leśne, do której kierunek jest w 100% przyporządkowany. Koncepcja i cele kształcenia są związane z działalnością naukową w dyscyplinie nauki leśne i są zorientowane na potrzeby zawodowego rynku pracy między innymi dzięki określeniu ich we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Aktywność interesariuszy wewnętrznych (studentów i pracowników)

jest widoczna w projektowaniu programu studiów. W kształceniu na kierunku leśnictwo nie są wykorzystywane metody i techniki kształcenia na odległość. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Opisy zakładanych efektów uczenia się dla kierunku leśnictwo (I i II stopień obu form kształcenia) zbudowane zostały z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji odpowiednio na poziomie 6 i 7 PRK typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki, jednak wymagają korekty w zakresie prawidłowego określenia poziomu kwalifikacji dla studiów I i II stopnia, w szczególności realizacji wiedzy odpowiednio na poziomie pogłębionym i zaawansowanym. Efekty uczenia się, są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki leśne, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie. Uwzględniają kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2 i B2+ (odpowiednio I i II stopień studiów) i kompetencje inżynierskie. Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały. Pozwalają także na stworzenie systemu ich weryfikacji. Podstawą obniżenia oceny kryterium na spełnione częściowo jest zidentyfikowana nieprawidłowość:

1. stopień osiągania efektów uczenia się z zakresu wiedzy powinien być ściśle związany z leśnictwem, w taki sposób, aby na studiach I stopnia studenci osiągalni wiedzę w stopniu zaawansowanym, a na studiach II stopnia w stopniu pogłębionym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

W zakresie kryterium 1 dobrą praktyką jest uwzględnienie w koncepcji kształcenia na kierunku ścisłej i wielokierunkowej współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno- gospodarczym. Współpraca ta charakteryzuje się skutecznością, gdyż uczestniczą w niej osoby posiadające decydujący wpływ na podejmowane w tym zakresie decyzje, kreatywnością stosowanych rozwiązań i świadomym uwzględnieniem w koncepcji zapotrzebowania na unikalne kompetencje absolwentów, cenne dla pracodawców. Efektem przyjętych założeń w koncepcji kształcenia są zasady doboru osób wchodzących w skład Rady Pracodawców i formy ich zaangażowania w cały proces kształcenia. Przyjęte w koncepcji rozwiązania mają także odzwierciedlenie w stałym zaangażowaniu się pracowników Wydziału w system zarządzania jednostkami gospodarczymi działającymi w gospodarce leśnej, co pozwala czerpać praktyczną wiedzę o potrzebach kadrowych tych firm. Stosowane przez Uczelnię rozwiązania w zakresie współpracy mają charakter uniwersalny, umożliwiającą przenoszenie tych rozwiązań na inne jednostki szkolnictwa wyższego.

Rekomendacje

-

Zalecenia

1. Zaleca się przeprowadzenie częściowej korekty określeń definiujących stopień osiągania efektów uczenia się z zakresu wiedzy ściśle związanej z leśnictwem, w taki sposób, aby na studiach I stopnia studenci osiągalni wiedzę w stopniu zaawansowanym, a na studiach II stopnia w stopniu pogłębionym.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe oferowane na kierunku leśnictwo obu stopni i form studiów uwzględniają aktualny stan wiedzy w zakresie dyscypliny nauki leśne. Jest to efekt wysokiego potencjału kadry naukowo-dydaktycznej uczestniczącej w tworzeniu i realizacji programu kształcenia. Wysoki poziom naukowy jest widoczny w przedstawionych publikacjach. Zakres tematyczny tych publikacji jest zbieżny z treściami wszystkich kierunkowych zajęć. Publikacje naukowe osób prowadzących zajęcia wnoszą znaczący wkład do przekazywanych treści kształcenia. Sylabusy zajęć zawierają „zakładane efekty uczenia się przedmiotu/modułu” oraz „treści kształcenia”. Ich porównanie wskazuje na zgodność treści programowych z efektami uczenia się.

Treści programowe zapewniają kompleksowe wykształcenie absolwenta, zgodne z koncepcją kształcenia i przyjętymi efektami uczenia się dla kierunku. Jednocześnie są one specyficzne dla poszczególnych zajęć. Proponowane treści kształcenia są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki leśne. Literatura wskazana w sylabusach zajęć jest aktualna. W pojedynczych przypadkach są to pozycje sprzed 2000 roku. W większości nie są starsze niż 10 lat. Treści kształcenia wyraźnie nawiązują do badań prowadzonych w jednostkach, co świadczy o ich aktualności.

Kompleksowość zapewnia sekwencja zajęć podstawowych, wprowadzających i kierunkowych. Na studiach I stopnia obu form zaplanowano prawidłową kolejność zajęć od ogólnych przez kierunkowe wprowadzające, a kończąc na kierunkowych zajęciach typowo zawodowych.

W ramach zajęć podstawowych oferowane są: *matematyka i statystyka matematyczna, technologie informacyjne, chemia, fizyka, ekologia ogólna*.

Kierunkowe zajęcia wprowadzające to: *fizjologia roślin drzewiastych, botanika leśna, systematyka roślin, drzewoznawstwo leśne, mikrobiologia z mikologią, zoologia leśna, entomologia ogólna, meteorologia i klimatologia, gleboznawstwo leśne z geologią, dendrometria, produktywność lasu, geomatyka. Fitosocjologia (zwykle łączona z botaniką) i entomologia ogólna (zwykle łączona z entomologią leśną) są odrębnymi zajęciami, co wyróżnia ten program.*

Kierunkowymi zajęciami zawodowymi są:

- grupa zajęć związana z inżynierią leśną (*maszyny leśne, geodezja leśna, hydrologia leśna, inżynieria leśna*);
- grupa zajęć związanych z hodowlą lasu (*typologia leśna, nasiennictwo i genetyka drzew, szkółkarstwo leśne, technika hodowli lasu*);
- grupa zajęć związanych z ochroną lasu (*fitopatologia leśna, entomologia leśna, ochrona lasu, ochrona drzewostanów i drewna, podstawy łowiectwa*);
- grupa zajęć związana z użytkowaniem lasu (*surowce leśne, pozyskiwanie drewna, transport leśny, gospodarowanie drewnem, ergonomia i ochrona pracy*);
- grupa zajęć związanych z regulacją i zarządzaniem (*finanse i rachunkowość, ekonomika leśnictwa, zarządzanie lasu, zarządzanie w leśnictwie, system informatyczny Lasów Państwowych, przedsiębiorczość leśna*);

- grupa zajęć związanych z ochroną przyrody (*ochrona przyrody, ochrona środowiska*).

Oryginalnymi i unikalnymi zajęciami jest *praktyka w ogrodzie dendrologicznym*. Zwraca również uwagę silna pozycja *typologii leśnej*. Kompetencje badawcze rozwijają zajęcia: *projektowanie doświadczeń w leśnictwie, proseminarium oraz seminarium*.

Na studiach II stopnia obu form studiów oferowane są, obowiązkowe dla wszystkich, zajęcia zawodowe reprezentujące: inżynierię leśną, hodowlę lasu, ochronę lasu, użytkowanie lasu oraz regulację i zarządzanie. Problematyka metodyki badań w dyscyplinie nauki leśnej poruszana jest na zajęciach *doświadczalnictwo leśne*. Uzupełniają je moduły specjalizacyjne: gospodarka leśna, gospodarka leśna z łowiectwem, gospodarka leśna z rynkiem drzewnym oraz moduł dyplomanta związany z prowadzonymi przez studentów badaniami naukowymi. Akcentowanie problematyki związanej z łowiectwem i rynkiem drzewnym jest wyróżnikiem kierunku leśnictwo prowadzonego przez WLITD UPP.

Kolejność zajęć w programie daje studentom możliwość uzyskania efektów uczenia się niezbędnych do efektywnego studiowania zajęć zawodowych, w tym również zrozumienia metodologii prac badawczych. Przekazywane w ramach zajęć treści zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się, w tym efektów inżynierskich.

Studia stacjonarne I stopnia trwają 7 semestrów, zaś studia niestacjonarne 8 semestrów (w obu przypadkach 212 ECTS). Wydłużenie studiów niestacjonarnych o jeden semestr jest korzystne z racji mniejszej ilości czasu, jaki mogą poświęcić na naukę studenci tej formy studiów.

Zajęcia na pierwszym stopniu studiów stacjonarnych łącznie obejmują 5388 godzin, w tym przewidziano 2497 godzin kontaktowych (realizowanych podczas zajęć wymienionych w planie studiów), na które składają się: wykłady - 890 godzin (35%), ćwiczenia laboratoryjne i projektowe 1240 godzin (50%), ćwiczenia terenowe 367 godzin (15%). Program studiów charakteryzuje się korzystną przewagą ćwiczeń nad wykładami. Taka konstrukcja zajęć daje możliwość pełnego osiągnięcia efektów uczenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W przypadku kierunku leśnictwo bardzo duże znaczenie ma wymiar ćwiczeń terenowych, które pozwalają na konfrontację wiedzy teoretycznej z praktyką. Wymiar tych zajęć nie jest duży, ale wystarczający. Dodatkowym atutem jest możliwość realizacji ćwiczeń terenowych w obiektach własnych (lasach doświadczalnych UPP), gdzie koncentruje się duży udział prac badawczych prowadzonych przez pracowników Wydziału. Liczbę godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów uzupełniają zajęcia „inne z udziałem nauczyciela” 512 godzin, w sumie z wcześniej wymienionymi daje to 56 procentowy udział zajęć kontaktowych w programie studiów stacjonarnych. Zajęcia inne z udziałem nauczyciela są zdefiniowane tylko w części sylabusów, co wymaga uzupełnienia. W sylabusach, gdzie ta informacja pojawia się są wymienione: konsultacje, zaliczenie ćwiczeń, egzamin z przedmiotu. Podczas spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny doprecyzowano, że pod tym pojęciem mieszczą się: konsultacje, analiza projektów indywidualnych, omawianie raportów grupowych z ćwiczeń terenowych, omawianie prac kontrolnych na studiach niestacjonarnych, opieka nad pracą dyplomową i opieka podczas praktyki. Wątpliwości budzi wliczenie do zakresu tych godzin konsultacji, gdyż nie muszą one dotyczyć wszystkich studentów. Ponadto informacje te powinny być uwidocznione w sylabusach zajęć. Aktualnie nie wszystkie zajęcia, którym przypisano godziny inne z udziałem nauczyciela mają w swoim programie np. projekty. Po analizie treści sylabusów zespół oceniający określił zweryfikowaną liczbę godzin kontaktowych (sumaryczną ich liczbę można przyjąć jako 2747 godzin). Wraz z zajęciami planowymi liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć

wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi 51%. Liczba godzin pracy własnej studenta została oszacowana prawidłowo na poziomie całego programu studiów (44%) jak i poszczególnych zajęć.

Zajęcia na pierwszym stopniu studiów niestacjonarnych kierunku leśnictwo łącznie obejmują 5315 godzin, w tym przewidziano 1550 godzin kontaktowych, na które składa się 597 godzin wykładów (38%), 792 godz. – ćwiczenia laboratoryjne i projektowe (52%), 161 godz. – ćwiczenia terenowe (10%). Liczbę godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów uzupełniają zajęcia „inne z udziałem nauczyciela” 329 godzin (uwagi jak dla studiów stacjonarnych). Liczba godzin pracy własnej studenta została oszacowana prawidłowo na poziomie całego programu studiów (65%), jak i poszczególnych zajęć.

Zajęcia na II stopniu studiów stacjonarnych trwają 3 semestry i łącznie obejmują 90 ECTS i 2296 godzin, w tym 792 godzin kontaktowych realizowanych podczas zajęć wymienionych w planie studiów. W zależności od wybranej przez studentów specjalności (gospodarka leśna z łowiectwem, gospodarka leśna oraz gospodarka leśna z rynkiem drzewnym) na wykłady przypada odpowiednio 307/304/290, na ćwiczenia laboratoryjne i projektowe odpowiednio 427/424/438 h, a na ćwiczenia terenowe odpowiednio 58/64/64 godzin. Liczbę godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów uzupełniają zajęcia inne z udziałem nauczyciela 358 godzin (też wymagają zdefiniowania w części sylabusów), w sumie z wcześniej wymienionymi daje to 50 procentowy udział punktów ECTS zajęć kontaktowych w programie studiów stacjonarnych II stopnia (sumaryczna liczba godzin wynosi 1150). Liczba godzin pracy własnej studenta została oszacowana prawidłowo na poziomie całego programu studiów (50%) jak i poszczególnych zajęć.

Zajęcia na II stopniu studiów niestacjonarnych trwają 4 semestry i również nakład pracy wyceniono na 90 ECTS, co należy ocenić pozytywnie. Program obejmuje łącznie 2300 godzin. W zależności od wybranej przez studentów specjalności (analogicznie jak na studiach stacjonarnych) na wykłady przypada odpowiednio 194/194/188, na ćwiczenia laboratoryjne i projektowe odpowiednio 306/306/312 godzin. Liczbę godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów uzupełniają zajęcia „inne z udziałem nauczyciela” 280 godzin (uwagi jak dla studiów stacjonarnych). W programie ćwiczenia terenowe uwidoczniło łącznie z projektowymi, jako sumę godzin, gdyż z reguły ich wymiar jest mniejszy niż 6 godzin.

Jak już wspomniano sekwencję (następstwo) zajęć należy ocenić jako prawidłową. Dobór form zajęć (wykłady, ćwiczenia laboratoryjne i projektowe oraz ćwiczenia terenowe) oraz ich proporcje liczby godzin zostały prawidłowo zaplanowane do poszczególnych zajęć i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Koncepcja kształcenia, na studiach I stopnia obu form, pozwalająca studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia jest oryginalna i odróżnia kierunek leśnictwo prowadzony w UPP od pozostałych uczelni w Polsce. Większość zajęć zawodowych jest oferowana w wersji podstawowej i rozszerzonej. Sposób ten koncentruje uwagę w procesie kształcenia na treściach bezpośrednio związanych z zawodem leśnika, ograniczając możliwość przekazywania wiedzy związanej z indywidualnymi zainteresowaniami kadry proponującej zajęcia do wyboru. W ramach doskonalenia programu kształcenia (w porównaniu z ostatnią oceną PKA) wprowadzono korzystną zmianę. Wyodrębniono zestaw zawodowych przedmiotów obowiązkowych, które występują w takiej samej wersji dla wszystkich studentów, co eliminuje możliwość wyboru tylko części kluczowych zajęć zawodowych. Rozszerzenia treści zajęć mogą polegać na uszczegółowieniu podawanych treści,

wprowadzeniu dodatkowych zagadnień, zwiększeniu liczby wariantów zajęć obliczeniowych i projektowych. Analiza sylabusów wskazuje, że treści zajęć w wersjach rozszerzonych nie zawsze różnią się od wersji podstawowych, dotyczy to szczególnie ostatniego rodzaju tych zajęć (zwiększenie liczby wariantów zajęć obliczeniowych i projektowych, przy identycznym opisie tematu ćwiczeń). Przyjęta koncepcja kształtowania indywidualnej ścieżki kształcenia daje studentom swobodę w jej wyborze w zakresie przyjętych w programie limitów punktów ECTS (semestr 1 i 2 - 7 ECTS, 3 i 4 - 7 ECTS, 5 i 6 - 6 ECTS, 7 - 2 ECTS). Dodatkowo studenci wybierają zajęcia w ramach przedmiotów społeczno-humanistycznych (2 ECTS), język angielski lub niemiecki (8 ECTS), przedsiębiorstwo (podmiot), w którym będą odbywać 4-tygodniową praktykę zawodową (PGL Lasy Państwowe, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Parki Narodowe) 6 ECTS oraz moduł dyplomanta (21 ECTS). W sumie jest to 59 ECTS (28% z 212 ECTS). Taka sama zasada obowiązuje na studiach niestacjonarnych. Podczas wizytacji, zwrócono uwagę, że studenci z reguły wybierają więcej zajęć w wersji rozszerzonej, często przekraczając 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów, ale formalnie (w planie studiów) jest to 28%. Praktycznie warunek jest spełniony, natomiast formalnie - program wymaga uzupełnienia treści do wyboru o 5 ECTS.

Na studiach II stopnia obu form kształcenia możliwość realizowania indywidualnej ścieżki kształcenia odbywa się poprzez wybór w 3 semestrze jednej z trzech specjalności (gospodarka leśna z łowiectwem, gospodarka leśna oraz gospodarka leśna z rynkiem drzewnym). Grupa zajęć w ramach specjalności ma przypisane 34 ECTS. Dodatkowym elementem wyboru jest pula zajęć ogólnouczeniowych z zakresu - wiedza prawno ekonomiczna (3 ECTS) oraz *moduł dyplomanta* (2 ECTS). Zajęcia do wyboru stanowią 43% punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na II stopniu.

Plan studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki leśne w wymiarze 139 punktów ECTS na studiach I stopnia obu form kształcenia oraz 62 ECTS na studiach II stopnia.

W celu podniesienia poziomu umiędzynarodowienia procesu kształcenia, wszyscy studenci I stopnia kierunku leśnictwo uczestniczą w lektoratach z języka obcego (aktualnie angielskiego lub niemieckiego), prowadzonych przez lektorów Studium Języków Obcych. Lektoraty na studiach stacjonarnych I stopnia odbywają się w semestrach 2-5, w wymiarze 100 godzin ćwiczeń laboratoryjnych. Na studiach niestacjonarnych I stopnia lektoraty odbywają się w semestrach 3-5, w wymiarze 50 godzin ćwiczeń laboratoryjnych. Celem lektoratów jest zdobycie niezależności językowej i umiejętności posługiwania się językiem obcym w zakresie nauk leśnych z uwzględnieniem leśnictwa, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 wg ESOKJ.

Na studiach II stopnia w semestrze pierwszym w języku angielskim prowadzony jest *general forestry*, w wymiarze 30 i 15 godzin, odpowiednio na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Celem tych zajęć jest dalsze doskonalenie i utrwalanie umiejętności językowych odpowiednich dla poziomu B2+ wg ESOKJ, zapoznanie studentów ze słownictwem i terminologią angielską z zakresu leśnictwa.

Na studiach I stopnia program obejmuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych (wiedza społeczna - 3 ECTS, ogólnouczeniowane zajęcia społeczno-humanistyczne - 2 ECTS) w sumarycznym wymiarze 5 ECTS. Na studiach II stopnia studenci wybierają zajęcia prawno-ekonomiczne (aktualnie wersja uzgodniona na potrzeby WLiTD obejmuje zajęcia z dziedziny nauk społecznych) z puli ogólnouczeniowanej (3 ECTS). Dodatkowo w programie oferowanym w ramach specjalności gospodarka leśna z łowiectwem znajdują się zajęcia nawiązujące do nauk społecznych np.

społeczne aspekty łowiectwa (2 ECTS). W pozostałych dwóch specjalnościach zajęć nawiązujących do nauk społeczno-humanistyczne nie ma.

Plan studiów nie obejmuje zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W procesie dydaktycznym obu stopni kształcenia i form studiów stosowane są różnorodne formy kształcenia, które obejmują wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, obliczeniowe, projektowe i terenowe oraz konwersatoria, seminaria i lektoriaty.

Obserwacje poczynione podczas hospitacji wykładów wskazują na stosowanie prawidłowych metod dydaktycznych. Standardem są prezentacje multimedialne. Wnioskując na podstawie przedstawionej w sylabusach literatury, pozwalają one na przedstawienie tematu z uwzględnieniem najnowszej wiedzy, również tej spoza podręczników, a pochodzącej z najnowszych artykułów naukowych jak i wynikającej z doświadczeń wykładowców zdobytych w ramach realizowanych badań naukowych, udziału w międzynarodowych i krajowych konferencjach, sympozjach i seminariach.

Ćwiczenia odbywane w niewielkich grupach umożliwiają aktywizację studentów w procesie uczenia się. Podczas hospitacji zajęć Prowadzący wykorzystywali metody aktywizujące studentów zadając pytania i pomagając w rozwiązaniu bieżących problemów analitycznych i obliczeniowych, co wskazuje na dopasowanie metod dydaktycznych do charakteru zajęć. Podczas zajęć projektowych i laboratoryjnych stosuje się głównie metody praktyczne. Kształtują one szereg umiejętności zawodowych, głównie projektowych, ale również przeprowadzania samodzielnych pomiarów i interpretacji uzyskanych wyników oraz wyciągania wniosków. Wśród zajęć, o charakterze projektowym dominują zadania indywidualne, ale część wykonywana jest zespołowo, co kształtuje umiejętność tworzenia zespołów badawczych i zadaniowych. Celem zajęć jest wypracowanie wśród studentów nawyku samodzielnego myślenia oraz umiejętności pracy zespołowej i rozwiązywania postawionych zadań i problemów, szczególnie w sytuacji dynamicznie zachodzących zmian w środowisku przyrodniczym. Taka metoda prowadzenia zajęć kształtuje również kompetencje badawcze i stymuluje studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się.

Szczególnie cenione przez studentów są praktyczne zajęcia terenowe, realizowane w trzech Leśnych Zakładach Doświadczalnych (LZD) będących placówkami badawczo-dydaktycznymi Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu: LZD Siemianice, LZD Murowana Goślina oraz Łowieckie Gospodarstwo Doświadczalne Zielonka. Zajęcia terenowe realizowane są także w jednostkach Lasów Państwowych (m.in. w Nadleśnictwie Jarocin, Krotoszyn, Antonin - przykładowo ćwiczenia terenowe z *typologii leśnej*), Leśnych Kompleksach Promocyjnych oraz w Leśnym Banku Genów Kostrzyca (przykładowo ćwiczenia z zajęć o nazwie - *ćwiczenia kompleksowe*). Podczas zajęć (np. *technika hodowli lasu*) praktykuje się wykorzystanie pomiarów terenowych np. parametrów trzebieży do późniejszego wykorzystania w analizach i ocenie wykonanego zabiegu.

W programie studiów I stopnia uwzględniono pełen zakres efektów dla studiów umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w obowiązujących przepisach. W przypadku studiów I stopnia przykładowymi efektami uczenia się, sprawdzanymi i ocenianymi m.in. na podstawie raportów i prac pisemnych są: L1A_W09 (Student zna i rozumie w stopniu podstawowym budowę i eksploatację maszyn do prac odnowieniowych, hodowlanych, ochronnych, inżynieryjnych oraz do pozyskania, zrywki i wywozu drewna), L1A_W10 (Student zna i rozumie podstawowe zagadnienia z zakresu planowania i prowadzenia prac

szkółkarskich, odnowieniowych, pielęgnacyjnych, ochronnych, inżynieryjnych, ścinkowo-zrywkowych i transportowych).

Zajęcia, których głównym celem jest przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej to, na I stopniu: proseminarium oraz seminarium dyplomowe. Na II stopniu: doświadczalnictwo leśne i seminarium. W ramach seminariów doskonalone są umiejętności przygotowania wystąpień ustnych z wykorzystaniem technik prezentacji i wyrażania własnych opinii, co stymuluje studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. W ramach seminariów dyplomowych na forum grupy seminaryjnej studenci referują plan i założenia pracy dyplomowej oraz kolejne etapy jej realizacji, aż po prezentację i analizę wyników. Metody kształcenia takie jak seminaria czy sesje referatowe, analiza przypadku, dyskusja uświadamiają również potrzebę ustawicznego kształcenia i doskonalenia zawodowego.

Organizacją wspierającą proces kształcenia a zwłaszcza nabywanie kompetencji naukowych jest prężnie działające Koło Naukowe Leśników UPP. Ta organizacja studencka posiada 105-letnią tradycję. Zrzesza ok. 150 studentów, głównie z WLITD UPP. Swoją działalność opiera o Statut regulujący prawa, obowiązki oraz strukturę Koła. Ideą Koła jest podejmowanie prac naukowo-badawczych i przedstawianie ich wyników na konferencjach, rozwijanie zainteresowań studentów, organizowanie pomocy w pogłębianiu wiedzy oraz integracja środowiska akademickiego. Koło zajmuje się również prowadzeniem edukacji przyrodniczo-leśnej w przedszkolach, szkołach i ośrodkach dla osób niepełnosprawnych. Posiada własną bibliotekę fachowej literatury leśnej liczącą ponad 2500 pozycji, oraz archiwum i sprzęt badawczy. Posiada logo obowiązujące od 1921 roku i własny hymn. W Kole działa 19 sekcji tematycznych: Biometryczna, Botaniczna, Edukacji Przyrodniczo-Leśnej, Entomologiczna, Etnobotaniczna, Fotograficzna, Geomatyczna, Historii Leśnictwa, Hodowli Lasu, Kynologii Myśliwskiej, Łowiecka, Łucznicza, Mykologiczna, Muzyczna, Ornitologiczna, Siedliskoznawstwa Leśnego, Techniki Leśnej, Teriologiczna oraz Użytkowania Lasu.

W trakcie lektoratów językowych, studenci pogłębiają umiejętności czytania i słuchania ze zrozumieniem w języku obcym, zgodnie z wymaganiami ESOKJ odpowiednimi do poziomu I i II stopnia studiów. Studenci rozwijają zasób terminologii specjalistycznej z zakresu leśnictwa, poznają terminologię i struktury gramatyczne związane z wystąpieniami i prezentacjami multimedialnymi w języku obcym. Zdobywają umiejętności prezentowania i interpretacji danych przedstawionych w formie graficznej oraz formułowania treści specjalistycznych w formie pisemnej (np. streszczenia). Weryfikacja postępów studentów w zakresie kompetencji językowych odbywa się w systemie ciągłym w czasie zajęć oraz na zakończenie każdego semestru (zaliczenie). Po ukończeniu kursu odbywa się egzamin, który sprawdza umiejętności językowe na poziomie B2. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia ze wszystkich zajęć wchodzących w skład lektoratów. Umiejętności językowe studentów wymagane są przy przygotowaniu pracy dyplomowej i zapoznaniu się z najnowszą obcojęzyczną literaturą fachową związaną z tematem pracy. Standardem jest przygotowanie prac dyplomowych w oparciu o anglojęzyczną literaturę fachową. Biegła znajomość języka obcego jest też niezbędna w przygotowaniu wystąpień ustnych oraz prac konferencyjnych (posterów, komunikatów), publikacji, których są współautorami. Predysponuje ona również do udziału studentów w wykładach otwartych prowadzonych przez wykładowców z zagranicy, w projektach umożliwiających ich mobilność związaną z podjęciem studiów w zagranicznych uczelniach partnerskich, odbyciem praktyk bądź staży zagranicznych.

Duże znaczenie dla doskonalenia swoich praktycznych umiejętności posługiwania się językiem obcym przez studentów polskojęzycznych, poza wyjazdami zagranicznymi, mają spotkania integracyjne i udział w konferencjach międzynarodowych. Na Uczelni funkcjonuje International Students Club UPP (ISC), w ramach którego studenci UPP różnych kierunków pomagają zagranicznym studentom przyjeżdżającym do Polski (szczególnie w ramach programu Erasmus+). Do głównych celów ISC należą m.in.: działalność w interesie studentów zagranicznych, wspieranie integracji studentów zagranicznych i rozwoju wymiany międzynarodowej oraz re-integracji studentów powracających z wymiany. Członkowie ISC zajmują się m.in. organizowaniem wydarzeń takich jak: Welcome Day, Orientation weekend, Eat My Country, Andrzejki, Ice skating, Making dumplings, Christmas dinner. Dobrą okazją do integracji był piknik Wydziału, zorganizowany w czerwcu 2022 r. przez Samorząd Studencki WLITD, na który zaproszono pracowników Wydziału i studentów wszystkich kierunków w tym zagranicznych studentów z Forestry, a także Wood science. Inną formą integracji jest Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej Euroasmus and Friends Cup organizowany po raz pierwszy w 2012 roku. Turniej ma na celu integrację studentów z całego świata. Współorganizatorem w 2022 roku był Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu.

Unikalną inicjatywą WLITD pod nazwą „Lasy Świata” jest stypendium umożliwiające udział studentów w zagranicznych wyjazdach naukowych w różne regiony geograficzne, tak aby uczestnicy mogli poznać różnorodne formacje leśne, sposoby ich funkcjonowania, instytucje i organizacje zajmujące się gospodarowaniem i ochroną lasów, badaniami naukowymi oraz kształceniem kadr dla leśnictwa i ochrony przyrody. Stypendium jest nagrodą za aktywną działalność na rzecz Uczelni, Wydziału i społeczności akademickiej (zawody, turnieje, konkursy, olimpiady, konferencje, działalność organizacyjna, aktywność naukowa, działania charytatywne, wzorowa postawa koleżeńska). Stypendia przyznaje Komisja na wniosek osoby zainteresowanej. W skład Komisji wchodzi: dziekan lub prodziekan (jako przewodniczący), trzech przedstawicieli studentów (nie mogą to być osoby ubiegające się o stypendium), trzech przedstawicieli pracowników WL oraz po jednym przedstawicielu każdego fundatora stypendium. Tok postępowania kwalifikacyjnego, przebieg wyprawy oraz sprawozdania multimedialne są zamieszczane na stronie internetowej Wydziału.

Uczelnia stwarza możliwości wykorzystania kształcenia zdalnego. Pracownicy oraz studenci WLITD mają możliwość korzystania z metod i technik kształcenia na odległość za pomocą platform e-learningowych, takich jak MS Teams oraz Zoom i inne. Jednak zajęcia na kierunku leśnictwo wymagają przede wszystkim bezpośredniego kontaktu z prowadzącymi i współpracy z innymi studentami w grupie, czego platforma e-learningowa nie jest w stanie w pełni zastąpić. Z tego względu kształcenie zdalne było wykorzystane w sytuacji nadzwyczajnej, jaką była pandemia COVID-19 w 2020 r. Obecnie kanały internetowe są powszechnie używane do przekazywania studentom informacji bieżących i organizacyjnych, ocen (poprzez Wirtualny Dziekanat, co zapewnia poufność – każdy student poznaje wyłącznie własną ocenę) czy materiałów dydaktycznych (poprzez system Microsoft Teams oraz Wirtualny Dziekanat lub drogą poczty elektronicznej, zapewnianej przez uczelniany system pocztowy, z domeną @up.poznan.pl).

Na wizytowanym kierunku na studiach I stopnia na praktyki zawodowe przeznaczono na 4 semestrze studiów 4 tygodnie, 150 godzin i przypisano im 6 ECTS. Celem praktyk zawodowych jest zdobycie praktycznych umiejętności zawodowych, poznanie zasad funkcjonowania zakładu oraz zdobycie doświadczenia w wykonywaniu obowiązków zawodowych. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk przypisano do następujących efektów kierunkowych: L1A_W20; L1A_U07; L1A_U11; L1A_K01; L1A_K03; L1A_K04; L1A_K05; L1A_K07. Wśród efektów modułowych jest jeden efekt w zakresie

wiedzy: E1: Absolwent zna i rozumie podstawowe przepisy i procedury prawne dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej, ochrony przyrody, ochrony środowiska, szkodnictwa leśnego, certyfikacji gospodarki leśnej, prawa pracy, ochrony pracy, zamówień publicznych oraz ochrony własności przemysłowej; dwa efekty w zakresie umiejętności, m.in.: E2: Absolwent potrafi zorganizować w terenie i ocenić wykonanie prac i zabiegów z nasiennictwa (z uwzględnieniem rozpoznawania nasion gatunków drzew lasotwórczych), szkółkarstwa, odnowieniowych, pielęgnacyjnych, ochronnych, inżynierskich, ścinkowo-zrywkowych i transportowych oraz 5 efektów w zakresie kompetencji społecznych, m.in. E3: Absolwent potrafi wykorzystywać w praktyce dokumentację, instrukcje, bazy danych i inne opracowania związane z leśnictwem. Efekty modułowe są zgodne z efektami kierunkowymi, również tymi przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Rekomenduje się uzupełnienie efektów przypisanych praktykom zawodowym odnoszących się do prac fizycznych wykonywanych przez studenta podczas praktyk, zgodnie z treściami przypisanymi do praktyk.

Zgodnie z planem studiów praktyka zawodowa może odbywać się w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych (nadleśnictwach), Parkach Narodowych, Biurach Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej oraz w Leśnych Zakładach Doświadczalnych. W ramach praktyki student powinien zapoznać się z gospodarką nasienną, szkółkarską, metodami odnowienia naturalnego i sztucznego, pielęgnowaniem lasu, obszarami cennymi przyrodniczo, gatunkami lasotwórczymi oraz rzadkimi i zagrożonymi oraz inwazyjnymi gatunkami drzew i krzewów, celami ich ochrony i sposobami realizacji założeń ochronnych. Student powinien również poznać zasady prowadzenia gospodarki łowieckiej, prognozowaniem stopnia zagrożenia drzewostanów, zwalczaniem chorób grzybowych i szkodników, technologiami pozyskania drewna, budową dróg, sposobami gospodarowania zasobami wodnymi, zasadami sprzedaży drewna, przeciwpożarową ochroną lasu, turystycznym zagospodarowaniem lasu i edukacją leśną.

W ubiegłym roku akademickim studenci realizowali praktyki w około 60 nadleśnictwach reprezentujących 13 regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych oraz w Biurze Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej. W nadleśnictwach studenci kierowani są do zadań obejmujących pełną gamę prac związanych z leśnictwem, w tym prac związanych z hodowlą, użytkowaniem oraz ochroną lasu. Praktyka w Biurze Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej (BULiGL) odbywa się w ramach prac typowych przy sporządzaniu operatu siedliskowego. Praktyka może być również realizowana w Leśnych Zakładach Doświadczalnych, Parkach Narodowych bądź w innych jednostkach zaakceptowanych przez koordynatora ds. praktyk. Liczba punktów ECTS i godzin praktyk zawodowych, treści programowe, dobór miejsc praktyk a także umiejscowienie praktyk w planie studiów umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Praktykę zawodową zalicza koordynator ds. praktyk, przy czym warunkiem zaliczenia praktyki jest odbycie jej w wyznaczonym terminie, prawidłowe prowadzenie dziennika praktyk, pozytywna opinia i ocena zakładu pracy oraz końcowe zaliczenie praktyki. Praktyka zawodowa zaliczana jest na podstawie dziennika praktyk, w którym student opisuje przebieg wykonywanych czynności i czas trwania praktyki. Koordynator praktyk weryfikuje, czy student wykonał odpowiednią liczbę godzin praktyki i czy wykonywane przez studenta czynności są zgodne z ramowym programem praktyk. Wykonanie tych czynności oraz obecność studenta na praktyce potwierdzana jest przez zakładowego opiekuna praktyki. Po zakończeniu praktyki opiekun wystawia opinię na temat przebiegu praktyki i zaangażowania studenta. Ponadto, student zobowiązany jest do przygotowania sprawozdania z przebiegu praktyki, w którym opisuje przebieg praktyki oraz swoje spostrzeżenia i doświadczenia. Według sylabusu, efekt w zakresie wiedzy E1 odnoszący się do znajomości przepisów jest

weryfikowany na podstawie wpisów studenta w dzienniku praktyk o czynnościach realizowanych w trakcie praktyk. Natomiast umiejętności i kompetencje społeczne są weryfikowane na podstawie opinii zakładowego opiekuna praktyk, w której nie ma odniesień do efektów uczenia się. Rekomenduje się korektę metod weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do praktyk, tak by ocena osiągnięcia efektów dokonywana przez opiekuna praktyk miała charakter kompleksowy i odnosiła się do każdego z zakładanych efektów uczenia się a metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk umożliwiały skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Student powinien rejestrować czynności wykonywane podczas praktyk w dzienniku praktyk oraz przygotować szczegółowe sprawozdanie merytoryczne z praktyk. Wpisy studenta są weryfikowane i zatwierdzane przez zakładowego opiekuna. Dokumenty związane z realizacją praktyk przez poszczególnych studentów zdeponowane są w dziekanacie. Sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Dla ocenianego kierunku studiów powołany jest koordynator, którego zadaniem jest opracowanie ramowego programu praktyk wraz z terminarzem, ocena instytucji przyjmujących na praktyki pod kątem możliwości realizacji ramowego programu praktyk i osiągania założonych efektów uczenia się; nadzór nad zawieraniem umów o odbycie praktyki; kontrola przebiegu praktyk; weryfikacja opinii wystawionej studentowi przez instytucję przyjmującą na praktyki; sprawdzenie dziennika praktyk i jego zatwierdzenie oraz przeprowadzenie rozmowy zaliczeniowej. W Jednostce prowadzącej oceniany kierunek wyznaczono nauczyciela akademickiego, który odpowiada za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekuna praktyk umożliwiają prawidłową realizację praktyk.

Praktyki zawodowe realizowane są w ścisłej współpracy z podmiotami gospodarczymi o wysokim poziomie merytorycznym i organizacyjnym, jakimi są zdecydowanej większości podmioty Lasów Państwowych. Wszystkie podmioty, do których studenci są kierowani na praktykę mają wieloletnią tradycję, poddawane są wszechstronnej kontroli instytucjonalnej (np. przez ministerstwo właściwe do spraw gospodarki leśnej, ochrony przyrody, ochrony środowiska,) jak i społecznej. Mają także silnie rozbudowane mechanizmy wewnętrznej kontroli jakości, w tym zatrudnianej kadry. Instytucje te, poprzez wysokie standardy obowiązujące w realizacji ich statutowej działalności, umożliwiają realizację programu praktyk oraz osiągnięcie właściwych efektów uczenia się. Dzięki temu infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Organizację praktyk określono na poziomie Uczelnie w Regulamin studiów UP w Poznaniu z 2021 roku oraz w Zasadach organizacji studenckiej praktyki zawodowej, Procedura nr 164 z 2014 roku. Zgodnie z par. § 43, pkt. 2. Regulaminu Studiów szczegółowy sposób i tryb odbywania oraz zaliczania praktyki zawodowej określa Rada Wydziału w programie praktyk, który zawiera opis zakładanych efektów kształcenia, okres odbywania praktyki oraz szczegółowe wymagania dotyczące miejsca i charakteru praktyki. Na poziomie Wydziału przygotowanie i realizację praktyk określono w dokumencie: „Opis przebiegu studenckiej praktyki zawodowej dla Wydziału Leśnego i Technologii Drewna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (Kierunek Leśnictwo), procedurze dla praktyk oraz regulaminie modułu. Terminarz praktyk przygotowywany na dany rok akademicki zawiera m.in. datę i miejsce złożenia/

odbioru dokumentów wymienionych w karcie procedury „organizacja studenckich praktyk zawodowych”. Praktykę odbywa się na podstawie umowy zawartej pomiędzy Uniwersytetem a zakładem pracy. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte zasady opisane w co najmniej 8 dokumentach regulujących działania podmiotu w zakresie praktyk na poziomie Wydziału i Uczelni. Tam również zawarto kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe. Sporadycznie zdarza się, że student samodzielnie wskazuje miejsce realizacji praktyki. Wówczas koordynator praktyk weryfikuje zasadność wyboru zakładu pracy na podstawie określonych reguł zatwierdzania miejsca odbywania praktyki.

Zgodnie z uchwałą nr 156/2014 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu student ma prawo do ubiegania się o zwolnienie z obowiązku odbywania praktyki. Regulamin Studiów UP w Poznaniu z 2021 roku w §42, pkt. 2. stanowi, że: “Udział studenta w obozie naukowym, wolontariacie, prowadzenie działalności gospodarczej, praca zawodowa, staż, praktyka zagraniczna lub inne aktywności mogą być podstawą do zaliczenia, w całości bądź w części, praktyki przewidzianej programem studiów”. Zwolnienie z praktyki możliwe jest w przypadku postępowania zgodnie z formalnie określoną procedurą P.164_UKdsJK z 2015 roku, w tym złożenia w terminie wniosku o zwolnienie z obowiązku odbycia praktyki zawodowej (formularz P.164_F4, dostępny na stronie internetowej wydziału) popartego dokumentacją potwierdzającą wystąpienie okoliczności uprawniających do zwolnienia zgodnie z uchwałą Senatu nr 156/2014. Na poziomie Wydziału określone, że student powinien złożyć wniosek do dziekana, nie później niż 30 dni od rozpoczęcia semestru, którego decyzja dotyczy. W przypadku wnioskowania przez studenta o zwolnienie z praktyk koordynator praktyk zapoznaje się z dokumentacją złożoną przez studenta. Decyzję o zwolnieniu podejmuje prodziekan ds. studiów na podstawie rekomendacji koordynatora praktyk. Dokumenty dotyczące zwolnień z praktyk zdeponowane są w Dziekanacie. Rekomenduje się zachowanie obowiązku realizacji praktyk w miejscu zaakceptowanym przez Uczelnię i w trybie umożliwiającym osiągnięcie efektów przypisanych do praktyk. Procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektem uczenia się określonym dla praktyk ustanowiono na poziomie Uczelni. Dotychczas na ocenianym kierunku nie wykorzystywano tej procedury w odniesieniu do praktyk zawodowych.

Na ocenianym kierunku jakość praktyk podlega kontroli prowadzonej przez koordynatora do spraw praktyk zawodowych. Coroczną kontrolą objęte są wybrane jednostki, na ogół ok. 10. Kontrola wstępna polega na kontakcie telefonicznym z daną jednostką i sprawdzenie tego, czy student/studentka dotarł na miejsce praktyk. Kontrolowana jednostka informuje wówczas o przydzieleniu studentom opiekuna praktyk. Dalsza procedura przebiegu praktyk zawodowych podlega decyzjom jednostek przyjmujących na praktyki, w tym zakresu zadań do wykonania w ramach praktyk. Przebieg i weryfikacja realizacji tych zadań podlega kontroli poprzez szczegółowy zapis wykonywanych czynności, zawarty w dzienniku praktyk. Opis ten, po zakończeniu praktyk, podlega ocenie koordynatora do spraw praktyk zawodowych. Rekomenduje się zastosowanie reguł odnośnie hospitacji praktyk również w zakresie praktyk zawodowych, w tym kontrolę praktyk w trakcie ich realizacji i protokołowanie efektów hospitacji.

Zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania określono w regulaminie praktyk. Zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się wypracowano w trakcie zwykle długoterminowej współpracy z podmiotami przyjmującymi studentów na praktyki. Na stronie Uczelni znajdują się informacje nt. celu praktyk, warunków i koordynacji odbywania praktyk, program praktyk, prawa i obowiązki praktykanta, procedura

zaliczania praktyk, zwalniania oraz uchwały regulujące odbywanie praktyk oraz dokumenty do pobrania. Wyboru miejsca praktyki studenci dokonują z przygotowywanej przez Wydział propozycji firm, które współpracują w Uczelni na podstawie bilateralnych porozumień. Uczelnia zapewnia wystarczającą liczbę odpowiednich miejsc praktyk dla studentów.

Corocznie kontrolowane są wszystkie dzienniki przekazane przez studentów odbywających praktyki zawodowe, zwłaszcza pod kątem zakresu wykonywanych obowiązków oraz opinii studentów/studentek na temat przebiegu praktyk. Koordynator praktyk ma bardzo dobre rozeznanie wśród podmiotów przyjmujących studentów na praktyki oraz zadań powierzanych studentom w trakcie praktyk. Rekomenduje się dopracowanie systemu ewaluacji praktyk tak, by program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach podlegały systematycznej ocenie z udziałem studentów a wyniki były wykorzystywane w systematycznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Rozkład zajęć na studiach stacjonarnych I stopnia charakteryzuje się zmniejszającym się obciążeniem zajęciami kontaktowymi w kolejnych semestrach. Na pierwszym roku studiów zajęcia trwają od poniedziałku do piątku, w poniedziałek od 8:00 do 20:00. Od wtorku do czwartku od 8:00 do 18:45 lub 16:00. W piątek przewidziano tylko zajęcia z wychowania fizycznego do godziny 10:00. Rozkład zajęć nie uwzględnia niestety przerwy obiadowej. Zajęcia odbywają się z reguły w blokach 90 minutowych z 15 minutowymi przerwami. Na drugim roku rozkład jest podobny, ale studenci mają wolny od zajęć piątek. Na trzecim roku podobnie, ale codzienny wymiar godzinowy jest mniejszy. Zajęcia kończą się z reguły przed 18:00. Na ostatnim roku studiów studenci dysponują wolnymi czwartkiem i piątkiem a w poniedziałek zajęcia rozpoczynają się od godziny 15:00. Na studiach stacjonarnych II stopnia zajęcia odbywają się od poniedziałku do środy. W poniedziałek do godziny 20-tej, we wtorek do 14:45 a w środę do 16:45. Na studiach niestacjonarnych I i II stopnia, zajęcia rozpoczynają się w piątki ok. godziny 10-tej a kończą w niedziele w godzinach wczesnopopołudniowych. Czas przewidziany na realizację treści kształcenia i osiągnięcie zakładanych efektów jest wystarczający do ich osiągnięcia zarówno w skali całego programu jak i poszczególnych zajęć.

Studenci kierunku leśnictwo mają wpływ na organizację zajęć dydaktycznych, zarówno przez swoich reprezentantów w Samorządzie Studentów i Radzie Programowej Kierunku Studiów Leśnictwo, starostów lat studiów i grup ćwiczeniowych, jak i indywidualnie, tak samo jak wszyscy studenci UPP. Wynika to z zapisów Regulaminu studiów UPP, który uwzględnia różne możliwości dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z przyjętymi efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie *nauki leśne*. Potwierdzeniem jest wykorzystanie szerokiego zakresu badań własnych w dydaktyce przez pracowników WLiTD. Jest to efektem wysokiego potencjału kadry naukowo-dydaktycznej uczestniczącej w tworzeniu i realizacji programu kształcenia. Program obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową (znacząco ponad 50% ECTS). Umożliwiają one przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie nauk leśnych z zastosowaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Treści kształcenia obejmują wszystkie aspekty zawodu leśnika i są specyficzne, kładąc nacisk na nowoczesne technologie. Realizują one wszystkie efekty uczenia się. Czas trwania studiów, liczba punktów ECTS są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Studia wyróżnia dłuższy czas trwania studiów niestacjonarnych I i II stopnia przy tej samej sumarycznej liczbie punktów ECTS co w przypadku studiów stacjonarnych. Liczba punktów ECTS wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia określona w programie studiów w przypadku studiów stacjonarnych wynosi ponad 50% na obu stopniach kształcenia, pomimo nieprecyzyjnego opisu tzw. zajęć innych. Nastęstwo zajęć na studiach obu stopni i form kształcenia jest prawidłowe. Zajęcia podstawowe oraz kierunkowe wprowadzające poprzedzają typowe zawodowe. Wybór zajęć umożliwiających studentom elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia, na studiach I i II stopnia obejmuje odpowiednio 28% i 43% liczby punktów ECTS. Studenci z reguły wybierają więcej zajęć w wersji rozszerzonej, często przekraczając 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów. Podstawą obniżenia oceny kryterium na spełnione częściowo jest zidentyfikowana nieprawidłowość, bowiem warunek możliwości wyboru treści kształcenia na poziomie 30% ECTS jest praktycznie spełniony (w przypadku zdecydowanej większości studentów) natomiast nie jest spełniony formalnie. Program wymaga uzupełnienia treści do wyboru o 5 ECTS co da pewność, że wybór indywidualnej ścieżki kształcenia będzie dotyczył wszystkich studentów. Zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka obcego pozwalają na osiągnięcie poziomu B2 i B2+ odpowiednio na studiach I i II stopnia obu form kształcenia. Zajęciom z zakresu nauk społecznych i humanistycznych przypisano 5 i 3 punkty ECTS, odpowiednio na studiach I i II stopnia. Metody kształcenia są różnorodne i charakterystyczne. Zapewniają one osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Nauczyciele posługują się właściwie dobranymi środkami i narzędziami dydaktycznymi. Aktualnie nie wykorzystuje się metod i technik kształcenia na odległość. Przyjęte metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się i są dostosowane do zróżnicowanych potrzeb studentów, również z niepełnosprawnością. Rozkład zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia.

Organizacja i nadzór nad realizacją praktyk odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Treści programowe, wymiar i punktacja ECTS, a także umiejscowienie w planie studiów i dobór miejsc praktyk na wizytowanym kierunku umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje koordynatora ds. praktyk nie budzą wątpliwości. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu uczenia się, umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Syllabus praktyk jest skonstruowany prawidłowo i uwzględnia wszystkie podstawowe elementy. Realizacja praktyk podlega ocenie w ograniczonym stopniu. Niektóre elementy związane z realizacją praktyk wymagają formalnego dopracowania, m.in. sposób weryfikacji efektów i nadzór nad prawidłową realizacją praktyk.

Koncepcja kształcenia na kierunku leśnictwo uwzględnia właściwą liczbę i strukturę zajęć dydaktycznych oraz czas ich trwania, co stwarza możliwość realizacji treści programowych zawartych w programach zajęć. Poszczególne zadania dydaktyczne, ich formy i sposoby realizacji są właściwie dobrane i dobrze przypisane do zakładanych efektów kształcenia. Można zatem uznać, że zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Jako dobre praktyki w zakresie kryterium drugiego można wymienić:

1. Ścisłe i wielokierunkowe powiązanie realizowanych na kierunku treści z prowadzonymi badaniami naukowymi oraz implementowanie wiedzy i umiejętności praktycznych wynikających ze współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym do treści kształcenia realizowanych w trakcie studiów, zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia.
2. Na studiach I stopnia obu form umożliwienie studentom elastycznego kształtowania ścieżki kształcenia. System ten jest oryginalny, gdyż większość zajęć zawodowych jest oferowana w wersji podstawowej i rozszerzonej, co umożliwi studentom rozwój własnych zainteresowań związanych z kierunkiem studiów, a nauczycielom akademickim w ramach zajęć rozszerzonych przekazywanie wyspecjalizowanej wiedzy zainteresowanym studentom. Konstrukcja zajęć w formie podstawowej i rozszerzonej ułatwia również implementację wniosków (jako element rozszerzenia) ze współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Rekomendacje

Rekomenduje się:

1. wyraźne zaznaczenie w sylabusach zajęć prowadzonych w wersji rozszerzonej, jaki jest merytoryczny element tego rozszerzenia, a nie tylko wykazać różnice w godzinach i ECTS;
2. przeprowadzenie korekty przypisania liczby godzin „inne z udziałem nauczyciela” w programie studiów oraz uzupełnienie w części sylabusów informacji o sposobie realizacji tych godzin;
3. zwiększenie oferty zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych dostępnych na studiach II stopnia, do określonych w wymaganiach (5 ECTS).
4. korektę metod weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do praktyk, tak by ocena osiągnięcia efektów dokonywana przez opiekuna praktyk miała charakter kompleksowy i odnosiła się do każdego z zakładanych efektów uczenia się a metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk umożliwiały skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.
5. Systematyczną kontrolę praktyk w trakcie ich realizacji i protokołowanie efektów hospitacji.
6. dopracowanie systemu ewaluacji praktyk tak, by program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk i efekty uczenia się osiągnane na praktykach podlegały systematycznej ocenie z udziałem studentów a wyniki były wykorzystywane w systematycznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Zalecenia

1. Zaleca się uzupełnienie indywidualnej ścieżki kształcenia do 30% punktów ECTS na studiach I stopnia.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Postępowanie w sprawie przyjęcia na studia I i II stopnia prowadzone w UPP przeprowadzają wydziałowe komisje rekrutacyjne, powoływane przez Rektora UPP zarządzeniem nr 170/2019 z 13 listopada 2019 r. Powoływana Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna postępuje zgodnie z zasadami określonymi w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz zgodnie z uchwałami Senatu UPP.

Wymagania i kryteria rekrutacji są ogólnodostępne i ogłaszane kandydatom na studia na stronie internetowej UPP, z podziałem na poszczególne stopnie kształcenia oraz poszczególne kierunki studiów. Na stronie poświęconej kierunkowi studiów leśnictwo, dla I stopnia studiów podane są „Warunki i szczegóły dla kandydatów studiów I stopnia”. Wymagania rekrutacyjne określono następująco: przedmioty kierunkowe: biologia, matematyka; skala punktowa: 0-100 punktów; minimalny próg punktowy (studia stacjonarne) - 30 punktów. Maksymalną liczbę punktów otrzymują: laureaci i finaliści olimpiad - biologicznej, matematycznej, wiedzy ekologicznej; laureaci olimpiad - wiedzy i umiejętności rolniczych w zakresie leśnictwa; laureaci konkursu - Zielone Dyplomy w specjalności leśnictwo. Podany jest również limit przyjęć na studia stacjonarne, początek zajęć - semestr zimowy, dni zajęć na studiach niestacjonarnych oraz odpłatność za semestr.

Kryteria dotyczące naboru na II stopień studiów na kierunku leśnictwo udostępniane są również na ogólnodostępnej stronie internetowej. Zasady przyjmowania kandydatów na studia drugiego stopnia: 90% limitu miejsc wypełnią absolwenci kierunku leśnictwo; uzupełnienie limitu następuje na podstawie wyników egzaminu weryfikującego efekty uczenia się określone dla studiów I stopnia (3 pytania). Kwalifikacja na podstawie wyników egzaminu ma również zastosowanie w przypadku, gdy brak jest absolwentów kierunku leśnictwo. Dziekan może podjąć decyzję o nieweryfikowaniu efektów uczenia się, jeśli kandydat osiągnął na innym kierunku co najmniej 70% zakładanych efektów uczenia się dla kierunku leśnictwo. Zakres testu kwalifikacyjnego obejmuje zagadnienia z zakresu: *hodowli lasu, urządzania lasu, użytkowania lasu, ochrony lasu*. Na stronie internetowej podano literaturę dotyczącą zagadnień testu kwalifikacyjnego. Podany jest również limit przyjęć na studia stacjonarne, początek zajęć - semestr letni, dni zajęć na studiach niestacjonarnych oraz odpłatność za semestr.

Przedstawione zasady wskazują, że kryteria są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się na studiach I i II stopnia kierunku leśnictwo.

Są one również bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse (odrębnie w grupach kandydatów po studiach na kierunku leśnictwo i kierunkach pokrewnych) w podjęciu studiów na kierunku leśnictwo.

W związku z pandemią kompetencje cyfrowe kandydatów zostały zweryfikowane w trakcie kształcenia w ramach szkoły średniej. Kandydaci mają również świadomość konieczności posiadania sprzętu związanego z kształceniem na odległość. Dodatkowo Uczelnia umożliwia dostęp do niezbędnego oprogramowania w formie zdalnej.

Zgodnie z Regulaminem studiów UPP można ubiegać się o potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Potwierdzenie to prowadzone jest na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.) oraz uchwały nr 363/2019 Senatu UPP z 18 września 2019 r. w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się na UPP. Potwierdzenie efektów uczenia się obejmuje formalny proces weryfikacji i uznania przez UPP wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zdobytych w sposób instytucjonalnie zorganizowany lub niezorganizowany, poza systemem studiów. Potwierdzanie tych efektów przeprowadza się osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia na określonym kierunku, poziomie i profilu prowadzonym na UPP. Potwierdzanie efektów uczenia się następuje na wniosek kandydata złożony do prodziekana ds. studiów, który powołuje komisję weryfikującą wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne kandydata oraz wyznacza przewodniczącego tej komisji. Komisja analizuje przedłożone przez kandydata dokumenty oraz weryfikuje faktyczną wiedzę, umiejętności i kompetencje kandydata. Przewodniczący komisji przekazuje prodziekanowi ds. studiów protokół zawierający m.in. wykaz przedmiotów zaliczonych w procesie weryfikacji efektów kierunkowych wraz z uzyskanymi ocenami. Na kierunku leśnictwo nie odnotowano dotychczas żadnego wniosku dotyczącego potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się precyzuje regulamin studiów UPP (załącznik do zarządzenia Rektora 66/2021 z 11 maja 2021 r. obejmujący załącznik do uchwały nr 319/2019 Senatu UPP z 3 lipca 2019 r. (z późn. zm.). Na wniosek studenta, złożony w dziekanacie, prodziekana ds. studiów za zgodą kierownika przedmiotu może zaliczyć określone w planie studiów zajęcia, w tym ogólnouniwersyteckie, na podstawie zajęć, które student odbył na UPP lub innej uczelni krajowej lub zagranicznej. Warunkiem zaliczenia zajęć jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się. Decyzję w sprawie zaliczenia zajęć prodziekana ds. studiów podejmuje po zapoznaniu się z przedstawioną przez studenta dokumentacją przebiegu studiów, zawierającą karty okresowych osiągnięć studenta oraz sylabusy przedmiotów. Podejmując decyzję w sprawie zaliczenia zajęć, prodziekana ds. studiów uwzględnia efekty uczenia się uzyskane na UPP albo na innej uczelni w wyniku realizacji zajęć i praktyk odpowiadających zajęciom i praktykom określonym w planie studiów i programie kształcenia na kierunku studiów, na którym student kształcił się. Studentowi przypisuje się taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk w UPP. Studentowi przypisuje się ocenę, którą uzyskał w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk w jednostce, w której zrealizował zajęcia. Ocenę przelicza się na skalę ocen obowiązującą w UPP.

Proces dyplomowania na UPP reguluje procedura dyplomowania wprowadzona zarządzeniem 188/2019 Rektora z 23 grudnia 2019 roku. Zgodnie z jej treścią Rada Programowa Kierunku Studiów Leśnictwo opracowuje terminarz dyplomowania nie później niż 15 miesięcy przed regulaminowym terminem ukończenia studiów. Prodziekana ds. studiów publikuje go na stronie internetowej Wydziału. Szczegółowe zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów podawane do wiadomości w formie otwartego dostępu na stronie WLITD, w zakładce Portal Studenta.

Przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej jest warunkiem koniecznym przystąpienia studenta do egzaminu dyplomowego. Studenci studiów pierwszego stopnia wykonują pracę dyplomową inżynierską a drugiego stopnia – pracę magisterską. Temat pracy dyplomowej powinien być zgodny z efektami uczenia się, a praca może być realizowana w każdej katedrze Wydziału, także poza Wydziałem, a nawet poza Uczelnią. Tematy prac mogą zgłaszać: kierownicy samodzielnych jednostek

naukowo-dydaktycznych, studenci, przedsiębiorcy lub inne instytucje zewnętrzne. Kierownik katedry zgłaszając tematy prac dyplomowych bierze pod uwagę prowadzone w jednostce badania, w tym projekty finansowane ze środków zewnętrznych, dorobek naukowy zatrudnionych w niej nauczycieli akademickich oraz możliwości techniczne i organizacyjne pozwalające na ich realizację. Student może zgłosić własną propozycję tematu pracy dyplomowej i sposób jej realizacji, w szczególności, gdy planowana praca: nawiązuje do działalności w studenckim ruchu naukowym; związana jest z zakładem pracy, w którym student jest zatrudniony; odpowiada potrzebom działalności gospodarczej prowadzonej przez studenta lub jego rodzinę. Inicjatywa studenta wymaga uzgodnienia z przyszłym promotorem i zgody kierownika jednostki. Przedsiębiorca lub inna instytucja zewnętrzna może zgłosić propozycję współpracy w zakresie realizowania prac dyplomowych samodzielnie jednostkom naukowo-dydaktycznym lub prodziekanowi ds. studiów. Z inicjatywą nawiązania współpracy z jednostkami zewnętrznymi w tym zakresie może również wystąpić prodziekan lub kierownik katedry. Przedstawione możliwości inicjatyw ze strony studentów oraz podmiotów zewnętrznych są wartościowe i godne szerszego upowszechnienia.

Praca dyplomowa powinna weryfikować osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się. Ponadto, powinna stanowić spójny, logiczny tekst, napisany poprawnie, językiem uwzględniającym terminologię właściwą dla dyscypliny nauki leśnej.

Praca dyplomowa inżynierska jest samodzielnym opracowaniem o charakterze inżynierskim, obejmującym w szczególności: analizę techniczną lub procesową wybranej technologii, w aspekcie spełnienia wymagań ilościowych, jakościowych, ekonomicznych, energetycznych i in.; wytworzenie i/lub charakterystykę nowego produktu/urządzenia/przedmiotu użytkowego; wytworzenie i/lub charakterystykę nowej technologii; inwentaryzację składników majątkowych i rzeczowych; projekt konstrukcyjny lub technologiczny, z odpowiednią dokumentacją i opisem; program komputerowy, realizujący opracowany algorytm użytkowy lub poznawczy, wraz z opisem metodyki jego wytworzenia; projekt stanowiska pomiarowego wraz z opisem jego budowy i zasad działania oraz opracowaniem wyników pomiarów; pomiary dokumentujące działanie maszyny lub instalacji technicznej; pozyskanie i charakterystykę materiału biologicznego; analizę metod selekcji i oceny materiałów hodowlanych; badanie rynku dla oceny zapotrzebowania na określone produkty. Praca dyplomowa inżynierska nie powinna mieć charakteru literaturowego lub przeglądowego. Praca dyplomowa inżynierska może być realizowana indywidualnie lub zespołowo (maksymalnie 3-osobowy zespół). W przypadku zespołowej realizacji pracy wymagane jest jednoznaczne wskazanie dokładnego zakresu zrealizowanego przez każdego dyplomanta.

Praca dyplomowa magisterska powinna wykazać umiejętność definiowania i rozwiązywania problemów oraz korzystania z metod badawczych w dyscyplinie nauki leśnej. Przedmiotem pracy może być m. in. wykonanie zadania badawczego, rozwiązanie problemu technologicznego, opracowanie lub udoskonalenie metody badawczej/pomiarowej, itp. Powinna mieć charakter koncepcyjny, naukowo-badawczy oraz dowodzić pogłębionej wiedzy dyplomanta w zakresie kierunku leśnictwo.

Uczelnia umożliwia studentom zgłoszenie własnej propozycji tematu do realizacji pracy dyplomowej oraz wyboru opiekuna pracy. Niektóre z tematów ustalane są we współpracy z otoczeniem gospodarczym. Dyplomanci mają dostęp do laboratoriów katedry, w których wykonywane są prace, a realizowane przez nich badania wspierane są przez pracowników. Ponadto student otrzymuje wsparcie od promotora, który bierze aktywny udział w procesie jej tworzenia, udzielając rad metodycznych, merytorycznych i edytorskich. W programach studiów ujęte jest *seminarium*

dyplomowe, które ma przygotować studentów do redagowania pracy dyplomowej, nabycia podstawowych umiejętności w zakresie formułowania hipotez, doboru i wykorzystania źródeł literaturowych, analizy wyników oraz wyciągania z nich wniosków; umiejętności korzystania z zasobów Biblioteki Uczelni, posiadającej zbiory w tradycyjnym wydaniu oraz udostępniane w formie elektronicznej przez bazy danych, w tym licencjonowanych zasobów cyfrowych;

Recenzenta pracy powołuje prodziekan ds. studiów spośród dwóch kandydatów proponowanych przez kierownika jednostki lub może powołać innego recenzenta. Recenzent, o ile to możliwe, powinien wywodzić się spoza jednostki, w której student wykonuje pracę dyplomową. Wskazane jest, aby powoływać jednego recenzenta do kilku prac o podobnej tematyce, a egzaminy dyplomowe z udziałem tego recenzenta zaplanować w tym samym terminie.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego (inżynierskiego i magisterskiego) jest uzyskanie określonych w programie kształcenia efektów uczenia się i wymaganej liczby punktów ECTS, odbycie przewidzianych w programie kształcenia praktyk i pozytywna ocena pracy dyplomowej przez opiekuna pracy i recenzenta. Egzaminy dyplomowe odbywają się w terminie i miejscu wyznaczonym przez prodziekana ds. studiów. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez prodziekana ds. studiów, w której skład wchodzi przewodniczący i co najmniej dwóch egzaminatorów. Przewodniczącym komisji jest prodziekan ds. studiów lub wyznaczony przez niego nauczyciel akademicki. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący komisji może wyznaczyć zastępstwo za opiekuna pracy lub recenzenta. Na egzamin dyplomowy składa się dyskusja merytoryczna nad pracą oraz odpowiedzi na wylosowane pytania z dwóch modułów zajęć wyszczególnionych w wykazie zajęć zatwierdzonych przez Radę Programową Kierunku Studiów Leśnictwo, z tym, że: z zajęć kierunkowych wyznaczonych przez promotora student losuje minimum 2 pytania z 30 w przypadku pracy inżynierskiej i 1 pytanie w przypadku magisterskiej; z zajęć kierunkowych wyznaczonych przez recenzenta student losuje minimum 1 pytanie z 30 w przypadku pracy inżynierskiej i 2 pytania w przypadku magisterskiej. Zagadnienia egzaminacyjne kierownicy katedr deponują w dziekanacie. Listy pytań z zajęć kierunkowych udostępnione są studentom na witrynach katedr i stronie Wydziału.

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są określone w sylabusach zajęć, w części „Formy i kryteria zaliczenia przedmiotu/modułu” gdzie koordynator zajęć podaje zasady weryfikacji efektów przypisanych do poszczególnych form zajęć oraz „Procentowy udział w końcowej ocenie” poszczególnych etapów zajęć.

Adaptacja metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością odbywa się w zgodzie z kryteriami opisanymi na stronie UPP, przypisanej do Centrum wsparcia i rozwoju UPP (zarządzenie Rektora nr 145/2021). Centrum powołane zostało m.in. w celu: „stwarzania osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w rekrutacji, kształceniu oraz działalności naukowej”. Student, o różnym stopniu niepełnosprawności zgłasza się do Centrum, które opiniuje wniosek do Dziekana o umożliwienie realizacji toku studiów zgodnie z potrzebami studenta. We wniosku student zwraca się z prośbą o przyznanie Adaptacji Edukacyjnych. Student ma do dyspozycji następujące adaptacje: zmiany terminu zaliczenia/ egzaminu, zmiany formy egzaminu/zaliczenia (np. z pisemnej na ustną lub odwrotnie), wydłużenia czasu trwania egzaminu/zaliczenia, zmiany organizacji sesji egzaminacyjnej, możliwość przygotowania pisemnego konspektu odpowiedzi w czasie egzaminu ustnego, możliwość korzystania z krótkich przerw podczas egzaminu, w przypadku egzaminów o obszernej treści możliwość rozłożenia go na części, możliwość korzystania z pomocy osób wspomagających (np. tłumacza migowego, asystenta dydaktycznego), inne

(indywidualna organizacja studiów w tym zwolnienie z uczestnictwa w wykładach, przekazanie materiałów przez prowadzących w formie prezentacji, możliwość wyboru grupy ćwiczeniowej.

Student (o szczególnych zainteresowaniach i uzdolnieniach) może studiować według indywidualnego programu studiów (§ 15 Regulaminu – przypis 5 i 6).

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen gdyż są ściśle określone w sylabusach zajęć, w części „Metody weryfikacji efektów uczenia się”. Potwierdza to przeprowadzona przez zespół oceniający analiza prac etapowych.

Z reguły prace zaliczeniowe były zaliczane na ocenę (nie tylko zaliczony/niezaliczony) oraz w większości posiadają częściowe oceny punktowe. Taka praktyka tworzy informację zwrotną dla studenta o poziomie osiągniętych efektów uczenia się. Ponadto system Wirtualny dziekanat daje studentowi możliwość bieżącej kontroli wpisów dokonywanych przez nauczycieli akademickich i zgłaszania im ewentualnych zauważonych nieścisłości pomiędzy oceną wpisaną do protokołu a oceną wcześniej podaną studentowi do wiadomości. System ten umożliwia także wpisywanie ocen częściowych podczas trwania roku akademickiego oraz przekazywanie materiałów dydaktycznych dedykowanej grupie studentów.

Uczelnia gwarantuje nauczycielom akademickim i studentom prawo do zgłaszania wszelkich zachowań nieetycznych lub niezgodnych z prawem, czy też wątpliwości dotyczących weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Zapewnia także możliwość rozstrzygania konfliktów, poprzez zgłaszanie ich do wyznaczonej do tego celu Komisji Dyscyplinarnej oraz Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej. W obu komisjach zasiadają przedstawiciele studentów, w tym osoby studiujące kierunek leśnictwo. Niezależnie od tego każda osoba studiująca na kierunku leśnictwo ma prawo zgłosić w trybie natychmiastowym wszelkie naruszenia zasad nieetycznych lub niezgodnych z prawem do dowolnego nauczyciela akademickiego, do którego ma zaufanie, że podejmie odpowiednie kroki naprawcze, lub do przedstawiciela kadry zarządzającej (kierownik katedry, prodziekan, dziekan, prorektor do spraw studiów, rektor), w celu nadania dalszego biegu sprawie. Formą zgłaszania sytuacji konfliktowych są także corocznie wypełniane ankiety, w których można zgłaszać wszelkie nieprawidłowości. Wówczas właściwe postępowanie obejmuje zgłoszenie przez przewodniczącego zespołu do spraw ankiet danej sytuacji do przewodniczącego Rady Programowej Kierunku Studiów, który kieruje sprawę do Dziekana.

Jak wyjaśniono podczas wizytacji, ścieżka postępowania zależy od skali konfliktu. Najczęstsze przypadki dotyczą prośby adresowanej bezpośrednio do nauczyciela danych zajęć o wyjaśnienie oceny, z którą student się nie zgadza lub, co do której ma wątpliwości, czy jest to ocena prawidłowa. Zazwyczaj w takich sytuacjach wystarcza udostępnienie przez nauczyciela akademickiego pracy do wglądu i wyjaśnienie powodów przyznania określonej oceny. Jak zapewniano, nie zdarzyło się w okresie od ostatniej oceny kierunku, by takie wyjaśnienie nie wystarczyło. Sytuacją konfliktową może być niezaliczenie przez studenta egzaminu kończącego dany moduł/zajęcia. Wówczas osoby studiujące kierunek leśnictwo mają prawo wnioskować o egzamin komisyjny (Regulamin studiów, § 36).

W przypadku zajęć kończących się zaliczeniem z oceną, w sytuacjach konfliktowych związanych z niezaliczeniem modułu/zajęć studenci mogą się także odwołać do dziekana lub prodziekana. Zespołowi oceniającemu przedstawiono przykład takiego zdarzenia.

Zgodnie z Regulaminem studiów, student podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie przepisów obowiązujących w Uniwersytecie oraz za czyn uchybiający godności studenta. W sprawach

dyscyplinarnych studentów orzekają Komisja Dyscyplinarna dla Studentów oraz Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna dla Studentów, powołane spośród nauczycieli akademickich i studentów Uniwersytetu, w trybie określonym w Statucie. Za przewinienie mniejszej wagi Rektor może wymierzyć studentowi karę upomnienia, po uprzednim wysłuchaniu studenta lub jego obrońcy. Za ten sam czyn student nie może być ukarany jednocześnie przez Rektora i Komisję Dyscyplinarną. Karami dyscyplinarnymi są: upomnienie, nagana, nagana z ostrzeżeniem, zawieszenie w określonych prawach studenta na okres do 1 roku, wydalenie z Uniwersytetu. Rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów powołuje Rektor spośród nauczycieli akademickich Uniwersytetu. Prawomocne orzeczenia dyscyplinarne włącza się do teczek akt osobowych studenta. Odpowiedzialność dyscyplinarną nauczycieli akademickich reguluje statut (§ 65). Nauczyciel akademicki za przewinienie dyscyplinarne stanowiące czyn uchybiający obowiązkowi lub godności zawodu nauczyciela akademickiego podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Przepisy dotyczące polityki antymobbingowej i antydyskryminacyjnej UPP zawarto w zarządzeniu nr 85/2021 Rektora z dnia 2 czerwca 2021 r. Powołana została również Komisja ds. Równego Traktowania (zarządzenie nr 30/2021 Rektora z późn. zm.) oraz Komisja Odwoławcza ds. równego traktowania – zarządzenie nr 126/2021 Rektora. W przypadku wystąpienia konfliktu student zaistniałą sytuację zgłasza (ustnie lub pisemnie) Pełnomocnikowi Rektora ds. Równego Traktowania, za pośrednictwem Kancelarii Ogólnej UPP, który podejmuje niezbędne czynności zmierzające do wyjaśnienia sporu. Ustalenia przekazywane są do Rektora, który może podjąć działania naprawcze, uruchomić procedurę mediacyjną lub powołać Komisję ds. Równego Traktowania. W razie uznania skargi za zasadną, Rektor może zastosować karę upomnienia, nagany, zmienić albo rozwiązać stosunek pracy albo usunąć studenta ze studiów.

W zakresie działań UPP promowane są też inicjatywy w zakresie wspierania równości płci. Wprowadzono Plan Równości Płci UPP na lata 2022-2027 (załącznik nr 1 do zarządzenia nr 56/2022 Rektora). Projekt zawiera diagnozę stanu oraz planowane strategie zapobiegające wszelkim formom dyskryminacji płci i działania wspierające równowagę reprezentacji kobiet i mężczyzn w nauce i edukacji oraz tworzenia warunków pracy.

Wszystkie zajęcia, a także weryfikacja i ocena osiągniętych przez studentów efektów uczenia się, aktualnie, zaplanowane są w programie studiów w formie bezpośredniej. W okresie pandemii Covid-19, o ile nie była możliwa weryfikacja i ocena w siedzibie uczelni, wykorzystywano zazwyczaj platformę Office 365 Modułu MS Teams, do której każdy student i nauczyciel uzyskuje indywidualny dostęp z poziomu uczelni. Każdy nauczyciel ma dostęp w Wirtualnym Dziekanacie do danych studentów, z którymi prowadzi zajęcia, umożliwiając ich identyfikację (nr albumu itp.).

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się dobierane są przez kierownika modułu, adekwatnie do efektów uczenia się i treści kształcenia. W instrukcji wypełniania sylabusu (karty zajęć/modułu) wskazuje się na dwa pola związane z metodami weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Są to „metody weryfikacji efektów uczenia się” – gdzie koordynator wymienia metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przez studenta, np. egzamin pisemny lub ustny, sprawdzian, kolokwium, test, przygotowanie eseju, projektu, raportu, referatu, innej pracy pisemnej, wykonanie zadania praktycznego, doświadczenia, itp. Należy również podać symbol efektu modułu, którego weryfikacji dokonuje się daną metodą. Zalecenie wymienione jako ostatnie jest godne upowszechnienia. W polu „formy i kryteria zaliczenia przedmiotu/modułu” – kierownik modułu ustala sposób jego zaliczenia, uwzględniając rodzaje prowadzonych zajęć oraz zakładane efekty kształcenia.

Metody weryfikacji efektów uczenia się są różnorodne i kompleksowe. Na podstawie informacji zawartych w sylabusach zajęć można wymienić szereg przykładów: sprawdzanie bieżącego przygotowania do zajęć; kolokwium, test, sprawdzian zaliczeniowy; egzamin pisemny, ustny, testowy. Ocena: aktywności na ćwiczeniach, seminarium; udziału w dyskusji, dialogu i wywiadzie; umiejętności zadawania pytań; zaangażowania w zajęcia i terminowości realizacji zadań. Ocena prezentacji i referatów przedstawionych przez studentów. Ocena sporządzonej dokumentacji charakterystycznej dla zajęć zawodowych (np. *urządzania lasu czy techniki hodowli lasu*). Wszystkie opisy metod zakładają wykonanie, ocenę i dyskusję opracowań projektowych specyficznych dla danych zajęć (projekt szkółki, rębni, zakładania upraw, rozwiązań związanych z inżynieryjnym zagospodarowaniem terenu). Studenci wykonują prace projektowe z wykorzystaniem specyficznego, oryginalnego oprogramowania informatycznego (np. ArcGIS, QGIS, portale tematyczne). Wykorzystywane są ćwiczenia terenowe pozwalające pozyskać dane w środowisku leśnym i wykorzystać je do zadań projektowych, co podnosi walor praktyczny tych zajęć i umiejętności redagowania dokumentów wymagających wykorzystania inżynierskich norm branżowych. W programie obecne są metody weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się związanych z Systemem Informatycznym Lasów Państwowych. Zajęcia wymagające identyfikacji materiału organicznego w celu określenia gatunków/taksonów roślin, zwierząt i grzybów w celach inwentaryzacyjnych oraz identyfikacji procesów chorobowych wykorzystują zaawansowane metody laboratoryjne oraz terenowe w środowisku zawodowym leśnika. W pojedynczych przypadkach zasady weryfikacji umiejętności nie zostały wyraźnie uwidocznione w sylabusach przedmiotów. Podstawowymi metodami sprawdzania i oceniania efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich są: przede wszystkim projekt oraz dokumentacja ilustrująca rozwiązania inżynierskie oraz uzupełniająco praca pisemna, dyskusja, odpowiedź ustna.

Efektu uczenia się w zakresie kompetencji społecznych oceniane są głównie na zajęciach dydaktycznych poprzez obserwację pracy studenta. Oceniane są: praca indywidualna, praca w grupie, aktywność i dyskusja na zajęciach, poszanowanie prawa autorskiego. Zasady weryfikacji efektów w zakresie kompetencji społecznych nie zawsze zostały uwidocznione w sylabusach zajęć.

W celu zapoznania studentów z wymogami wstępnymi, efektami uczenia się oraz kryteriami oceny, na pierwszych zajęciach, prowadzący omawia sylabus, zwracając szczególną uwagę na metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się. Ocena pozytywna oznacza, że student zna i rozumie wiedzę związaną z danymi zajęciami, opanował przynajmniej w stopniu dostatecznym wszystkie umiejętności przewidziane programem danych zajęć oraz posiadał zakładane kompetencje społeczne. Większość sylabusów przedstawia kilka metod weryfikacji efektów uczenia się. Ocena końcowa uzyskana z danych zajęć jest wypadkową kilku elementów, określonych w sylabusie (zwykle procentowo). Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się na zakończenie procesu kształcenia (praca dyplomowa i egzamin dyplomowy) reguluje procedura dyplomowania, Regulamin studiów, a także – uchwalone na tej podstawie przez Radę Programową Kierunku Studiów – zakres i forma egzaminu dyplomowego. Dokumenty te omawiane są podczas seminarium dyplomowego.

Analiza sylabusów wskazuje, że metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Metody te uwzględniają stopień kształcenia umożliwiając weryfikację wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odpowiednio w stopniu ogólnym, rozszerzonym i pogłębionym.

Na studiach I stopnia, sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności bezpośrednio umożliwiają zajęcia: *matematyka i statystyka matematyczna* - umiejętność organizacji eksperymentu, sposobów gromadzenia danych, weryfikacji statystycznej; *projektowanie doświadczeń w leśnictwie* - celem zajęć jest poznanie zasad planowania, prowadzenia i opracowania wyników badań z zakresu nauk leśnych z wykorzystaniem poprawnie dobranych metod statystycznych. Zdobyte przez studentów umiejętności stawiania hipotez badawczych oraz metod ich weryfikacji w oparciu o dostępne pakiety statystyczne i bazy danych oraz *proseminarium* - celem jest przygotowanie studentów do przygotowania pracy dyplomowej. Zajęcia te uzupełniają *seminaria dyplomowe* oraz *praca dyplomowa*. Na studiach II stopnia wprowadzono zajęcia: *doświadczalnictwo leśne* - ich celem jest wprowadzenie do szeroko rozumianej metodyki badań leśnych poczynając od założeń teoretycznych do działań praktycznych; *seminaria dyplomowe, praca dyplomowa* - istotnymi elementami zajęć seminaryjnych jest ocena przygotowania schematu badań; koncepcji i prezentacji wyników badań; kreatywności w rozwiązywaniu zadania. Ocena pracy z tekstem – analiza artykułów naukowych z dyskusją. Analiza treści sylabusów wymienionych zajęć/modułów, a w tym: metod dydaktycznych, metod weryfikacji efektów uczenia się oraz form i kryteriów zaliczenia wskazuje, że przyjęte metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Ponadto zespołowi oceniającemu przedstawiono 23 przykłady włączania studentów podczas realizacji prac dyplomowych w prace badawcze prowadzone w WLITD w ramach projektów realizowanych przez kadre, co świadczy o kształtowaniu kompetencji badawczych.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia. W kształceniu językowym zwraca się uwagę na znajomość języka specjalistycznego z zakresu leśnictwa. Na studiach I stopnia uwzględnia się w procesie kształcenia materiały i artykuły z prasy i portali o tematyce specjalistycznej, natomiast na studiach II stopnia prowadzone są zajęcia w języku angielskim - *general forestry*, lub lektorat języka niemieckiego, przeznaczone pogłębieniu znajomości słownictwa specjalistycznego. Zajęcia zapoznają studenta z fachową terminologią z zakresu leśnictwa, co w efekcie ma pozwolić na swobodne komunikowanie się oraz rozumienie materiałów w języku obcym wykorzystywanych np. przy pisaniu pracy dyplomowej.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, zaliczeń praktyk, a także są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy. Monitorowanie losów absolwentów kierunku leśnictwo prowadzone jest systematycznie, zgodnie z zarządzeniem nr 70/2020 Rektora z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie procedury monitorowania losów zawodowych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich. Badanie przeprowadza się rok i w pięć lat po ukończeniu studiów wśród absolwentów studiów drugiego stopnia oraz absolwentów studiów pierwszego stopnia, którzy nie podjęli studiów drugiego stopnia na UPP. Problemem jest niski odsetek zwrotu ankiet monitorujących losy zawodowe absolwentów. W celu zwiększenia stopnia zwrotu ankiet, a tym samym bardziej miarodajnych wyników, wprowadzono bezpośrednio informowanie o procedurze monitorowania losów absolwentów już podczas studiów (głównie w ramach seminariów dyplomowych), wyjaśniając dyplomantom potrzebę ciągłego doskonalenia jakości kształcenia na studiowanym kierunku.

Zespół wizytujący ocenił 14 losowo wybranych prac dyplomowych obu stopni i form studiów oraz prace etapowe 10 zajęć. Prace etapowe wybrano uwzględniając różne ich formy. Były one ocenione z wykorzystaniem, z reguły, pełnej skali ocen, a uzyskiwane przez studentów wyniki pokazują, że weryfikacja osiągania efektów kierunkowych prowadzona jest rzetelnie. Ocenione prace etapowe z reguły zawierały informacje zwrotne dla studentów głównie w postaci punktacji i komentarzy. Organizacja sprawdzania i oceny prac etapowych umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się. Uszczegółowienia wymagają jedynie kryteria oceny projektów, prezentacji i innych zadań praktycznych oraz zwrócenie większej uwagi na weryfikację kompetencji społecznych. Zwraca uwagę wysoki poziom prac dyplomowych zarówno inżynierskich i magisterskich. Z reguły prace magisterskie mają charakter badawczy i wykorzystuje się w nich statystyczne metody weryfikacji wyników. Często prace inżynierskie zawierają ten cenny element metodyczny. Prace wykonane na niższym poziomie zostały rzetelnie zweryfikowane, zwłaszcza przez recenzentów, uzyskując wyraźnie niższe oceny. Rodzaj, forma, tematyka, metodyka i wymagania stawiane pracom etapowym i dyplomowym, wylosowanym do oceny, były dostosowane do poziomu, profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny nauki leśne.

Studenci kierunku osiągają efekty uczenia się w zakresie działalności badawczo-naukowej nie tylko w ramach ćwiczeń laboratoryjnych, ale także poza planowanymi zajęciami (np. poprzez uczestnictwo w kołach naukowych) oraz w trakcie realizacji pracy dyplomowej. Na szczególną uwagę zasługuje umożliwienie studentom rozwijania zainteresowań w Kole Naukowym Leśników (KNL). W ramach Koła studenci realizują tematykę badawczą związaną z kierunkiem studiów leśnictwo, poszerzając swój warsztat naukowy korzystając z dorobku i doświadczenia nauczycieli akademickich. Na swoją działalność mogą ubiegać się o dotacje ze środków Wydziału i Uczelni. Z problematyki tych zainteresowań wyłaniają się tematy przyszłych prac dyplomowych, wystąpień konferencyjnych, prac badawczych. Członkowie Koła mogą wygłaszać referaty podczas krajowych oraz międzynarodowych spotkań w ramach studenckiego ruchu naukowego. Ich efektem są wyróżnienia bądź nagrody (w raporcie samooceny podano 3 przykłady takich osób) cyklicznie organizowanych konferencja Kół Naukowych Leśników. Ponadto mogą brać udział w różnego typu warsztatach, szkoleniach czy wyjazdach edukacyjnych. Wydarzenia są bardzo zróżnicowane pod względem tematycznym. Działalność KNL można śledzić na stronie internetowej Koła; wsparcie w formie doradztwa dotyczącego komercjalizacji wyników badań, wynalazków, technologii. Jednostką odpowiedzialną za koordynację i nadzór jest Centrum Innowacji i Transferu Technologii (CIiTT). CIiTT oferuje różne szkolenia dla studentów; możliwość publikowania wyników prac badawczych (np. uzyskanych w ramach prac dyplomowych) w renomowanych czasopismach naukowych, a także ich prezentowania na konferencjach naukowych, przy wsparciu nauczycieli (promotorów). Efektem włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku leśnictwo oraz dowodem na osiągnięcie efektów uczenia się jest wykaz 8 wspólnych, wartościowych publikacji, wymienionych w raporcie samooceny i dodatkowo uzupełniony o 3 pozycje w trakcie wizytacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są czytelne i pozwalają na przeprowadzenie selekcji kandydatów. Umożliwiają one dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się z zakresu leśnictwa. Są one również bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku leśnictwo. Istnieje wewnętrzny akt prawny zawierający procedurę identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ich zbieżność z efektami kierunku leśnictwo, ale nie było dotychczas przypadków wykorzystania tej procedury. Istnieje również prawidłowy system uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej. Zasady dyplomowania są prawidłowe i umożliwiają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów, w tym uzyskania tytułu zawodowego inżyniera i magistra. Stosuje się zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, które umożliwiają: równe traktowanie studentów, bezstronność, rzetelność, czytelność i porównywalność ocen, a także zapewniają przygotowanie do pracy naukowej. Dotyczy to również potencjalnych metod wykorzystujących kształcenie na odległość oraz potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Metody kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo jego danych. Studentom przekazywana jest informacja zwrotna dotycząca stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. W sytuacjach konfliktowych stosuje się skuteczne metody zapobiegania im i reagowania na te zjawiska. Przyjęte metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego, co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia, w tym języka specjalistycznego. Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są widoczne w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników. Prowadzona jest analiza pozycji absolwentów na rynku pracy. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac etapowych i dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu I i II profilu ogólnoakademickiego w dyscyplinie nauki leśne. W zakresie publikacji i innych osiągnięć naukowych dorobek studentów ocenianego kierunku jest znaczący.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Rekomenduje się przeprowadzenie walidacji sylabusów pod kątem spójności efektów uczenia się, treści kształcenia, metod dydaktycznych i metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się.

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Proces kształcenia studentów na kierunku leśnictwo w roku akademickim 2023/2024 prowadziło 93 nauczycieli akademickich (liczbę tę podano na podstawie udostępnionych zespołowi oceniającemu, po wizytacji, danych dotyczących wypracowanych godzin przez kadrę dydaktyczną). Według przedłożonej dokumentacji w Katedrze Botaniki i Siedliskoznawstwa zatrudnionych było 14 nauczycieli akademickich, Katedrze Ekonomii i Techniki Leśnej – 13, Katedrze Użytkowania Lasu 9, Katedrze Urządzania Lasu i Katedrze Inżynierii Leśnej - 10, Katedrze Łowiectwa i Ochrony Lasu i Katedrze Entomologii i Fitopatologii Leśnej – 12, Katedrze Hodowli lasu – 13), dla których Uczelnia była/jest podstawowym miejscem pracy. W Raporcie samooceny podano, że obecnie liczba nauczycieli akademickich kształcących studentów ocenianego kierunku, dla których Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy, wynosi 92.

Kadra dydaktyczna ma aktualny i udokumentowany dorobek publikacyjny, jak i doświadczenie zawodowe w zakresie dyscypliny nauki leśne. Nauczyciele akademicy posiadają też autorstwo patentów.

W ostatnich 6 latach (2018-2024) nauczyciele akademicy opublikowali ogółem 2027 prac, w tym 1130 w czasopiśmie z IF, których sumaryczny współczynnik wpływu wynosi 3337,24 (np. prace opublikowane w wysoko punktowanym czasopiśmie: Forest Ecology and Management, Diversity, Scientific Reports, European Journal of Forest Research, ściśle związane w naukami leśnymi). Publikacje nauczycieli akademickich, w przeważającej większości, są wynikiem badań, w tym badań interdyscyplinarnych, prowadzonych w ramach projektów wyłonionych w drodze konkursów europejskich i krajowych (wg danych dostępnych na stronie internetowej Wydziału Leśnego i Technologii Drewna kadra dydaktyczna realizowała/realizuje łącznie 27 projektów w ramach programów m.in. HORIZON Europe, NCN Sonata, NCN Miniatura, NCN Opus, COST, FprestValue, LIFE plus, INTERREG Baltic Sea Region 2021-2027, Biostrateg).

Niewątpliwie, aktywność badawcza kadry akademickiej pozwala na implementację aktualnych wyników badań w proces kształcenia studentów ocenianego kierunku, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych, zwłaszcza, że mogą oni realizować swoje prace dyplomowe w ramach projektów prowadzonych przez nauczycieli akademickich. Zespół oceniający otrzymał potwierdzenie ze strony studentów o ich udziale w badaniach prowadzonych przez kadrę Wydziału, a dobrym przykładem włączenia studentów w działalność badawczą może być wspólne publikowanie wyników badań. Liczba prac napisanych we współautorstwie studentów wynosi 11. Prace te zostały opublikowane w latach: 2017 (cztery artykuły), 2018 (jeden artykuł), 2020 (cztery artykuły), 2022 i 2024 (łącznie 2 artykuły) w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym. Działalność dydaktyczna nauczycieli akademickich ocenianego kierunku to również wspieranie zainteresowań naukowych studentów, nie tylko poprzez włączanie ich w realizację projektów badawczych, ale też sprawowanie opieki nad studenckimi kołami naukowymi, zwłaszcza Kołem Naukowym Leśników.

Kadra Wydziału podnosi swoje kompetencje dydaktyczne, co ma wpływ na jakość procesu kształcenia, np. w programie „Podnoszenie Kompetencji Dydaktycznych Kadry Uczelni”, który realizowany jest przez UPP w ramach programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, czy uczestnicząc w programach

wymiany międzynarodowej Erasmus+, CEEPUS, warsztatach językowych. Wśród kadry akademickiej są laureaci plebiscytu Najlepszy Nauczyciel Akademicki oraz uczestnicy kursu tutoring i mentoringu.

Pracownicy Wydziału są również członkami gremiów naukowych ściśle powiązanych z funkcjonowaniem nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce (PKA, NCN, NCBiR, RDN), a także Towarzystw Naukowych (PTL, PTG), Regionalnych Rad Ochrony Przyrody, Rad Naukowych parków narodowych, Rad naukowo-społecznych Leśnych Kompleksów Promocyjnych. Niezwykle aktywnie współpracują z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, a przede wszystkim z przedstawicielami branży leśnej (np. jednostkami struktury Lasów Państwowych) wykonując dla tych podmiotów prace zlecane w postaci badań czy ekspertyz. Prowadzą dla pracowników sektora leśnego kursy i szkolenia. Wszystko to daje przekonanie o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych nauczycieli akademickich, które sprzyjają doskonaleniu jakości nauczania i kształtowaniu umiejętności właściwych dla przyszłej działalności zawodowej studentów ocenianego kierunku.

Wśród kadry dydaktycznej dominują osoby (86%), które tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe zdobyły w dyscyplinie, do której przypisany jest kierunek. Wyróżnia się też grupę nauczycieli z wykształceniem w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych (np. nauk biologicznych). W gronie nauczycieli akademickich, 14 nauczycieli posiada tytuł profesora, 32 stopień doktora habilitowanego, w tym 15 zatrudnionych na stanowisku profesora Uczelni, a 17 na stanowisku adiunkta, 39 stopnień doktora oraz 7 tytuł zawodowy magistra lub magistra inżyniera. Proces dydaktyczny wspomaga grupa nauczycieli, głównie lektorów. Udział pracowników z tytułem profesora wynosi 15,2%, ze stopniem doktora habilitowanego 34,8%. Największy udział przypada pracownikom ze stopniem naukowym doktora (42,4%). W opinii zespołu oceniającego struktura kadry jest kompleksowa, a duży udział pracowników ze stopniem naukowym doktora habilitowanego i doktora daje perspektywę na kolejne awanse naukowe, zwłaszcza, że Uczelnia wspiera tę ścieżkę rozwoju kadry akademickiej.

Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia studiuje obecnie 1057 studentów, co oznacza, że wskaźnik dostępności kadry dydaktycznej wynosi 1: 11, co zapewnia prawidłową realizację zajęć.

Kadra akademicka posiada przygotowanie pedagogiczne i kompetencje w zakresie metod kształcenia na odległość, zwłaszcza z wykorzystaniem platformy komunikacyjnej MS Teams oraz ZOOM. W okresie pandemii COVID-19 Rektor Uczelni powołał zespół do spraw wdrożenia kształcenia zdalnego, co umożliwiło realizację procesu dydaktycznego. Obecnie, zajęcia w formie zdalnej są prowadzone tylko w wyjątkowych sytuacjach: lockdown, odwołanie zjazdu, indywidualna ścieżka nauki lub szczególne potrzeby studenta. W latach 2023 i 2024 nauczyciele akademicy wykorzystywali narzędzia MS Teams do zadawania prac domowych, testów zaliczających ćwiczenia (szczególnie dla studentów niestacjonarnych), testów egzaminacyjnych (w szczególnych sytuacjach, np. dla studenta z szczególnymi potrzebami).

Uczelnia zaspakaja potrzeby szkoleniowe kadry akademickiej, w tym wsparcie techniczne w zakresie funkcjonowania platform e-learningowych, o czym zespół oceniający został poinformowany podczas spotkania z kolegium dziekańskim, zaś nauczyciele akademicy podkreślili w tym zakresie dużą rolę Centrum Wsparcia i Rozwoju, jednostki powołanej w oparciu o zarządzenie 20/2023 Rektora UPP z dnia 27 marca 2023 r. Jej zadaniem jest reagowanie na pojawiające się potrzeby członków Wspólnoty Uniwersytetu w różnych aspektach aktywności zawodowej, w tym rozwijanie ich umiejętności i kompetencji społecznych oraz podejmowanie działań na rzecz doskonalenia kadr.

Dla nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku Uniwersytet jest podstawowym miejscem pracy i ich obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć jest zgodne z wymogami. Powierzenie zajęć nauczycielowi akademickiemu bazuje na jego doświadczeniu, zgodności prowadzonych przez niego badań z tematyką zajęć. Zasadniczo zajęcia (wykłady i ćwiczenia) obsadzone są zarówno przez pracowników samodzielnych, jak i tych ze stopniem doktora. SeminaRIA dyplomowe prowadzone są przez pracowników samodzielnych. Na kierownika zajęć powoływany jest zwykle nauczyciel akademicki wyznaczony przez kierownika jednostki organizacyjnej Uniwersytetu w porozumieniu z Radą Programową kierunku leśnictwo. Nauczyciel akademicki realizujący badania naukowe w ramach projektów wyłonionych w drodze konkursów krajowych/międzynarodowych ma prawo ubiegania się o obniżenie pensum dydaktycznego.

Polityka kadrowa władz Wydziału jest transparentna. Kadra akademicka zatrudniana jest w drodze konkursów otwartych, zgodnie z wymogami Ustawy z 20 lipca 2018 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i nauce (Dz.U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.). Procedurę zatrudniania nowych pracowników akademickich oraz stawiane im wymagania względem stanowisk (profesora, profesora uczelni, adiunkta i asystenta) reguluje & 61-63 Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu zaś szczegółowe wymagania dotyczące składu komisji konkursowych oraz zasad postępowania przy zatrudnieniu nauczycieli akademickich określa załącznik nr 3 do Statutu Uniwersytetu. Komisja konkursowa powoływana jest przez Rektora bądź Prorektora, a jej skład liczy 5 członków. Skład komisji uwzględniając tytuły naukowe/stopnie naukowe członków różni się przy zatrudnieniu nauczyciela na stanowisko profesora/profesora uczelni oraz adiunkta/asystenta/lektora/instruktora. Zasadniczymi kryteriami doboru kadry dydaktycznej prowadzącej kształcenie na ocenianym kierunku jest: a. wiedza i kwalifikacje w zakresie reprezentowanej dziedziny i dyscypliny naukowej; b. posiadanie predyspozycji do pracy dydaktyczno-wychowawczej i naukowo-badawczej; c. posiadanie osiągnięć w dotychczasowej pracy naukowej i dydaktycznej lub osiągnięć w dotychczasowej pracy zawodowej, w tym poza Uniwersytetem, a zwłaszcza posiadanie osiągnięć twórczych wysoko ocenionych przez specjalistów jako mających ważne znaczenie praktyczne (np. wynalazki, patenty, projekty, opracowania). Należy zatem przyjąć, że dobór nauczycieli akademickich jest adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć.

Istotnym elementem polityki kadrowej jest opiniowanie działalności nauczycieli akademickich realizowane w formie oceny okresowej i hospitacji zajęć oraz oceny dokonywanej przez studentów. Ocena okresowa uwzględnia działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Kryteria oceny nauczyciela akademickiego reguluje załącznik do Zarządzenia 2/2021 Rektora UPP z 4 stycznia 2021 r. w sprawie arkusza okresowej oceny nauczyciela akademickiego, zgodnie z którym zasadą jest, że: 1. warunkiem uzyskania przez pracownika badawczo-dydaktycznego pozytywnej oceny okresowej jest pozytywnie oceniona działalność naukowa, pozytywnie oceniona działalność dydaktyczna oraz pozytywnie oceniona działalność organizacyjna. 2. pracowników badawczych nie obowiązuje ocena działalności dydaktycznej, a pracowników dydaktycznych nie obowiązuje ocena działalności naukowej. 3. negatywna ocena z jednego lub więcej niż jednego obszaru skutkuje negatywną oceną okresową i w konsekwencji ponowną oceną pracownika po upływie roku.

Ocena nauczyciela akademickiego dotycząca wypełniania obowiązków dydaktycznych przeprowadzana jest po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych na podstawie wyników ankiet studenckich (ankieta studenta) zaś ocena kierunku studiów po zakończeniu kształcenia (ankieta absolwenta). Wyniki ankiet absolwentów są wykorzystywane przez Radę Programową kierunku w celu oceny programu studiów i jego doskonalenia. Procedurę hospitacji określa natomiast załącznik 15-2023 do zarządzenia

015/2023 Rektora UPP z dnia 1 marca 2023, który dostępny jest na stronie internetowej Uczelni. Plan hospitacji przygotowują członkowie Rady Programowej, a Prodziekan ds. studiów przekazuje go kierownikom jednostek organizacyjnych. Rada Programowa analizuje wyniki hospitacji i sporządza raport. W razie konieczności wdraża działania udoskonalające/naprawcze.

Stworzony w ten sposób system oceny nauczycieli akademickich kreuje warunki do ustawicznego rozwoju kadry i doskonalenia procesu kształcenia.

Uczelnia promuje rozwój kadry dydaktycznej poprzez spójny system działań w tym: finansowanie awansów naukowych, podnoszenie kompetencji dydaktyczno-metodycznych. Kadra prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku, w celu podnoszenia kwalifikacji naukowych/badawczych/dydaktycznych ma możliwość uczestnictwa w kursach, w tym nauki języków obcych; warsztatach; szkoleniach (np. Statistica, Metody wizualizacji danych, Data mining, Sieci neuronowe); wyjeżdża na uczelnie zagraniczne; bierze udział w konferencjach. Pracownicy Wydziału mogą skorzystać z zagranicznego stażu akademickiego (job shadowing) lub praktycznego (on the job), a także krajowego stażu praktycznego. Stworzona jest też możliwość indywidualnych konsultacji z career coachem.

Regulamin pracy UPP zakłada nagradzanie kadry akademickiej pochwałami w formie pisemnej/publicznej, a za działalność badawczą, dydaktyczną, w tym kształcenie kadr, uzyskanie awansu zawodowego, za działalność organizacyjną przyznawane są nagrody pieniężne ze specjalnego funduszu nagród. Nauczyciele akademicy wyróżniani są również odznaczeniami państwowymi za długoletnią służbę.

Kompetencje, doświadczenie kadry akademickiej należy uznać za właściwe i zasadne. Realizowana przez władze Uczelni/Wydziału polityka kadrowa daje podstawy do kształtowania zespołu współodpowiedzialnego za prawidłową realizację treści programowych. Sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi pracowników zaangażowanych w proces dydaktyczny. Przyczynia się do kreowania stymulujących warunków pracy, które jednocześnie motywują członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych, i wszechstronnego doskonalenia.

Na Uczelni realizowana jest polityka kadrowa obejmująca zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji. W sytuacji podejrzenia działań o charakterze mobbingu bądź molestowania seksualnego wdrażana jest procedura polityki antymobbingowej i antydyskryminacyjnej stanowiąca treść załącznika 85-2021 do zarządzenia 85/2021 Rektora UPP z dnia 1 czerwca 2021 r.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicy, którym powierzono prowadzenie zajęć na kierunku leśnictwo posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy i duże doświadczenie zawodowe, w obszarach

działalności zawodowej właściwej dla kierunku. Posiadając tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe oraz doświadczenie praktyczne umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Liczebność tej kadry w relacji do liczby studentów gwarantuje osiągnięcie zakładanych efektów uczenia.

Polityka kadrowa władz Wydziału jest transparentna. Dobór nauczycieli akademickich jest adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. Obsadzając zajęcia uwzględnia się dorobek naukowy/zawodowy i kompetencje dydaktyczne kadry, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy są zgodne z wymogami. Nauczyciele akademicy mają możliwość doskonalenia swoich kompetencji dydaktycznych.

Kadra akademicka prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku podlega ocenie prowadzonej w formie hospitacji zajęć, ocenie okresowej oraz przez studentów. Wyniki ocen są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Uczelnia kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia. Jej polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Stale i wszechstronne uczestnictwo pracowników Uczelni w gremiach doradczych jednostek gospodarczych działających w otoczeniu społeczno-gospodarczym leśnictwa oraz ścisła współpraca naukowa, w tym w zakresie realizacji projektów naukowych, naukowo-rozwojowych i wdrożeniowych prowadzonych we współpracy, bądź z uczestnictwem jednostek i firm z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu dysponuje bazą badawczo-naukową i dydaktyczną gwarantującą realizację programu kształcenia na kierunku leśnictwo, na studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia, o profilu ogólnoakademickim.

Zajęcia na ocenianym kierunku odbywają się głównie w kompleksie budynków o nazwie Collegium Imienia Cieszkowskich, przy ul. Wojska Polskiego 71(C-F), ale także w Collegium Maximum (ul. Wojska

Polskiego 28), budynku Katedry Chemii (ul. Wojska Polskiego 70) oraz Centrum Kultury Fizycznej UPP (ul. Dojazd 7).

Infrastruktura (około 120 obiektów) obejmuje sale wykładowe, ćwiczeniowe, laboratoria i pracownie specjalistyczne, w tym komputerowe, przystosowane do profilu badawczego kadry dydaktycznej i procesu kształcenia na ocenianym kierunku. Sale w większości wyposażone są multimedialnie i posiadają przystosowania do specyfiki prowadzonych zajęć np. z gleboznawstwa, biochemii, fizjologii, mikrobiologii czy chemii. Katedry realizujące kształcenie na ocenianym kierunku posiadają 18 sal dydaktycznych wyposażonych w rzutniki, tablice interaktywne (dwie sale). W Katedrze Urządzania Lasu zlokalizowana jest pracownia komputerowa SILP działająca na mocy porozumienia z PGL – Lasy Państwowe z dnia 10 marca 1995 r. Lasy Państwowe udostępniają Wydziałowi szkoleniową bazę danych oraz bieżącą aktualizację elementów systemu, w tym aplikacji dostępowych w ramach systemów operacyjnych i transakcyjnych przedsiębiorstwa, systemów raportowania i analityki biznesowej, systemu obsługi źródeł danych, stwarzając w ten sposób adekwatne warunki przyszłej pracy zawodowej absolwenta kierunku. Ponadto, w Katedrze znajduje się pracownia Geomatyki oraz pracownia komputerowa wykorzystywana m.in. w ramach zajęć z Dendrometrii, Produkcyjności Lasu, Nauki o wzroście lasu, wykorzystujących specjalistyczne programy, m.in. Modele wzrostu drzewostanu.

Na terenie Kampusu znajduje się Ogród Dendrologiczny o znaczeniu naukowo – dydaktycznym, który posiada największą w Europie kolekcję gatunków jeżyn. Kolekcja ta, w 2007 r., uzyskała status Kolekcji Narodowej. Na terenie Arboretum odbywają się zajęcia m.in. z botaniki, drzewoznawstwa, fitosocjologii, gleboznawstwa. Uzupełnieniem bazy dydaktycznej są trzy Leśne Zakłady Doświadczalne: LZD Murowana Goślina, LZD Siemianice z bazą noclegową oraz zapleczem dydaktycznym oraz łowieckie Gospodarstwo Doświadczalne Zielonka – jedyna tego typu jednostka naukowo- dydaktyczna w kraju. Baza dydaktyczna wykorzystywana w procesie kształcenia na kierunku leśnictwo umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, kreuje warunki w zakresie ich działalności zawodowej.

Studenci kierunku leśnictwo realizują badania naukowe w ramach prac dyplomowych, projektów kół naukowych, jak i badań własnych w nowoczesnych, dobrze wyposażonych laboratoriach, w tym: a. gleboznawczym Katedry Botaniki i Siedliskoznawstwa Leśnego, b. fitopatologicznym z pracownią badań molekularnych i pokojami do przeszczepień, które wyposażone są w komory laminarne Katedry Entomologii i Fitopatologii Leśnej, c. laboratorium Katedry Łowiectwa i Ochrony Lasu, które wyposażone jest w stół sekcyjny z pełnym zapleczem sanitarnym i zamrażarką oraz laboratorium wyposażonym m.in. w zestaw 100 aparatów Tullgrena do wyplaszania stawonogów, d. pracowni Katedry Inżynierii Leśnej z wyposażeniem do badań geotechnicznych, e. laboratorium wytrzymałości materiałów i materiałoznawstwa Katedry Techniki Leśnej.

W laboratoriach tych, studenci korzystają ze specjalistycznej infrastruktury badawczej i związanego z nim oprogramowania po uprzednim przeszkoleniu przez pracowników badawczo-dydaktycznych i pod ich nadzorem. Zatem praca ta odbywa się w godzinach pracy kadry akademickiej. Ponadto, Wydział zapewnia pracownikom i studentom dostęp do wirtualnych laboratoriów ze specjalistycznym oprogramowaniem. Przykładem może być dostęp do środowiska edukacyjnego SILP.

Zespół oceniający wizytował część bazy badawczo-dydaktycznej, tj. sale do zajęć z botaniki leśnej, komputerową SILP, laboratoryjno-dydaktyczną z gleboznawstwa, fizyki gleby, sale wykładowe C I im. prof. W. Smosowskiego, C II im. prof. J. Rivolego. Ponadto, do Raportu samooceny załączono krótkie filmy przedstawiające sale, gdzie odbywają się zajęcia realizowane przez Katedry Wydziału (np. Hodowli lasu, Urządzania Lasu, Botaniki Leśnej i Siedliskoznawstwa). Wszystkie te sale/laboratoria wyposażone

są w niezbędny sprzęt do realizacji zajęć w tym komputery, rzutniki multimedialne, ekrany, tablice. Część z nich jest klimatyzowana. Wielkość pomieszczeń, liczba stanowisk badawczych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów (liczebności grup – max. 17 osób) i umożliwiają samodzielną realizację zadań. Pozwala to na kształtowanie u studentów ocenianego kierunku umiejętności praktycznych dla zakresu ich działalności badawczej i zawodowej. Kształcenie w salach dydaktycznych, laboratoriach, pracowniach i innych pomieszczeniach odbywa się z zachowaniem zasad BHP.

W czasie pandemii Covid-19 pracownicy Wydziału przygotowali pomoce dydaktyczne, które obecnie udostępniane są także on-line i stanowią bazę do prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (odbywają się one jednak tylko w wyjątkowych sytuacjach). Wsparciem technicznym w tym zakresie zarówno dla kadry, jak i studentów, służy powołany przez Rektora Zespół ds. Wdrożenia Kształcenia Zdalnego oraz centrum e-learningowe. Edukacja prowadzona z wykorzystaniem technologii informatycznych opiera się na wykorzystaniu aplikacji MS Teams, Google for Education, Moodle, platformy wideokonferencyjnej ZOOM. Platformy e-learningowe są udostępniane studentom w oparciu o indywidualny numer student – UID.

W budynku Wydziału dostępne są bezprzewodowe łącza internetowe (hot spot). Trwa również rozbudowa sieci infrastruktury telekomunikacyjnej w postaci profesjonalnego okablowania wymaganego do stworzenia punktów dystrybucji Wi-Fi, prowadzona z wykorzystaniem środków z konkursów NCBiR ogłaszanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Studenci w domach studenckich mają możliwość korzystania z sieci Internet. Na terenie Kampusu dostępne są trzy sieci bezprzewodowe, co ułatwia studentom dostęp do Wirtualnego Dziekanatu, poczty elektronicznej, w tym z studenckiego konta pocztowego. Mogą zatem szybko nawiązać kontakt z wykładowcą i korzystać z internetowych zasobów wiedzy. Na stronie internetowej Wydziału znajdują informacje dotyczące procesu kształcenia. Funkcjonuje również kanał informacji w postaci wydziałowego Facebooka oraz społecznościowe platformy takie jak: Tweeter, Instagram, You Tube, LinkedIn.

Zespół oceniający stwierdził, że UPP jest jednostką przyjazną dla osób z niepełnosprawnościami, którym stworzono możliwości swobodnego korzystania z oferty naukowo-dydaktycznej i pełnego uczestnictwa w procesie kształcenia. Studenci z niepełnosprawnością posiadają możliwość skorzystania ze wsparcia asystenta dydaktycznego, którego sami wskazują. Ponadto, budynki UPP, w większości, wyposażone są w udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami w postaci podjazdów, wind, zaplecza sanitarnego, platform, krzesła ewakuacyjnego marki EnSafe. Do niektórych budynków, jeżeli zezwalają na to przepisy BHP, można wejść z psem asystującym. Na terenie Kampusu znajduje się parking z miejscami dla osób z niepełnosprawnościami. Uniwersytet uwrażliwia również pracowników w zakresie pracy ze studentami z niepełnosprawnościami oferując liczne kursy i warsztaty, w tym nauki języka migowego.

Kadra akademicka, studenci kierunku leśnictwo, w tym studenci z niepełnosprawnościami mają dostęp do zasobów bibliotecznych zgromadzonych w Bibliotece i Centrum Informacji Naukowej, zlokalizowanej na przy ul. Witosa 45. Ponadto, przy ul. Dąbrowskiego 159 działa Czytelnia na Ogrodach. Zbiory biblioteczne obejmują literaturę polską i obcą związaną z profilem pracy naukowej i dydaktycznej pracowników oraz umożliwiającą studentom osiągnięcie efektów uczenia się określonych w programie studiów.

Zbiory biblioteczne są dostępne tradycyjnie i z wykorzystaniem narzędzi informatycznych. Biblioteka dysponuje siecią komputerową (w tym siecią Wi-Fi) umożliwiającą sprawną obsługę w zakresie

katalogów i udostępniania zbiorów i informacji naukowej. Biblioteka ułatwia dostęp do zasobów za pośrednictwem oprogramowania stosowanego na Uczelni (UserWay). Jednostka ta działa w obrębie Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych skupiającej 11 bibliotek naukowych Poznania, które wykorzystują zintegrowany system informatyczny Horizon, funkcjonujący w sieci miejskiej i w Internecie. Biblioteka zgromadziła (stan na 2023 r.) 705 052 woluminów książek i czasopism, 35 538 jednostek specjalnych, 291 czasopism bieżących, w tym 34 zagranicznych. Ponadto, poprzez formularz „zapropnuj książkę” dostępny na stornie internetowej Biblioteki lub drogą mailową do Oddziału Gromadzenia Zbiorów, pracownicy UPP i studenci mogą zgłosić zapotrzebowanie na pozycję naukową.

Czytelnie Biblioteki wyposażone są w 125 miejsc pracy. Użytkownikom czytelni i wypożyczalni udostępniono 10 stanowisk komputerowych z dostępem do katalogów on-line oraz pełnotekstowych i bibliograficznych baz danych. Komputery te wykorzystywane są również do przeszukiwania katalogów innych bibliotek polskich i zagranicznych. W wypożyczalni dostępne są dwa stanowiska komputerowe dla osób z dysfunkcją wzroku (wyposażone w specjalistyczny sprzęt komputerowy z klawiaturami kontrastowymi, biurka z wysokością regulowaną elektrycznie i ergonomiczne krzesła). Jeden komputer posiada zainstalowany program SuperNova Powiększająca i Screen Reader. Dla osób niedosłyszących wprowadzono udogodnienia w postaci przenośnej pętli indukcyjnej.

Sieć komputerowa Biblioteki umożliwia dostęp do następujących baz danych: CAB Abstracts, Food Science and Technology Abstracts, Medline Academic Search Ultimate, Business Source Ultimate, Emerging Markets Information Service, Web of Science, Elsevier, Scopus, Springer, Wiley, AGRICOLA, Social Sciences Citation Index, Science Citation Index Expanded. Od września 2012 r. istnieje możliwość korzystania z zasobów polskich książek zarchiwizowanych w czytelni ibuk.pl, obejmującej w kategorii nauk matematyczno-przyrodniczych 601 tytułów. Ze wszystkich baz znajdujących się w zasobach biblioteki użytkownicy, posiadając aktualne konto biblioteczne, mogą korzystać z komputerów domowych poprzez serwer HAN. Biblioteka posiada narzędzie FullTextFinder (FTF), które integruje bazy bibliograficzne ze źródłami czasopism pełnotekstowych.

Zasady korzystania z baz danych i czasopism on-line określają umowy licencyjne. Od 2024 r. pracownicy i studenci mogą korzystać z multiwyszukiwarki Ebsco Discovery Service – narzędzia ułatwiającego łatwy i szybki dostęp przez jedno okienko wyszukiwawcze do większości źródeł elektronicznych oferowanych przez Bibliotekę. Użytkownicy Biblioteki mogą również korzystać z Wypożyczalni Międzybibliotecznej, umożliwiającej korzystanie ze zbiorów innych bibliotek krajowych i zagranicznych.

Ponadto, Biblioteka prowadzi działalność szkoleniową, w tym szkolenie biblioteczne na platformie edukacyjnej Moodle, szkolenie z zakresu obsługi i korzystania ze źródeł elektronicznych, z zakresu przygotowania Planu Zarządzania Danymi w konkursach NCN i prezentacje dotyczące Otwartych Danych Badawczych.

Na terenie Biblioteki istnieje możliwość wykonania ksero i skanów, jest też wyznaczone miejsce do pracy grupowej.

Księgozbiory biblioteczne są na bieżąco aktualizowane. Zespół oceniający potwierdza, że studenci kierunku leśnictwo mają dostęp do specjalistycznego księgozbioru, w tym: pozycji zalecanych w sylabusach. Aktualne sylabusy przedmiotów są na bieżąco udostępniane pracownikom Biblioteki w celu weryfikacji dostępności zalecanej literatury w zasobach bibliotecznych a Kierownicy przedmiotów sprawdzają ich dostępność w Bibliotece. W ten sposób zapewniona zostaje prawidłowość realizacji zajęć, osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Biblioteka czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach 9-18. Studenci studiów niestacjonarnych mogą odebrać zamówione książki w terminach Zjazdów, na portierni w Bibliotece.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury bibliotecznej i zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

Studentom ocenianego kierunku zapewniono również dostęp do zbiorów bibliotecznych Katedr prowadzących kształcenie.

Stan infrastruktura dydaktycznej i naukowej Wydziału jest monitorowany. W doskonaleniu bazy brane są pod uwagę wyniki ankiet studenckich i absolwentów kierunku jak i problemy/propozycje zgłaszane podczas spotkań kolegium dziekańskiego ze studentami, kadrami akademicką i interesariuszami zewnętrznymi. Dzięki dużej aktywności związanej ze skutecznym pozyskiwaniem środków baza dydaktyczna jest modernizowana co zapewnia wysoki poziom kształcenia i osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową gwarantującą realizację programu kształcenia na kierunku leśnictwo, na studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane do realizacji programu studiów w formie stacjonarnej i zdalnej (tylko sporadycznie), umożliwiają kształcenie zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, i nawiązują do warunków przyszłej pracy zawodowej absolwenta. Uczelnia oferuje studentom szeroki dostęp do usług informatycznych, w tym do platformy e-learningowej np. Moodle, platformy MS Teams oraz specjalistycznego oprogramowania, w tym SILP. Biblioteka Główna jest dostępna dla studentów i z jej zasobów mogą korzystać zarówno w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej. Biblioteka gromadzi literaturę związaną z profilem badawczym kadry akademickiej. Studenci mają dostęp do pozycji literaturowych rekomendowanych w sylabusach. Nie występują bariery architektoniczne i techniczne, które mogłyby utrudniać proces kształcenia studentom z niepełnosprawnościami. W proces dbałości i kontroli stanu bazy dydaktycznej i naukowej włączeni są studenci, a wyniki takiej oceny są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej oraz zasobów bibliotecznych. Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wydział Leśny i Technologii Drewna współpracuje z otoczeniem gospodarczym, a zwłaszcza z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe oraz z przedsiębiorstwami z branży leśnej i drzewnej, które działają w sektorze usług w obszarze leśnictwa, jak i odbiorców oraz przetwórców drewna. To także podmioty zajmujące się ochroną środowiska, parki narodowe i krajobrazowe, leśne kompleksy promocyjne, biura urządzania lasu i geodezji leśnej. Głównym interesariuszem mającym wpływ na opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia, będącym jednocześnie podstawowym podmiotem gospodarczym zainteresowanym efektami kształcenia absolwentów kierunku leśnictwo na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu jest Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, stanowiące największą w Unii Europejskiej organizację zarządzającą lasami należącymi do Skarbu Państwa. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem rynku pracy właściwego dla kierunku.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi przekłada się bezpośrednio na efekty, program i plan kształcenia. Przede wszystkim, program studiów z podziałem na studia I i II stopnia został stworzony przy aktywnym udziale przedstawicieli Lasów Państwowych. W trakcie realizacji programu sukcesywnie wprowadzane są zmiany mające na celu podniesienie jakości kształcenia, przy czym część tych zmian jest indukowana przez otoczenie społeczno-gospodarcze. Na przykład, większość tematyki realizowanej na ćwiczeniach w ramach modułu *typologia leśna* na studiach I stopnia odbywa się w oparciu o współpracę z Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, oddział w Szczecinku. W oparciu o sugestie interesariusza podstawą ćwiczeń oraz zaliczenia zajęć jest umiejętność analizy opisu powierzchni typologicznej, dla której szablon dostarczony został przez BULiGL. Zaliczenie zajęć odbywa się na podstawie dostarczonych przez BULiGL przypadków omawianych na ćwiczeniach. Student musi umieć taki przykład omówić i wskazać syntetyczną diagnozę typu siedliskowego lasu, obejmującą m.in. typ i podtyp gleby, typ zbiorowiska roślinnego, proponowany typ drzewostanu, umiając łączyć wszystkie te elementy. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Systematyczny charakter współpracy opiera się przede wszystkim na funkcjonowaniu powołanej w 2024 roku na kolejną kadencję Rady Pracodawców WLITD. W skład dziewiętnastoosobowej Rady wchodzi przedstawiciele regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, nadleśnictw, Biur Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, parków narodowych i krajobrazowych, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz przedsiębiorstw świadczących usługi leśne oraz zajmujących się obrotem i przetwórstwem surowców leśnych, jak również stowarzyszeń przedsiębiorców leśnych. Rada

aktywnie wspiera funkcjonowanie statutowych organów jednostki odpowiedzialnych za jakość kształcenia na ocenianym kierunku. Na podstawie sugestii Rady Pracodawców Wydziału Leśnego wprowadzono szereg zmian w programie kształcenia, m.in. w 2022 roku przywrócono w programie studiów I stopnia moduł *historia leśnictwa*. Ponadto, wzbogacono program o treści prawne, które obecnie są realizowane w ramach modułów społeczno-humanistycznych i prawno-ekonomicznych oraz w module kierunkowym *przedsiębiorczość leśna*.

Systematycznej współpracy sprzyja to, że przewodniczącym Rady Uczelni w kadencji na lata 2025-2028 jest były dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych a obecnie nadleśniczy i jednocześnie vice-prezydent Europejskiej Unii Leśników. Ponadto, w Radzie Programowej Kierunku Studiów Leśnictwo zasiadają dwaj przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego: dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych oraz nadleśniczy. Ponadto, Jednostka realizuje szereg umów - z reguły wieloletnich, z podmiotami związanymi z leśnictwem, a to sprzyja efektywnej współpracy dla doskonalenia kształcenia na ocenianym kierunku. Na przykład, realizowana jest umowa z Instytutem Dendrologii PAN w Kórniku, w ramach której studenci uczestniczą w realizacji grantów, zdobywając i doskonaląc warsztat badawczy, a pracownicy Instytutu opiekują się dyplomantami kierunku leśnictwo. W wyniku tej współpracy studenci są także współautorami prac opublikowanych w międzynarodowych indeksowanych czasopismach. Jednostka współpracuje również z Instytutem Badawczym Leśnictwa w zakresie realizacji staży naukowych, praktyk studenckich oraz korzysta z danych empirycznych niezbędnych do realizacji prac dyplomowych, prowadzenia zajęć fakultatywnych i seminarijnych.

Pracownicy Wydziału Leśnego i Technologii Drewna są zaangażowani w szereg działań na rzecz leśnictwa w Polsce, m.in. są aktywnymi członkami Kolegium Lasów Państwowych, działają m.in. w Regionalnej Radzie Ochrony Przyrody przy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu, w radach parków narodowych oraz leśnych kompleksów promocyjnych. Kadra dydaktyczna na kierunku leśnictwo utrzymuje na bieżąco stały kontakt z nadleśnictwami, biurami urzędowania lasu, parkami narodowymi, wśród których znajdują się jednostki, w których realizowane są praktyki zawodowe. Inspiracje z otoczenia społeczno-gospodarczego są wdrażane w miarę możliwości na bieżąco. Np. uzupełniono treści kształcenia o zagadnienia związane z siecią Natura 2000, społeczną rolą lasów i debatami publicznymi dot. istotnych dla społeczeństwa kwestii związanych z leśnictwem. W oparciu m.in. o takie informacje na studiach II stopnia wzbogacono treści kształcenia w ramach modułu *leśnictwo proekologiczne* oraz w ramach zajęć związanych z urządzeniem lasu. Wdrażane są także informacje z jednostek organizujących praktyki zawodowe dotyczące stosowanych tam najnowszych rozwiązań technologicznych, takich jak np. aplikacja na telefon pozwalająca na pomiar wysokości drzewa, wykorzystywana podczas zajęć terenowych z *typologii leśnej*. Ponadto, wobec powtarzającej się propozycji przedstawicieli otoczenia dot. zwiększania liczby godzin zajęć terenowych, po raz kolejny zwiększono wymiar tych zajęć również w programie studiów obowiązujących od bieżącego roku akademickiego, w tym zajęć terenowych wpisanych do sylabusu w ramach konkretnych ćwiczeń kompleksowych, łączących syntetycznie wiedzę z różnych modułów.

Współpraca z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego przybiera zróżnicowane formy. W szczególności, nauczyciele akademicy w szerokim zakresie współpracują w zakresie badań naukowych, ekspertyz i szkoleń. Na przykład, w zakresie naukowo-badawczym stałym elementem współpracy są zlecane przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych tematy badawcze, takie jak: „Opracowanie systemu elektronicznego pomiaru drewna (akronim: Elektro)”; „Opracowanie sposobów zwalczania czeremchy amerykańskiej w drzewostanach sosnowych”; „Zmniejszenie emisji

CO₂ na etapie odnowienia drzewostanu”. Wykładowcy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku wykonują ekspertyzy i inne prace specjalistyczne na rzecz podmiotów zewnętrznych, np. inwentaryzacje przyrodnicze na terenach Lasów Państwowych i parków narodowych, plany urządzenia lasu oraz recenzje zadań wykonywanych przez osoby trzecie na rzecz Lasów Państwowych.

Ponadto, Jednostka prowadząca oceniany kierunek współpracuje ze szkołami na różnym poziomie kształcenia w ramach podpisanych umów, realizując różne przedsięwzięcia, w których biorą udział pracownicy, doktoranci i studenci WLITD, jak i nauczyciele i uczniowie szkół. WLITD (wcześniej Wydział Leśny) ma podpisane porozumienia o współpracy z 19 szkołami średnimi. Są to w większości umowy odświeżające, ponieważ taka forma współpracy istnieje od roku 2012, gdy podpisano pierwsze umowy. Na przykład umowa z Zarządem Okręgowym PZŁ w Poznaniu obejmuje realizację projektu pod nazwą „Przyroda od A do Z. Pozaszkolne zajęcia edukacyjne w ramach Uniwersytetu Młodych Przyrodników”. Ponadto, organizowane są lekcje pokazowe, takie jak zajęcia przeprowadzone przez Katedrę Botaniki i Siedliskoznawstwa Leśnego w ramach konkursu grantowego Funduszu Naturalnej Energii pod hasłem „Dymisz, trujesz – pożałujesz”.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku leśnictwo oraz studenci licznie współpracują z organizacjami pozarządowymi, takimi jak Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków i Klub Przyrodników.

Praktyki studenckie i inne zorganizowane zajęcia studentów często wynikają ze współpracy i realizowane są wspólnie z pracodawcami. Ponadto, studenci uczestniczą w zajęciach praktycznych wpisanych na stałe w cykl kształcenia dla większości modułów. Zwykle są to zajęcia kilkudniowe. Charakter tych zajęć terenowych odpowiada treściom programowym właściwym dla danego modułu. Na przykład, na studiach I stopnia w semestrze letnim organizowane są zajęcia z *geodezji leśnej*, *hydrologii*, *gleboznawstwa*, *dendrometrii* i *typologii leśnej*. Wymiar tych zajęć jest wyjątkowo duży - na samym tylko III roku studiów I stopnia w semestrze letnim studenci odbyli 170 godzin zajęć terenowych.

Dzięki współpracy z pracodawcami możliwe było zrealizowanie w latach 2018-2020 projektu „Studiujesz – praktykuj” współfinansowanego ze środków UE. Projekt realizowano we współpracy z 91 nadleśnictwami, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oraz licznymi przedsiębiorstwami obsługi leśnictwa. Z projektu skorzystało 228 studentów ocenianego kierunku.

Prace etapowe w wielu modułach - szczególnie tych, w ramach których realizowane są zajęcia terenowe oraz większość prac dyplomowych realizowana jest w jednostkach otoczenia społeczno-gospodarczego dla ocenianego kierunku. Tematyka prac dyplomowych często uzgadniania jest z interesariuszami zewnętrznymi, a rozpoczęcie pracy poprzedza na ogół zgoda interesariusza na realizację pracy dyplomowej w jego jednostce. We współpracy z podmiotami zewnętrznymi powstały na przykład następujące prace dyplomowe: „Zagospodarowanie turystyczne na terenie Nadleśnictwa Jamy”, „System ochrony przeciwpożarowej w Nadleśnictwie Wałcz” i „Wpływ warunków hydroklimatycznych na zachodnią część Borów Dolnośląskich i Lubuskich”.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego prowadzą zajęcia dla studentów ocenianego kierunku, na przykład do 2023 r. zajęcia w ramach modułu *informatyka stosowana w leśnictwie* prowadził główny księgowy w nadleśnictwie. Przedstawiciele otoczenia często współuczestniczą w prowadzeniu zajęć dydaktycznych w ramach realizowanych na kierunku leśnictwo zajęć terenowych

(w nadleśnictwach, w gospodarstwa szkółkarskich, w wyłuszczeni nasion, w Leśnym Banku Genów Kostrzyca).

Monitorowanie, ocena i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji odbywa się podczas zebrań Kolegium Dziekańskiego, jak również Rady Programowej Kierunku Studiów Leśnictwo. Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- *nie dotyczy*

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia współpracuje z szeroko pojętym otoczeniem społeczno-gospodarczym i uznaje tę współpracę za jeden z najważniejszych elementów kształtowania jakości kształcenia. Współpraca jest systematycznie monitorowana. Zakres i formy współpracy Jednostki prowadzącej oceniany kierunek z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego w odniesieniu do koncepcji kształcenia, efektów uczenia się, programów studiów i ich realizacji, jak również sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i zaleceń do doskonalenia programu kształcenia na ocenianym kierunku, stanowią o istotnym, pozytywnym wpływie otoczenia na proces dydaktyczny na ocenianym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Internacjonalizacja procesu nauczania, realizowana na różnych jego płaszczyznach, jest zgodna z koncepcją i celami kształcenia na ocenianym kierunku i zasadniczo obejmuje działania skierowane na: a. efektywność nauczania języków obcych, b. podnoszenie kwalifikacji językowych nauczycieli akademickich, c. wspieranie mobilności międzynarodowej kadry dydaktycznej i studentów, d. rozwój współpracy międzynarodowej kadry z zagranicznymi jednostkami, e. przystosowanie treści nauczania do standardów europejskich. Ponadto, studenci włączani są w przygotowanie publikacji naukowych do czasopism o zasięgu międzynarodowym, uczestniczą w spotkaniach integracyjnych o zasięgu międzynarodowym, wykładach i szkoleniach prowadzonych przez wizytujących Wydział wykładowców z zagranicy. Posiadają też możliwość korzystania z Wirtualnej Biblioteki Nauki i baz z dostępem do prestiżowych czasopism naukowych o zasięgu międzynarodowym.

Uczelnia, na umiędzynarodowienie procesu kształcenia pozyskuje środki zewnętrzne, w tym w ramach programów międzynarodowych. Aktywność kadry ubiegającej się o granty międzynarodowe wspomagana jest przez jednostkę uczelnianą - UPP Dział Projektów i Centrum Innowacji i Transferu Technologii. W 2024 r., pozyskała środki europejskie w ramach konkursu HORIZON-MSCA-2023-SE-01 – projekt 101182985 – E-FORESTER, który umożliwia międzysektorową wymianę pracowników instytucji w ramach konsorcjum, zaangażowanych w badania naukowe i działania innowacyjne. Jednym z elementów realizacji tego projektu jest również organizacja otwartych letnich szkół, którymi zainteresowane jest m. in. Koło Naukowe Leśników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Kompetencje językowe studentów doskonalone są podczas obligatoryjnych lektoratów prowadzonych przez doświadczonych lingwistów ze Studium Języków Obcych (SJO). Program nauczania obejmujący zdobycie przez studentów ocenianego kierunku umiejętności językowych na poziomie B2/B2+ ESOKJ i opanowanie słownictwa specjalistycznego zakłada weryfikację założonych efektów uczenia się m.in. w postaci egzaminu, do którego przystępuje student, który uzyskał pozytywne oceny z zaliczeń częściowych i w ramach którego przygotowuje i przedstawia prezentacje na temat związany z kierunkiem studiów. Uczelnia udostępniła zespołowi oceniającemu zarchiwizowane prezentacje studentów, które dają przekonanie o dobrej znajomości języka obcego, w tym terminologii specjalistycznej.

Dużym wsparciem dla studentów w doskonaleniu umiejętności językowych są konsultacje lektorów ze SJO, których warstwa merytoryczna zdecydowanie przekracza program lektoratów. Studenci kierunku leśnictwo również doskonalą swoje umiejętności posługiwania się językiem obcym uczestnicząc w wyjazdach międzynarodowych (praktyki, staże, studia semestralne). Z zestawienia przygotowanego przez Wydział wynika, że z programów wymiany międzynarodowej ERASMUS+ w latach 2019-2024 na studia wyjechało 14 studentów kierunku leśnictwo, a na praktyki (2 miesięczne) 11. Ponadto, studenci biorą aktywny udział w konferencjach międzynarodowych, sprawują opiekę nad studentami z zagranicy w ramach działań International Students Club UP Poznań.

Ważnym elementem umiędzynarodowienia procesu kształcenia na ocenianym kierunku jest mobilność kadry akademickiej, czego wyrazem są wyjazdy dydaktyczne w ramach programu ERASMUS+, CEEPUS, POWER Najlepsi z Natury! Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (POWR.03.05.00-00-z228/17), który był realizowany do końca 2023 r., czy też Projektu RID nr 005/RID/2018/19 pt. Wielkopolska Regionalna Inicjatywa Doskonałości w obszarze nauk o życiu UP w Poznaniu (RID-WTD). Przedsięwzięcie RID-WTD realizowane było w latach 2019-2022, a jego jednym z celów było zwiększenie mobilności naukowców na arenie międzynarodowej dzięki dofinansowaniu staży naukowych oraz wyjazdów na zagraniczne konferencje naukowe. Projekt ten skierowany był do

całej społeczności Wydziału Leśnego i Technologii Drewna. Z danych udostępnionych zespołowi oceniającemu wynika, że w latach 2019-2024, z wymiany międzynarodowej w ramach programów dydaktycznych wynikających z umów z uczelniami partnerskimi skorzystało 14 nauczycieli akademickich.

Ponadto, na Wydziale Leśnym i Technologii Drewna realizowany jest projekt Lasy Świata, w ramach którego odbywają się wyjazdy zarówno studentów, jak i pracowników pozwalające uczestnikom zaznajomić się z różnorodnymi formacjami leśnymi i ich funkcjonowaniem. Poznawane są instytucje i organizacje zajmujące się gospodarowaniem i ochroną lasów, badaniami naukowymi oraz kształceniem kadr. Projekt realizowany jest dzięki wsparciu finansowemu Dziekana Wydziału, zainteresowanych osób i instytucji.

Projekty BaltSe@nioR i BaltSe@nioR 2.0, koordynowane przez Uczelnię również w znaczącym stopniu wpłynęły na stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia na ocenianym kierunku. W ramach projektów Wydział zorganizował 7 międzynarodowych warsztatów dla studentów WLTD i studentów z krajów regionu Morza Bałtyckiego, w tym Łotewskiej Akademii Sztuk Pięknych w Rydze, Tallin University of Technology, Technical University of Munich, Satakunta University of Applied Sciences, Norwegian University of Science and Technology w Trondheim, University of Skövde. Warsztaty dały możliwość do wymiany myśli między studentami w zakresie projektowania lepszej przyszłości dla Europy i jej obywateli.

Od 2021 r. zarówno nauczyciele akademicy, jak i studenci mogą realizować mieszane programy, (Blended Intensive Programmes – BIP) obejmujące część wirtualną i mobilność fizyczną. Służą one wymianie doświadczeń w zakresie e-learningu opartego na współpracy i dbałości o środowisko naturalne. Na stronie internetowej Uczelni (Blogi | Erasmus +) zamieszczono zaproszenie skierowane do studentów Wydziału Leśnego i Technologii Drewna (kierunki: Leśnictwo oraz Ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna) do kwalifikacji na udział w BIP (Blended Intensive Program), który odbędzie się w tym roku w Rumunii, w terminie 25- 30 maja.

Mobilność kadry akademickiej nie dotyczy tylko wyjazdów dydaktycznych, nauczyciele biorą udział w międzynarodowych konferencjach (m.in. w Chinach, Bułgarii, Grecji, na Cyprze) głosząc wykłady i prezentując referaty posterowe, niejednokrotnie we współautorstwie ze studentami.

Zarówno nauczyciele akademicy, jak i studenci mają możliwość udziału w specjalistycznych kursach i warsztatach językowych, co w przypadku nauczycieli akademickich służy m.in. podniesieniu kompetencji dydaktycznych w prowadzeniu zajęć w języku obcym.

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na ocenianym kierunku obejmuje także zapraszanie i zatrudnianie wykładowców z renomowanych uczelni zagranicznych, co niewątpliwie pozwala studentom na zdobycie fachowej wiedzy i jednocześnie mobilizuje do doskonalenia umiejętności komunikowania się w języku obcym. W roku akademickim 2021/2022 wykłady i szkolenia prowadzili wykładowcy z Ukrainy, Słowacji. W latach 2018 i 2022 pracownik z National Forestry University w Ukrainie przeprowadził szkolenia dla studentów i kadry dydaktycznej. Ponadto, w latach: 2018, 2019, 2023 Wydział gościł naukowców z Ukrainy, Bułgarii, Turcji. Ogółem, w latach 2019-2023 Wydział przyjął 15 gości z zagranicy.

Wsparciem dla studentów i wykładowców w podjęciu decyzji dotyczącej mobilności są Wydziałowi Koordynatorzy programów Erasmus+ i RID oraz Dział Projektów i Sekcja Współpracy z Zagranicą. Co roku, przed rozpoczęciem rekrutacji koordynator oraz Dział Projektów organizują Wydziałowy Dzień

Erasmusa. Informacje o wydarzeniu zamieszczane są na stronie Wydziału ERASMUS/CEEPUS i Erasmus/WLTD, w mediach społecznościowych (w tym na kierunkowym Facebooku), jak i na plakatach informacyjnych. Podczas spotkania prezentowane są oferty różnego rodzaju mobilności zagranicznej oraz omawiane kwestie związane z formalnościami dotyczącymi wyjazdu. W spotkaniach uczestniczą studenci, którzy wcześniej brali udział w programach wymiany. Dzielą się swoimi doświadczeniami i udzielają wskazówek, dotyczących wyjazdu. Swoje wrażenia z pobytu w uczelni zagranicznej przedstawiają także w sieci Erasmus Student Network (ESN) oraz na stronie Erasmus/WLTD.

Należy zatem przyjąć, że Uczelnia stwarza dogodne warunki dla rozwoju międzynarodowej aktywności społeczności akademickiej, w tym do mobilności wirtualnej. Student Wydziału Leśnego i Technologii Drewna zdobywa wiedzę, kompetencje językowe w zakresie języków obcych pozwalające mu na konkurowanie na międzynarodowym rynku pracy. Mobilność nauczycieli akademickich sprzyja wymianie doświadczeń dotyczących m.in. procesu dydaktycznego.

Na kierunku leśnictwo, umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest monitorowane i oceniane. Oceny dokonują studenci uczestniczący w lektoratach poprzez wypełnienie ankiety. Każdego roku również Rada Programowa ocenianego kierunku opracowuje i zatwierdza raport z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, który następnie przekazuje Radzie Dydaktycznej Uniwersytetu.

Inną formą monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia służącemu jego intensyfikacji jest ankietyzacja prowadzona w ramach realizacji programów umożliwiających mobilność zagraniczną. Stosownie do wymogów programu Erasmus+ uczestnicy biorący udział w wyjazdach zagranicznych zobligowani są do wypełnienia raportu-ankiety oceniającej w terminie do 30 dni od otrzymania wezwania (narzędzie Mobility Tool+). Monitorowanie współpracy realizowanej w ramach programu Erasmus+ odbywa się również przez wydziałowego koordynatora, który na bieżąco identyfikuje i rozwiązuje problemy zgłaszane przez uczestników programu. Złożenie raportów z odbytych wyjazdów zagranicznych jest wymagane w programach RID, Najlepsi z Natury oraz CEEPUS.

Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu, aktywność w zakresie podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest promowana i wspierana. Informacje na temat obcojęzycznej oferty programu kształcenia znajdują się na stronach internetowych Uczelni i Wydziału.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku, internacjonalizacja procesu nauczania jest zgodna z koncepcją i celami kształcenia, prowadzona jest na wielu płaszczyznach. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu stwarza kadrcze dydaktycznej i studentom leśnictwa możliwości doskonalenia języka obcego, w tym korzystania

z międzynarodowej wymiany, również w formie wirtualnej. Jest otwarty na przyjmowanie zagranicznych naukowców i studentów. Treści nauczania są przystosowane do standardów europejskich, studenci włączani są w proces publikacyjny wyników badań do czasopism o zasięgu międzynarodowym. Na ocenianym kierunku prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, a wyniki tych przeglądów wykorzystuje się do intensyfikacji tego procesu. Umiędzynarodowienie kształcenia na kierunku leśnictwo jest elementem działania zmierzającym do wszechstronnego przygotowania absolwenta do konkurencyjnego na międzynarodowym, wielokulturowym rynku pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Kierunek leśnictwo realizowany w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu posiada odpowiednio przygotowany system wsparcia studentów, a jego instrumenty wsparcia wyróżniają się efektywnością oraz zindywidualizowanym charakterem wobec potrzeb studentów. Funkcjonująca w ramach systemu opieka dydaktyczna i naukowa oferowana studentom realizowana jest w sposób odpowiedni i zgodny z przyjętymi standardami. Studentom zapewnia się dostęp do materiałów realizowanych na zajęciach w ramach funkcjonujących systemów informatycznych Uczelni takich jak Wirtualny Dziekanat, platforma Moodle oraz oprogramowanie zawarte w licencji Office 365, do którego dostęp mają wszyscy studenci ocenianego kierunku. Każdy ze studentów ma możliwość skontaktowania się z nauczycielami za pomocą poczty elektronicznej lub osobiście w ramach prowadzonych konsultacji. Wsparcie studentów realizowane jest przez różne osoby i jednostki funkcjonujące zarówno na Wydziale, jak i w Uczelni, takie jak pracownicy dziekanatu, Dział Projektów UPP, władze dziekańskie, władze uczelni oraz inni pracownicy uczelni - dydaktyczni oraz administracyjni.

Studentom kierunku zapewnia się możliwość rozwoju w działalności naukowej, co zostało podkreślone przez studentów podczas spotkania z Zespołem Oceniającym. Uczelnia wspiera studentów w tym zakresie umożliwiając im udział w badaniach, grantach i projektach, które są odpowiednio dofinansowywane. Działalność naukowa wspierana jest również w ramach wsparcia organizacyjnego, finansowego i merytorycznego Koła Naukowego Leśników z bogatą - ponad stuletnią historią, zrzeszającego około 150 studentów. Dzięki współpracy Wydziału z Kołem Naukowym, studenci mogą pochwalić się wieloma sukcesami, bogatym doświadczeniem, zdobytym na przykład w ramach Międzynarodowych Zawodów Umiejętności Leśnych "Forestry Versatility" w Brnie oraz licznymi

inicjatywami, o których wspomniano podczas trwania wizytacji. Są to między innymi VIII Konferencja Kół Naukowych Leśników, wyjazdy seminaryjne oraz wydarzenia o charakterze naukowym, jak na przykład zrealizowane niedawno seminarium naukowe "Wyzwania dla współczesnego siedliskoznawstwa". Uczelniane Biuro Karier podejmuje liczne działania mające na celu przygotowanie studentów do wyjścia na rynek pracy, między innymi organizację szkoleń, coachingu, testów i doradztwa zawodowego. Studentom zapewnia się wsparcie opiekuna roku, którego zadaniem jest wsparcie informacyjne studentów, zachęcanie do aktywnego współuczestniczenia w życiu akademickim oraz wsparcie studentów w sprawach związanych z procesem kształcenia. Studenci mają możliwość zaangażowania się w różne aktywności organizowane w Uczelni, między innymi Zespół Pieśni i Tańca "Łany", wydziałowy Zespół Trębaczy Myśliwskich Venator, czy inne wchodzące w skład Centrum Kultury Studenckiej, jak również w ramach inicjatyw sportowych koordynowanych przez Centrum Kultury Fizycznej i Uczelniany Klub AZS.

W ramach prowadzonego kierunku studiów, przygotowane zostały mechanizmy motywujące studentów. Studenci mogą ubiegać się o stypendium rektora dla najlepszych studentów za wysokie osiągnięcia artystyczne, naukowe i sportowe. Zasady przyznawania stypendium rektora są określone przez odpowiednie przepisy sformułowane na poziomie uczelnianym. Studentom zapewnia się także między innymi możliwość prezentowania wyników badań na konferencjach i w publikacjach naukowych oraz ubieganiu się o nagrody za najwyższe średnie ze studiów lub najlepszą pracę dyplomową. Zdaniem zespołu oceniającego oferowane metody motywowania studentów są odpowiednie i wspierają ich w realizacji procesu kształcenia. Stypendia są wypłacane terminowo, a proces składania wniosków w opinii studentów jest przejrzysty i sprawiedliwy. System motywacyjny zachęcający do osiągania wysokich wyników w nauce oraz zaangażowania w rozwój naukowy posiada również zindywidualizowane formy motywacji dostosowane do ocenianego kierunku, jak na przykład nagroda "Studenta Roku" im prof. J. Rivolego oraz autorskie stypendium "Lasy Świata", które wyjątkowo pozytywnie zostało ocenione przez studentów podczas spotkania z zespołem oceniającym. Celem stypendium jest wsparcie najbardziej zaangażowanych studentów, umożliwiając im udział w prestiżowych wyjazdach naukowych do różnych regionów świata. Uczestnicy mają okazję poznawać różnorodne formacje leśne, sposoby ich funkcjonowania oraz instytucje zajmujące się gospodarką leśną i ochroną przyrody. W ramach poprzednich edycji studenci mieli możliwość odwiedzenia takich egzotycznych miejsc jak Sri Lanka, Uganda czy Dominikana, a także innych interesujących lokalizacji, które stanowią unikalne doświadczenie dla przyszłych specjalistów leśnictwa.

W ramach kierunkowego systemu wsparcia uwzględnia się instrumenty wsparcia dla zróżnicowanych potrzeb różnych grup studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami. W przypadku problemów ze zrozumieniem materiału, bądź wątpliwościami dotyczącymi zaliczeń, egzaminów, studenci mają możliwość zgłoszenia się do nauczyciela akademickiego w godzinach wcześniej z nim ustalonych. Studenci kierunku mają możliwość ubiegania się o zróżnicowane formy wsparcia w obszarze bytowym, socjalnym i administracyjnym. Studenci mają możliwość ubiegania się o indywidualną organizację studiów. W ramach systemu stypendialnego, realizowane są takie formy wsparcia jak stypendium socjalne, dla osób z niepełnosprawnością oraz zapomoga. Studentom z niepełnosprawnościami zapewnia się pełne prawo do realizacji procesu dydaktycznego. Poza udogodnieniami infrastrukturalnymi, studenci z niepełnosprawnościami mogą skorzystać z szeregu dodatkowych instrumentów wsparcia związanych z zmianą trybu i form studiowania, poprawą warunków realizacji procesu kształcenia oraz wsparcia asystentów. Wysoko zindywidualizowane

metody wsparcia studentów ze zróżnicowanymi potrzebami zapewniane są przez Centrum Wsparcia i Rozwoju.

System wsparcia uwzględnia możliwość zgłaszania skarg i wniosków przez studentów kierunku leśnictwo zarówno w formie pisemnej (papierowo lub elektronicznie) lub bezpośrednio poprzez rozmowę z nauczycielami akademickimi, pracownikami dziekanatu lub przedstawicielami władz dziekańskich - również w ramach prowadzonych dyżurów. W przypadku potrzeby, student ma możliwość zgłosić sprawę przez samorząd studencki. Sprawy rozpatrywane są bez zbędnej zwłoki z zachowaniem przejrzystości, bezstronności i etyki akademickiej. Studentom od rozstrzygnięć przysługuje prawo odwołania się do rektora. W Uczelni funkcjonują jednostki realizujące uczelnianą politykę antymobbingową i antydyskryminacyjną (w tym Plan Równości Płci) - pełnomocnicy rektora ds. równego traktowania, profilaktyki uzależnień i społecznej odpowiedzialności uczelni oraz Komisja ds. równego traktowania. Studenci podczas pierwszych zajęć dydaktycznych informowani są o możliwych zagrożeniach i sposobach zapobiegania sytuacjom niebezpiecznym. System wsparcia uwzględnia kompleksowe wsparcie administracyjne dla studentów kierunku. Pracownicy wydziałowego dziekanatu wyróżniają się wysokimi kompetencjami, profesjonalnym i serdecznym podejściem do studentów, co zostało jednoznacznie podkreślone przez studentów podczas spotkania z Zespołem Oceniającym. Godziny otwarcia jednostki są dostosowane do potrzeb studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Pracownicy dziekanatu podlegają bieżącej ewaluacji i otrzymują wysokie oceny od studentów w ramach prowadzonych badań ankietowych, których wyniki publikowane są w ramach raportu ewaluacyjnego.

Studenci na kierunku reprezentowani są przez Konwent Samorządu Studenckiego UPP oraz w ramach wydziału przez Samorząd Studencki Wydziału Leśnego i Technologii Drewna. Studenci mają swoich przedstawicieli zarówno w Senacie oraz komisjach senackich, jak również w Radzie Programowej oraz Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej. Przedstawiciele do gremiów wskazują studenci na podstawie aktów normatywnych samorządu studenckiego. Zarówno studenci, jak i przedstawiciele władz dziekańskich potwierdzili fakt istnienia dobrej więzi służącej efektywnemu wsparciu zarówno studentów jak i ich przedstawicielstwu w samorządzie studenckim. Wydziałowy samorząd przy wsparciu organizacyjnym i materialnym przez Uczelnię organizuje inicjatywy kierowane do społeczności Wydziału Leśnego i Technologii Drewna, takie jak Świąteczna Zbiórka, Bowling Mikołajkowy, czy Bal Wydziału.

System wsparcia funkcjonujący na kierunku podlega monitoringowi oraz ewaluacji poszczególnych jego elementów. W ramach prowadzonych badań, studenci biorą udział w okresowych ankietach ewaluacyjnych oraz ankietach dla absolwentów po zakończeniu każdego z cykli. Studenci odpowiadają na pytania związane z oceną nauczycieli akademickich, jakości zajęć dydaktycznych, treści programowych oraz innych elementów systemu wsparcia i warunków studiowania, takich jak ocena jakości funkcjonowania dziekanatu, poziom infrastrukturalny uczelni i wydziału, atrakcyjność zajęć sportowych, poziom bazy socjalnej, funkcjonowanie biblioteki oraz wsparciu w wejściu na rynek pracy. Zebrane odpowiedzi pozwalają na ich analizę przez Radę Programową kierunku leśnictwo oraz dalszą ewaluację. Sporządzone raporty, które zostały przekazane do wglądu Zespołu Oceniającego pozwoliły na sformułowanie wniosków i działań naprawczych takich jak zwiększenie ilości zajęć praktycznych i terenowych (co zostało wprowadzone) oraz zwiększenie udziału studentów w procesie doskonalenia programu studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System wsparcia zapewniany na kierunku leśnictwo jest realizowany poprzez kompleksowe i efektywne instrumenty przygotowane zgodnie z potrzebami studentów. Uwzględnione zostały zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów. Studentom oferuje się rozwiązania wspierające ich w rozwoju naukowym i udziale w badaniach. System uwzględnia rozwiązania dla studentów wybitnych i rozwiązania motywujące do osiągnięcia bardzo dobrych wyników w nauce. Uwzględnione są zróżnicowane i indywidualne potrzeby studentów, w tym studentów znajdujących się stale lub przejściowo w trudnej sytuacji życiowej, a także studentów z niepełnosprawnościami. W ramach funkcjonującego systemu prowadzony jest przejrzysty system składania skarg i wniosków. System wsparcia uwzględnia działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów, jak również posiada zaimplementowane instrumenty antymobbingowe i prewencyjne względem sytuacji zagrażającymi zdrowiu i bezpieczeństwu społeczności akademickiej. Kadra administracyjna posiada odpowiednie kompetencje oraz w efektywny sposób wspiera studentów kierunku w rozwiązywaniu spraw studenckich związanych z procesem kształcenia. Samorząd studencki i zrzeszenia studenckie otrzymują odpowiednie wsparcie na rzecz podejmowanych działań. System wsparcia oraz proces kształcenia studentów podlega monitoringowi, a wyniki tych badań są wykorzystywane do doskonalenia jakości kształcenia i systemu wsparcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Stypendium "Lasy Świata" - stypendium opisane w analizie stanu faktycznego i ocenie spełnienia kryterium wyróżnia się jako silny czynnik motywacyjny do osiągnięcia wysokich wyników w nauce, ponieważ w wyjątkowy sposób nagradza aktywność studentów - daje możliwość zdobycia bezcennego doświadczenia związanego z kierunkiem studiów w najdalszych zakątkach świata.

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Publiczny dostęp do informacji o kierunku leśnictwo jest zapewniany zgodnie ze standardami z wykorzystaniem nowoczesnej technologii. Zapewniony dostęp do informacji realizowany jest wielopoziomowo i z wykorzystaniem zróżnicowanych kanałów, co gwarantuje pełen dostęp do informacji dla wszystkich interesariuszy owej informacji. Najczęstszą i najchętniej wykorzystywaną formą uzyskiwania informacji o studiach są strony internetowe Uczelni i Wydziału oraz Biuletyn Informacji Publicznej, na których udostępniane są bieżące informacje o kierunku studiów, zasadach rekrutacji, programach studiów, planach zajęć, praktykach zawodowych i procedurach administracyjnych. Dostęp do informacji przygotowany jest w taki sposób, aby można było skorzystać z zasobów niezależnie od miejsca, czasu oraz wykorzystywanego sprzętu i oprogramowania. Strony internetowe są dostosowane do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności (WCAG 2.1.).

Informacje prezentowane w publicznym dostępie do informacji opracowane są w przejrzysty i czytelny sposób, co bezpośrednio oddziałuje na komfort interesariuszy. Dokumentacja i informacje zawarte w ramach publicznego dostępu do informacji, zawierają między innymi cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Istotnym elementem prowadzonej polityki dostępu do informacji są media społecznościowe oraz profile na Facebooku, Instagramie, Twitterze i LinkedIn, co ułatwia szybki dostęp do bieżących informacji i wydarzeń na Wydziale. Wydział prowadzi również kanał YouTube, gdzie publikowane są wywiady, filmy promocyjne i materiały dydaktyczne. Informacje - głównie dla interesariuszy wewnętrznych - dostępne są również bezpośrednio u pracowników Uczelni (w tym wydziałowego dziekanatu) oraz w tablicach i gablotach informacyjnych znajdujących się w budynkach Uczelni.

System dostępu do informacji o studiach podlega bieżącemu monitorowaniu poprzez poszczególne działy i jednostki odpowiedzialne za konkretne sekcje publicznego dostępu do informacji. Prowadzenie strony internetowej Wydziału jest w kompetencji Zespołu ds. Promocji, w skład którego wchodzi również studenci. Za bezpośredni nadzór odpowiada wydziałowy koordynator strony internetowej, który w porozumieniu z kolegium dziekańskim dba o wysoką jakość prowadzonej polityki informacyjnej o kierunku leśnictwo.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- *nie dotyczy*

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Publiczny dostęp do informacji o Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu, Wydziale Leśnym i Technologii Drewna oraz ocenianym kierunku leśnictwo jest realizowany zgodnie ze standardami przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii. Stosowane ścieżki przekazywania informacji są

zróżnicowane, a informacje zawarte w ich ramach są aktualne, kompletne i zgodne z potrzebami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Zapewniona jest czytelność prezentowanych materiałów i informacji. Wszystkie podawane informacje są aktualizowane, a sposób ich prezentacji podlega ocenie i doskonaleniu przez poszczególne jednostki uczelniane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu polityka jakości prowadzona jest w oparciu o funkcjonujący od 2012 roku Uczelniany System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Aktualnie obowiązujące regulacje tego systemu zostały wprowadzone zarządzeniem Rektora nr 154/2021 z dnia 8 października 2021 r. w sprawie uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na studiach I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich. Obejmują one zbiór przepisów wewnętrznych i procedur oraz wzory obowiązujących dokumentów. Działania w zakresie jakości kształcenia są planowane, wdrażane, weryfikowane i doskonalone zgodnie z misją i strategią rozwoju Uczelni. Obejmują działania na rzecz zarówno projektowania jak i monitorowania i doskonalenia programu.

Nadzór nad funkcjonowaniem i doskonaleniem systemu zapewnienia jakości kształcenia sprawuje Rektor Uczelni. Bieżące działania związane z planowaniem, wdrożeniem, utrzymaniem i doskonaleniem systemu koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia (Zarządzenie nr 161/2020 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 28 września 2020 roku). Działania te wspomaga Rada Dydaktyczna Uniwersytetu, której przewodniczącym jest Prorektor ds. studiów, a członkami Prodziekani ds. studiów, Przewodniczący rad programowych kierunków studiów, Kierownik Działu Studiów i Spraw Studenckich oraz dwóch przedstawicieli studentów (Zarządzenie nr 117/2022 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 5 października 2022 roku w sprawie powołania Rady Dydaktycznej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu). Do głównych zadań Rady Dydaktycznej, określonych w Statucie Uczelni, należy: opiniowanie projektu regulaminu studiów; opiniowanie projektów programów studiów; formułowanie wytycznych dotyczących tworzenia i modyfikowania programów; opracowanie oferty zajęć ogólnouczelnianych; opracowanie procedury potwierdzania efektów uczenia się; opracowanie procedur systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia i nadzór nad ich realizacją; przygotowanie corocznego raportu

z funkcjonowania uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia; formułowanie rekomendacji dotyczących polityki kadrowej w zakresie związanym z realizacją dydaktyki.

Nadzór merytoryczny nad kierunkiem leśnictwo sprawuje Dziekan Wydziału. Za prawidłowe funkcjonowanie systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku leśnictwo odpowiada Rada Programowa Kierunku Studiów Leśnictwo (RPKSL), powołana zgodnie z przepisami określonymi w Statucie UPP przez Rektora (Zarządzenie nr 100/2024 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 9 października 2024 roku). Jej pracami kieruje przewodniczący, członkami RPKS są przedstawiciele nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na pierwszym i drugim stopniu studiów wizytowanego kierunku (15 osób), reprezentujący dyscyplinę nauki leśne, przedstawiciele studentów pierwszego i drugiego stopnia studiów tego kierunku (2 osoby) i reprezentanci otoczenia społeczno-gospodarczego (2 osoby). Zwrócić uwagę należy, że w ramach RPKSL powołano zespoły robocze. Są to: Zespół ds. planu i programu studiów, w kompetencjach którego jest ocena sylabusów; Zespół ds. planu i programu studiów, w kompetencjach którego jest analiza wyników ankiet studenckich, Zespół ds. planu i programu studiów, w kompetencjach którego jest analiza wyników hospitacji, Zespół ds. praktyk, którego zadaniem jest przygotowanie raportu z realizacji praktyk zawodowych, Zespół ds. dyplomowania, którego zadaniem jest analiza jakości procesu dyplomowania, Zespół ds. organizacji zajęć dydaktycznych, Zespół ds. absolwentów, w kompetencjach którego jest analiza wyników ankiet absolwentów oraz Zespół ds. współpracy z pracodawcami. Rada Programowa Kierunku Studiów Leśnictwo pracuje w oparciu o regulamin, który został przyjęty uchwałą nr 5 (3) /2024/2025 RPKSL z dnia 28 listopada 2024 r. Do głównych zadań Rady Programowej Kierunku Studiów Leśnictwo, określonych w statucie Uczelni, należy: opracowywanie projektów programów studiów; nadzór nad obsadą kadrową zajęć dydaktycznych; nadzór nad procesem dyplomowania; określenie szczegółowych elementów organizacji studiów; analiza programu studiów pod względem możliwości uzyskania założonych efektów uczenia się; analiza badań ankietowych przeprowadzanych wśród studentów dotyczących jakości dydaktyki; analiza badań ankietowych przeprowadzanych wśród absolwentów bezpośrednio po zakończeniu studiów obejmujących ocenę programu studiów; współpraca z pracodawcami w zakresie zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy; przygotowanie corocznego raportu z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia dla kierunku studiów.

Projektowanie, bieżące monitorowanie, zmiany oraz zatwierdzanie programu studiów na kierunku leśnictwo są prowadzone w sposób formalny, według przyjętych procedur (Uchwała Senatu nr 43/2021 z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie zasad tworzenia programów studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich). Na mocy obowiązującej uchwały wszystkie zmiany w programie studiów wymagają zatwierdzenia przez Senat Uniwersytetu. Przy tworzeniu programu studiów uwzględnia się, m.in.: 1) zgodność programu studiów z misją oraz strategią Uczelni; 2) potrzeby społeczno-gospodarcze i wyniki przeprowadzonych analiz zgodności celów kształcenia i zakładanych efektów uczenia się z potrzebami i wymogami rynku pracy; 3) doświadczenia oraz wzorce krajowe i międzynarodowe w kształceniu na kierunkach pokrewnych; 4) wyniki działań ewaluacyjnych Uniwersytetu przeprowadzonych w ramach wewnętrznego systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia. W trakcie cyklu kształcenia w programach studiów mogą być wprowadzane wyłącznie zmiany: 1) w doborze treści przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe, artystyczne lub związane z działalnością zawodową; 2) konieczne do: a) usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną; b) dostosowania programu studiów do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących. Zmiany w programach studiów

wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia są ogłaszane co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem semestru, którego dotyczą. Propozycje zmian w programie studiów mogą zgłaszać wszyscy interesariusze. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku mogą występować z inicjatywami (np. zgłaszać zajęcia do wyboru) czy wnioskować o modyfikację programu studiów, np. w celu uatrakcyjnienia oferty dydaktycznej i/lub dostosowania jej do aktualnych osiągnięć naukowych czy wymogów prawnych. Przedstawiciele studentów zasiadający w Radzie Programowej Kierunku Studiów Leśnictwo opiniują wszystkie zmiany w programach. Na kształt programu studiów mają także wpływ opinie interesariuszy zewnętrznych, zwłaszcza członków RPKSL oraz interesariuszy uczestniczących w realizacji praktyk zawodowych. Program studiów na kierunku leśnictwo ostatnio gruntownie modernizowano w 2019 r. (uchwała 345/2019 Senatu UPP dla studiów pierwszego stopnia oraz uchwała 360/2019 Senatu UPP z 18 września 2019 r. dla studiów drugiego stopnia). W ramach doskonalenia programu studiów wprowadzono korzystną zmianę, m.in. wyodrębniono zestaw zawodowych modułów zajęć, obowiązkowych dla wszystkich studentów kierunku, takie podejście pozwala na osiągnięcie bez żadnych wątpliwości kluczowych efektów uczenia się określonych dla kierunku. W latach późniejszych dokonywano pomniejszych zmian w programie studiów (np. związanych ze zmianą nazwy modułu zajęć, zwiększeniem liczby godzin zajęć terenowych, korektą liczby godzin czy punktów ECTS), które zawsze były zatwierdzane przez RPKSL za pomocą uchwały (np. uchwała nr 2/2022 z dnia 26 kwietnia 2022 w sprawie modyfikacji programu i planu studiów pierwszego stopnia na kierunku leśnictwo od roku akademickiego 2022/2023).

Zajęcia na kierunku leśnictwo nie są obecnie prowadzone z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość, to jednak w projektowaniu i modyfikowaniu programu studiów uwzględnia się innowacje dydaktyczne, które wykorzystywane są podczas zajęć stacjonarnych i terenowych. Wybrane zajęcia prowadzą nauczyciele akademicy będący certyfikowanymi moderatorami metody Design Thinking. Systematycznie wykorzystywane są również platformy e-learningowe, w tym MS Teams i Zoom, np. do współdzielenia dokumentów, komunikacji ze studentami, w tym konsultacji itp.

Uchwały Senatu regulują corocznie zasady rekrutacji na wszystkie kierunki studiów prowadzonych w Uczelni, w tym na kierunek leśnictwo. W uchwałach Senatu określa się warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia pierwszego i drugiego stopnia kierunku leśnictwo. W roku akademickim 2024/2025 rekrutacja na studia pierwszego stopnia odbyła się w oparciu o uchwałę Senatu nr 162/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego stopnia oraz na jednolite studia magisterskie na rok akademicki 2024/2025, a na studia drugiego stopnia w oparciu o uchwałę Senatu nr 163/2023 z dnia 28 czerwca 2023 w sprawie warunków i trybu rekrutacji na stacjonarne i niestacjonarne studia drugiego stopnia na rok akademicki 2024/2025. Wymagania i kryteria rekrutacji są ogólnodostępne i ogłaszane kandydatom na studia na stronie internetowej UPP, z podziałem na poszczególne stopnie kształcenia oraz poszczególne kierunki studiów. Przedstawione zasady wskazują, że kryteria są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się na studiach I i II stopnia kierunku leśnictwo.

Program studiów na kierunku leśnictwo jest systematycznie monitorowany i oceniany. W celu uzyskiwania informacji służących doskonaleniu jakości kształcenia opracowano szereg procedur, szczegółowo opisanych i dostępnych na stronach internetowych Uczelni, m.in. procedurę: hospitacji zajęć dydaktycznych; modyfikacji planów i programu studiów; oceny procesu kształcenia; oceny zajęć dydaktycznych przez studentów; procesu dyplomowania; zasięgania opinii absolwentów studiów bezpośrednio po ukończeniu studiów; monitorowania losów zawodowych absolwentów. Uzyskane

wyniki w ramach w/w procedur są przedmiotem szczegółowej analizy na posiedzeniach Rady Programowej Kierunku Studiów Leśnictwo, jak również Rady Dydaktycznej UPP. Rada Programowa Kierunku Studiów Leśnictwo, na podstawie zebranych informacji i wniosków wynikających z analizy tych informacji, przeprowadzanej wspólnie z władzami Wydziału, przygotowuje dla Prorektora ds. studiów, w terminie do 30 grudnia każdego roku raport z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Raport ten jest następnie przekazywany Przewodniczącemu Rady Dydaktycznej Uniwersytetu. Raporty ze wszystkich kierunków studiów realizowanych na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu są szczegółowo analizowane przez Radę Dydaktyczną Uczelni, która na tej podstawie opracowuje i zatwierdza raport z funkcjonowania uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia. Na podstawie sformułowanych wniosków, uwag i zaleceń wprowadzane są ewentualne działania naprawcze lub udoskonalające jakość kształcenia. Zbiorcze sprawozdania z funkcjonowania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Uczelni, są zamieszczane na stronie internetowej Uniwersytetu.

Okresowe przeglądy programu studiów dokonywane są po zakończeniu każdego roku akademickiego. Ze sprawozdań Rady Programowej Kierunku Studiów Leśnictwo wynika, że na kierunku leśnictwo systematycznie dokonywano przeglądu sylabusów. Przykładowo w sprawozdaniu za rok akademicki 2023/24 podano informację o ocenie 109 kart zajęć na studiach pierwszego stopnia i 39 na studiach drugiego stopnia. Stwierdzone błędy dotyczyły m.in.: opisu ramowych efektów uczenia się oraz formalnych takich jak dotyczących błędnego podawania liczby godzin czy numeracji semestrów.

Na UPP w ocenie programu studiów nie uwzględnia się procedur służących do weryfikacji stopnia osiągniętych efektów uczenia na etapie prac etapowych i dyplomowych. W przypadku procesu dyplomowania przeprowadza się jedynie analizę w kontekście m.in. liczby złożonych prac dyplomowych, liczby studentów zdających egzamin dyplomowy w terminie i liczby wniosków o przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej. Analizuje się także wyniki z weryfikacji oryginalności i samodzielności przygotowania prac dyplomowych (wyniki JSA). W przypadku kierunku leśnictwo ocena dokonana przez Zespół oceniający PKA nie wykazała nieprawidłowości w weryfikacji efektów uczenia się za pomocą prac etapowych oraz w procesie dyplomowania, a nawet stwierdzono bardzo dobry poziom merytoryczny niektórych prac dyplomowych. Niemniej jednak rekomenduje się, aby monitorować jakość prac etapowych i dyplomowych na kierunku, np. przez weryfikację 2-3% rocznie takich prac, choćby w kontekście rozpowszechniania dobrych praktyk jakie funkcjonują na kierunku w tym zakresie.

Narzędziem służącym monitorowaniu jakości kształcenia na kierunku są hospitacje zajęć. Rocznie hospituje się stosunkowo wystarczającą liczbę zajęć dydaktycznych, w r.a. 2023/2024 na studiach pierwszego i drugiego stopnia łącznie 14 zajęć. Ogląd protokołów pohospitacyjnych wskazuje, że nauczyciele akademicy są rzetelnie oceniani. Na uwagę zasługuje sam arkusz oceny hospitacji zajęć, który jest prosty i intuicyjny. W arkuszu tym określono 9 kryteriów oceny, za każde kryterium przyznawana jest ocena w zakresie 2-5, przy czym ocena punktowa musi być uzasadniona. Na końcu jest podsumowanie przeprowadzonej hospitacji.

Elementami umożliwiającymi uzyskanie informacji zwrotnych o stopniu osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się są procedury, m.in. oceny zajęć dydaktycznych przez studentów. Studenci Wydziału Leśnego i Technologii Drewna co semestr mogą oceniać realizację zajęć dydaktycznych w postaci anonimowej ankiety, mają również możliwość zwrotnego przekazywania swoich uwag nt. procesu kształcenia w trakcie spotkań z przedstawicielami władz Wydziału. Ogląd raportów z Rady

Programowej Kierunku Studiów Leśnictwo świadczy, że wyniki ankiet zostały omówione rzetelnie. Jednak zwraca uwagę fakt stosunkowo małej zwrotności ankiet, bowiem w r.a. 2023/24 studenci studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia ocenili nieco ponad 60% modułów zajęć, studiów stacjonarnych pierwszego stopnia ponad 40%, drugiego stopnia jedynie niecałe 25% modułów zajęć. Zwrotność ankiet powyżej 30% ogółu uprawnionych studentów, którą można uznać za satysfakcjonującą była w zakresie od 0 (studia drugiego stopnia) do 13% (studia niestacjonarne pierwszego stopnia) ogółu zajęć. Rekomenduje się podjęcie działań w celu uświadomienia studentom znaczenia wpływu procesu ankietyzacji na jakość kształcenia na kierunku.

Wydział, wspólnie z uczelnianym Biurem Karier, zasięga także opinii absolwentów kierunku leśnictwo po ukończeniu studiów (zarządzenie nr 69/2020 Rektora UPP z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie procedury zasięgnięcia opinii absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, bezpośrednio po ukończeniu studiów). Ankiety, w wersji papierowej, absolwenci wypełniają podczas odbierania w dziekanacie dokumentów poświadczających ukończenie studiów. Ankiety zawierają pytania zamknięte i otwarte dotyczące zarówno programu studiów, oceny ogólnych warunków studiowania oraz przydatności zdobytej wiedzy i umiejętności na rynku pracy, ze wskazaniem treści nauczania, które należy udoskonalić. Z analizy ankiet złożonych przez studentów studiów pierwszego i drugiego stopnia wynika, że absolwenci deklarowali satysfakcję z wyboru kierunku studiów (>80% ankietowanych zdecydowanie zadowolona i raczej zadowolona z wyboru kierunku), pozytywnie ocenili program studiów, a szczególnie nabywane praktyczne umiejętności (>50% ankietowanych) oraz kadre akademicką (>50% ankietowanych). Zwracają także uwagę szczególnie wysokie oceny pracy dziekanatu (>80% ankietowanych zdecydowanie zadowolonych i raczej zadowolonych), infrastruktury dydaktycznej (także >80%) oraz możliwości udziału w programach wymiany (także >80%). Z propozycji działań doskonalących program studiów absolwenci m.in. zasugerowali, aby zwiększyć w programie udział zajęć terenowych. Sugestia ta została od razu uwzględniona w działaniach doskonalących program studiów, bowiem od roku akademickiego 2023/2024 liczba godzin zajęć terenowych została zwiększona. Monitorowanie dalszych losów absolwentów (po roku oraz po pięciu latach od zakończenia studiów) prowadzi Biuro Karier UP, a wyniki ankietyzacji przekazywane są Radzie Programowej kierunku. Na podstawie tych ankiet można stwierdzić, że absolwenci na ogół znajdują pracę w zawodzie bezpośrednio po ukończeniu studiów i są zadowoleni z ukończonego kierunku studiów. W ankietach monitorujących losy absolwentów zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem studiów deklaruje rok po ukończeniu studiów 72% absolwentów (dla II stopnia studiów, dla absolwentów z rocznika 2022/2023), natomiast 5 lat po ukończeniu studiów niemal 94% (dla II stopnia studiów, dla absolwentów z rocznika 2018/2019). Za satysfakcjonujący absolwenci uznają także aspekt finansowy ukończenia studiów na kierunku leśnictwo.

Rada Programowa kierunku sporządza również raport z realizacji praktyk zawodowych, w którym analizuje liczbę studentów „zwolnionych z praktyk” oraz „liczbę studentów, którzy nie zaliczyli praktyk”. W tym drugim przypadku analizuje się także przyczyny niezaliczenia praktyk, wskazując na podjęcie określonych działań naprawczych. Choć użyte w raporcie sformułowanie „zwolnienie z praktyk” jest nieprawidłowe, to jednak zwrócić należy uwagę, że zgodnie z dostarczonymi raportami na kierunku nie było takich działań. W raporcie RPKSL szczegółowo analizowano także miejsca, w których studenci odbywali praktyki i w wyniku tego stwierdzono, że charakter praktyk zawodowych jest zbieżny z efektami uczenia kierunku.

W raporcie rocznym Rady Programowej Kierunku Studiów Leśnictwo ocenie poddaje się także warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia kierunku, analizując liczbę studentów

i nauczycieli akademickich korzystających z wymiany międzynarodowej oraz liczbę cudzoziemców uczestniczących w zajęciach na kierunku.

Bardzo wnikliwie przeprowadza się ocenę infrastruktury wykorzystywanej do realizacji programu studiów, w kontekście dostosowania jej do potrzeb i celów kształcenia, w tym do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Studenci jako interesariusze wewnętrzni mają wpływ na kształt programu studiów, co odbywa się przy wykorzystaniu różnych mechanizmów. Udział studentów polega na możliwości corocznej oceny zajęć oraz praktyk. Wyniki tych ankiet są wykorzystywane do modyfikacji treści zajęć, sposobu ich realizacji i zaliczania. Przedstawiciele studentów są członkami Rady Programowej Kierunku Studiów Leśnictwo na posiedzeniach której mogą przekazywać opinie studentów. Ponadto organizowane są cykliczne spotkania z władzami dziekańskimi, opiekunami roku, przedstawicielami Samorządu Studentów, na których mają oni możliwość przekazania opinii i postulatów dotyczących programu studiów oraz poszczególnych zajęć dydaktycznych. Nauczyciele akademicy jako kolejna grupa interesariuszy wewnętrznych, mogą na bieżąco zgłaszać potrzebę lub konieczność wprowadzania zmian do programów studiów, treści programowych, form i metod dydaktycznych, sposobów weryfikacji efektów uczenia się, a także form i sposobów ich dokumentowania. W przypadku kierunku leśnictwo jak wynika ze sprawozdań rocznych RPKSL oraz spotkania zespołu oceniającego z nauczycielami, włączali się głównie w modyfikowanie treści zajęć zgodnie z profilem ich działalności naukowej i metod dydaktycznych, wdrażając innowacyjne rozwiązania dydaktyczne, aktywnie także organizowali zajęcia terenowe.

Interesariusze zewnętrznymi mają znaczny wpływ na proces kształcenia oraz realizowane efekty uczenia się na kierunku leśnictwo. Dużą rolę we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym pełni RPKSL, która wielokrotnie zwracała się do interesariuszy zewnętrznych z prośbą o zaopiniowanie programu studiów i efektów uczenia się na kierunku oraz organizowała spotkania dyskusyjne. Spotkanie w trakcie wizytacji z interesariuszami zewnętrznymi pozwoliło na stwierdzenie, że przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczący w pracach RPKSL bardzo aktywnie włączają się w proces doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Propozycje przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego dotyczące modyfikacji programu studiów zostały przedstawione we wcześniejszych częściach raportu. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego aktywnie włączają się w realizację prac dyplomowych, praktyk zawodowych, badań naukowych, które wspomagają proces dydaktyczny oraz projektów dydaktycznych, mających na celu upraktycznienie kształcenia. Prowadzą także zajęcia dydaktyczne. Obecność przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jest widoczna na kierunku i mają oni realny wpływ na program studiów. W ramach formalnych i nieformalnych spotkań z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentów oraz z nauczycielami akademickimi omawiane są ważne aspekty związane z programem studiów i przygotowaniem studentów pod względem przydatności wiedzy, umiejętności i kompetencji do rynku pracy.

Jakość kształcenia na kierunku leśnictwo prowadzonym w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu na poziomie studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim była dotychczas poddawana ocenie zewnętrznej przeprowadzonej przez Polską Komisję Akredytacyjną. Dodatkowo Kierunek był oceniany w ramach ogólnopolskiego programu „Symbol nowoczesnego kształcenia”, którego celem jest promowanie najlepszych, symbolicznych w swoich branżach instytucji, uzyskując tam nominację. Był także oceniany w ramach projektu „*Najlepsi z natury 2.0*”, uzyskując w tym przypadku wyróżnienie.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu polityka jakości prowadzona jest w oparciu o wdrożony Uczelniany System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Wyznaczone zostały osoby i zespoły osób sprawujące nadzór nad kierunkiem leśnictwo. Określono ich kompetencje i odpowiedzialność w procesie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Projektowanie, monitorowanie i zmiany programu studiów na kierunku leśnictwo są dokonywane na podstawie przyjętych procedur, z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Program studiów zatwierdza Senat Uczelni w formie uchwały. Coroczne uchwały Senatu regulują zasady rekrutacji na wszystkie kierunki studiów prowadzonych w Uczelni, w tym na kierunek leśnictwo. Zasady rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia zostały prawidłowo określone i pozwalają na pozyskanie kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach.

Program studiów na kierunku leśnictwo jest systematycznie monitorowany i oceniany przez Radę Programową Kierunku Studiów Leśnictwo. W procesie monitorowania wykorzystuje się takie narzędzia jak: analiza sylabusów zajęć, analiza statystyczna procesu dyplomowania, hospitacje zajęć dydaktycznych, ankietyzacje studentów, ankietyzacje absolwentów bezpośrednio po studiach oraz po roku i pięciu latach od ukończenia studiów, analizę ELA, analizę realizacji praktyk zawodowych, warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia kierunku oraz ocenę infrastruktury wykorzystywanej do realizacji programu studiów, w kontekście dostosowania jej do potrzeb i celów kształcenia, w tym do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Stwierdzono, że generalnie jakość kształcenia na kierunku jest prawidłowo monitorowana. Spośród wykorzystywanych do monitorowania procedur weryfikacji wymaga procedura ankietyzacji zajęć dokonywana przez studentów kierunku, bowiem zwrotność ankiet, szczególnie na studiach drugiego stopnia jest bardzo niska. Wnioski wynikające z oceny programu studiów są wykorzystywane w procesie doskonalenia jakości kształcenia. W procesie monitorowania i doskonalenia kierunku studiów uczestniczą wszyscy interesariusze, a szczególną rolę pełnią przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, którzy bardzo aktywnie włączają się w doskonalenie jakości kształcenia na kierunku leśnictwo. Sprawozdania z funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia są corocznie publikowane na stronie internetowej Uczelni. Kierunek był oceniany przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Dobrą praktyką zaobserwowaną na kierunku jest systemowe włączenie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w proces monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

leśnictwo, czego efektem jest ich wpływ na program studiów, proces dyplomowania, realizację praktyk dyplomowych, wspólne prowadzenie projektów naukowych i dydaktycznych i wiele innych działań.

Rekomendacje

Rekomenduje się:

1. Podjęcie działań systemowych w celu zachęcenia studentów kierunku leśnictwo do czynnego udziału w ankietyzacji zajęć dydaktycznych.
2. Podjęcie działań w celu monitorowania procesu weryfikacji efektów uczenia za pomocą prac etapowych i dyplomowych, w celu rozpowszechniania dobrych praktyk związanych z weryfikacją efektów uczenia się jakie funkcjonują na kierunku leśnictwo.

Zalecenia

-